

CARINSKI ZAKON*

DIO I

OPŠTE ODREDBE

GLAVA 1

PODRUČJE PRIMJENE I OSNOVNA POJMOVNA ODREĐENJA

Član 1

Ovim zakonom uređuje se carinski postupak, prava i obaveze lica koja učestvuju u carinskom postupku i prava, obaveze i ovlaštenja organa nadležnog za carinjenje robe (u daljem tekstu: carinski organ).

Prihodi od carina i drugi prihodi ostvareni u carinskom postupku su prihodi budžeta Republike.

Član 2

Carinsko područje Republike Crne Gore (u daljem tekstu: carinsko područje) obuhvata teritoriju Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Republika), uključujući teritorijalne vode, zalive i vazdušni prostor.

Carinsko područje je ograničeno carinskom linijom koja je istovjetna sa državnom granicom Republike.

1. Carinski prijelaz

Član 3

Roba se unosi ili iznosi sa carinskog područja preko graničnih prijelaza.

Granične prijelaze i njihovu klasifikaciju, kategorizaciju i radno vrijeme utvrđuje Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Promet robe koja podliježe fito-patološkoj, veterinarskoj i drugoj propisanoj kontroli je dozvoljen samo preko onih graničnih prijelaza koji su, saglasno posebnim propisima, određeni za promet takve robe.

Projektovanje, izgradnja, odnosno rekonstrukcija graničnog prijelaza za međunarodni saobraćaj, za dio koji je određen za sprovođenje carinskog nadzora i carinskog postupka, vrši se na osnovu odobrenja direktora Uprave carina (u daljem tekstu direktor).

* ("Sl. list RCG", br. 07/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03 i 29/05)

2. Carinska roba

Član 4

Carinska roba u smislu ovog zakona je:

- 1) svaka roba koja je unesena u carinsko područje, a nije stavljena u slobodan promet;
- 2) svaka roba za koju je podnijeta carinska deklaracija za izvoz van carinskog područja.

Carinskom robom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i:

- 1) žive životinje koje se unose ili iznose;
- 2) električna energija, gas ili tečnost koji se električnim vodovima, gasovodima, naftovodima, vodovodima ili na drugi način unose ili iznose;
- 3) prevozna, odnosno prenosna sredstva kojima se roba i putnici prevoze preko carinske linije ili koja su namijenjena za prevoz robe i putnika preko carinske linije;
- 4) brodovi koje preduzeća nabavljaju u inostranstvu, ako se počnu privredno iskorišćavati prije prelaska carinske linije;
- 5) stvari koje su na carinsko područje dospjele na ma koji način;
- 6) domaća roba koja se prevozi iz jednog mjesta u Republici u drugo mjesto preko stranog carinskog područja;
- 7) domaća roba koja je, u smislu posebnih propisa, izjednačena sa robom koja se uvozi, odnosno izvozi.

Carinskom robom, u smislu stava 1 ovog člana, ne smatraju se:

- 1) javne isprave;
- 2) pismonosne pošiljke koje ne sadrže carinsku robu;
- 3) trgovačka korespondencija, poslovne knjige i robna, pravna i finansijska dokumentacija;
- 4) čekovi, mjenice, obveznice, akcije i efektivni novac.

3. Osnovna pojmovna određenja

Član 5

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

"lice" je svako fizičko ili pravno lice, uključujući i udruženja lica, koje ima prebivalište odnosno sjedište u Republici;

"carinarnica" je **organizacioni dio carinskog organa** koji obavlja sve poslove utvrđene carinskim i drugim propisima;

"carinski status" je status koji roba ima u carinskom postupku, kao domaća ili strana:

"domaća roba" je:

- a) roba u potpunosti dobijena ili proizvedena u carinskom području pod uslovima navedenim u članu 24 ovog zakona, ali ne obuhvata robu uvezenu spolja u carinsko područje;
- b) roba uvezena iz drugih zemalja, a koja je stavljena u slobodan promet;
- c) roba dobijena ili proizvedena u carinskom području, ukoliko je dobijena ili proizvedena u potpunosti od robe navedene u tački b) ili ukoliko je dobijena ili proizvedena u potpunosti od robe navedene u tač. a) i b);

"strana roba" je sva roba koja nije definisana kao domaća roba kao i domaća roba koja je iznijeta iz carinskog područja, osim ukoliko se primjenjuju odredbe čl. 165 i 166 ovog zakona;

"carinski dug" je obaveza lica da plati sve dažbine i druge naknade za određenu robu u skladu sa propisima;

"uvozna carina" je carina i druge dažbine koje se plaćaju pri uvozu robe, a imaju isti efekat kao i sama carina;

"izvozna carina" je carina i druge dažbine koje se plaćaju pri izvozu robe, a imaju isti efekat kao i sama carina;

"dužnik" je svako lice koje je u obavezi da plati carinski dug;

"carinski nadzor" su sve potrebne mjere kojima se obezbjeđuje sprovođenje carinskih i drugih propisa koji se primjenjuju na robu dok se ne završi carinski postupak;

"carinska kontrola" je: obavljanje određenih radnji kao što je pregled robe, kontrola postojanja i ispravnosti dokumentacije, pregled knjigovodstvenih i ostalih dokumenata, pregled prevoznih sredstava, pregled prtljaga i druge robe koju prenose lica ili koju lica nose na sebi, sprovođenje službenih provjera i ostalih sličnih radnji u cilju obezbjeđivanja pravilne primjene carinskih i drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja je predmet carinskog nadzora;

"carinski dozvoljeno postupanje sa robom ili njena upotreba" je stavljanje robe u carinski postupak, unošenje robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ponovni izvoz iz carinskog područja, uništenje robe, ustupanje robe u korist države;

"puštanje robe" je postupak **carinskog organa** kojim se roba stavlja na raspolaganje u svrhe predviđene carinskim postupkom u koji se ona stavlja;

"carinski postupak" je: stavljanje robe u slobodni promet, postupak tranzita robe, postupak carinskog skladištenja, postupak oplemenjivanja u Republici (u daljem tekstu: aktivno oplemenjivanje), postupak obrade pod carinskim nadzorom, postupak privremenog uvoza, postupak oplemenjivanja van Republike (u daljem tekstu: pasivno oplemenjivanje) i izvozni postupak;

"carinska deklaracija" je isprava kojom lice u propisanom obliku i na propisan način zahtijeva da se roba stavi u neki od carinskih postupaka;

"podnosilac deklaracije" je lice koje podnosi carinsku deklaraciju u svoje ime ili lice u čije je ime carinska deklaracija podnijeta;

"nosilac odobrenja" je lice koje je dobilo neko odobrenje;

"podnošenje robe carinarnici" je na propisan način obavještenje **carinskom organu** o prispjeću robe u carinarnicu ili drugo mjesto koje je naznačeno ili odobreno od strane **carinskog organa**;

"granični prijelaz" je utvrđeno mjesto preko kojeg se vrši prelaz lica, unos i iznos roba;

"zabranjena roba" je roba čiji je uvoz ili izvoz zabranjen u skladu sa propisima;

"ograničena roba" je roba čiji uvoz ili izvoz podliježu kontroli izdavanjem odobrenja od strane nadležnog državnog organa;

"identične robe" su robe koje su proizvedene u istoj zemlji i koje su iste sa svih aspekata, uključujući fizičke karakteristike, kvalitet i reputaciju. Manje razlike u izgledu neće predstavljati razlog da robe koje inače ispunjavaju uslove navedene u ovoj definiciji ne budu smatrane identičnim robama;

"slične robe" su robe proizvedene u istoj zemlji koje, iako nijesu slične u svakom pogledu, imaju slične karakteristike i slične sastavne materijale koji im omogućuju da obavljaju iste funkcije i da budu komercijalni međusobno razmjenjive; kvalitet roba, reputacija i postojanje zaštitnog znaka su faktori koje treba imati u vidu prilikom odlučivanja da li su robe slične ili ne;

"roba iste grupe ili vrste" je roba koja spada u grupu ili asortiman roba proizvedenih u određenoj industrijskoj grani, a uključuje istovjetne ili slične robe;

"otpis carinskog duga" je odustajanje od naplate cijelog uvoznog ili izvoznog duga koji nije plaćen ili njegovog dijela.

"povraćaj" je potpuni ili djelimični povraćaj plaćenog izvoznog ili uvoznog carinskog duga.

GLAVA 2

PRAVA I OBAVEZE LICA

1. Zastupanje

Član 6

Lice o čijim se pravima i obavezama rješava može odrediti zastupnika za preduzimanje svih ili nekih radnji u postupku koji vodi **carinski organ**.

Zastupanje može biti:

- 1) direktno, ako zastupnik djeluje u ime i za račun drugog lica, i
- 2) indirektno, ako zastupnik djeluje u svoje ime, a za račun drugog lica.

Zastupnik mora imati sjedište, odnosno prebivalište u Republici.

Zastupnik se mora izjasniti koga zastupa, je li zastupanje direktno ili indirektno, a na zahtjev **carinskog organa** mora podnijeti i vjerodostojnu ispravu sa ovlaštenjem za zastupanje.

Lice koje se ne izjasni da djeluje u ime ili za račun drugog lica ili se izjasni da djeluju u ime i za račun drugog lica, a ne može o tome podnijeti vjerodostojnu ispravu, smatraće se da nastupa u svoje ime i za svoj račun.

Zastupnik može obavljati poslove zastupanja prilikom carinjenja robe, u skladu sa posebnim propisom koji će donijeti Vlada.

2. Primjena propisa o opštem upravnom postupku

Član 7

Propisi o opštem upravnom postupku primjenjuju se u postupcima koje vode **carinski organi**, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 8

Lice koje od **carinskog organa** zahtijeva donošenje rješenja mora navesti sve činjenice i okolnosti, dostaviti isprave i druge dokaze potrebne za donošenje rješenja.

Protiv prvostepenog rješenja može se izjaviti žalba **Ministarstvu finansija**.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Izvršenje rješenja može se u cijelosti ili djelimično odložiti, ako **carinski organ**:

- 1) ocijeni da rješenje protiv kojega je podnijeta žalba ili drugo pravno sredstvo nije u skladu s carinskim propisima;
- 2) ocijeni da bi se izvršenjem tog rješenja licu na koje se rješenje odnosi mogla nanijeti nepopravljiva šteta.

Odlaganje izvršenja rješenja koje se odnosi na obračun uvozne ili izvozne carine vrši se pod uslovom da se deponuju sredstva u visini osporenog iznosa uvozne ili izvozne carine.

Izuzetno, deponovanje sredstava neće se zahtijevati, ukoliko carinski obveznik priloži dokaz da bi plaćanjem depozita bio doveden u ozbiljne ekonomske ili socijalne poteškoće.

Član 9

Brisan.

Član 10

Brisan.

4. Obavještenja o primjeni carinskih propisa

Član 11

Svako lice koje uvozi ili izvozi robu može, bez naknade, od **carinskog organa** tražiti informaciju o primjeni carinskih propisa.

Naknada se može zahtijevati ukoliko za **carinski organ** nastanu troškovi u vezi potrebnih analiza ili vještačenja robe na koju se zahtjev odnosi, izrade izvještaja ili vraćanja robe podnosiocu zahtjeva.

Član 12

Na osnovu pisanog zahtjeva zainteresovanog lica, **carinski organ** je dužan da daje:

- 1) obavezujuću informaciju o svrstavanju robe u carinsku tarifu;
- 2) obavezujuću informaciju o porijeklu robe.

Obavezujuća informacija o svrstavanju robe u carinsku tarifu, koja se daje u pisanom obliku, ima snagu rješenja donijetog u upravnom postupku.

Obavezujuća informacija o svrstavanju robe u carinsku tarifu i porijeklu robe obavezuje **carinski organ** prema licu kome je data u pogledu svrstavanja robe u carinsku tarifu samo za robu za koju se carinski postupak sprovodi nakon datuma izdavanja obavezujuće informacije, odnosno u pogledu porijekla robe, samo za onu robu za koju je postupak utvrđivanja porijekla robe, u skladu sa ovim zakonom, sproveden nakon datuma izdavanja obavezujuće informacije.

Lice koje se poziva na takvu informaciju mora dokazati:

- 1) u slučaju obavezujuće informacije o svrstavanju robe u Carinsku tarifu, da roba koju deklarise u svim elementima odgovara robi koja je opisana u informaciji;
- 2) u slučaju obavezujuće informacije o porijeklu robe, da roba i okolnosti na osnovu kojih se određuje porijeklo robe u svim elementima odgovara robi i okolnostima koje su opisane u informaciji.

Obavezujuća informacija će se poništiti u skladu sa članom 9 ovog zakona ako se zasniva na neistinitim ili nepotpunim podacima koje je dao podnosilac zahtjeva.

Obavezujuća informacija o svrstavanju robe u carinsku tarifu prestaje da važi:

- 1) zbog izmjene propisa;
- 2) ako obavezujuća informacija nije više u skladu sa tumačenjem nadležnog organa u pogledu svrstavanja robe u carinsku tarifu donijetim na osnovu Zakona o carinskoj tarifi;
- 3) ako je obavezujuća informacija ukinuta ili izmijenjena u skladu sa članom 10 ovog zakona, pri čemu se lice kome je data mora obavijestiti o ukidanju ili izmjeni obavezujuće informacije.

U slučajevima kada zbog izmjene propisa obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju nije više u skladu s propisom ili kada nije u skladu sa informacijom koju je **dalo ministarstvo** finansija, data informacija prestaje da važi danom stupanja na snagu, odnosno danom početka primjene donijetog propisa ili tumačenja.

Obavezujuća informacija o porijeklu robe prestaje da važi:

- 1) ako zbog izmjene propisa ili sklapanja međunarodnog sporazuma obavezujuća informacija nije više u skladu s propisima;
- 2) ako obavezujuća informacija nije više u skladu s tumačenjima organa ovlašćenog zakonom za davanje tumačenje pravila o porijeklu robe;

- 3) ako je obavezujuća informacija ukinuta ili izmijenjena u skladu sa članom 10 ovog zakona, pri čemu se lice kome je data obavezujuća informacija mora obavijestiti o ukidanju ili izmjeni date informacije.

U slučajevima kada zbog izmjene propisa ili sklapanja međunarodnog ugovora, obavezujuća informacija nije više u skladu s propisima ili kada nije u skladu sa tumačenjem nadležnog organa, obavezujuća informacija prestaje da važi danom stupanja na snagu, odnosno danom početka primjene donijetog propisa, međunarodnog sporazuma ili tumačenja.

Lice kome je data obavezujuća informacija, koja je prestala da važi u skladu sa stavom 6 tač. 1) i 2) i stavom 8 tač. 1) i 2) ovog člana, može se pozivati na datu informaciju do tri mjeseca po prestanku njene važnosti, ako je prije prestanka njene važnosti sklopilo obavezujući kupoprodajni ugovor za određenu robu na osnovu te obavezujuće informacije.

U slučajevima iz stava 6 tač. 1) i 2) i stava 8 tač. 1) i 2) ovog člana, može se propisom ili ugovorom odrediti rok do koga se može koristiti data informacija.

Obavezujuća informacija o svrstavanju robe u carinsku tarifu, odnosno o porijeklu robe može se upotrebljavati u skladu sa ovim članom samo za određivanje uvozne ili izvozne carine ili za određivanje visine izvoznih nadoknada ili povraćaja povezanih sa sprovođenjem poljoprivredne politike.

Član 13

Vlada propisuje bliže uslove za davanje obavezujuće informacije u skladu sa ovim zakonom.

5. Ostale odredbe

Član 14

Carinski organi mogu na carinskom području, u skladu sa propisima, preduzimati i sprovoditi sve mjere carinskog nadzora i kontrole koje smatraju potrebnim radi primjene carinskih i drugih propisa.

Član 15

Lica koja, neposredno ili posredno, učestvuju u tokovima robnog prometa dužna su na zahtjev organa carinske službe staviti na raspolaganje sva potrebna dokumenta i podatke i pružiti svaku drugu pomoć potrebnu za primjenu carinskih propisa.

Član 16

Podaci koji su po svojoj prirodi povjerljivi ili su pribavljeni na takav način smatraju se službenom tajnom i ne smiju se od strane **carinskog organa** dalje saopštavati bez izričite saglasnosti lica ili ovlašćenih organa koji su ih dali.

Saopštavanje povjerljivih podataka dozvoljeno je u slučajevima kada je **carinski organ** dužan ili ovlašćen da to učini u skladu sa propisima.

Član 17

U cilju sprovođenja carinskog nadzora i vršenja provjera, učesnici u robnom prometu, koji raspoložu ispravama ili podacima iz člana 15 ovog zakona, dužni su ih čuvati do roka utvrđenog propisima, ali ne kraće od pet kalendarskih godina. Taj rok počinje teći:

- 1) posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je prihvaćena carinska deklaracija za stavljanje robe u slobodni promet ili izvozna carinska deklaracija;
- 2) posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski nadzor nad robom, koja je na osnovu njene upotrebe u posebne svrhe stavljena u slobodni promet uz povoljniju carinu;
- 3) posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan drugi carinski postupak za robu koja je stavljena u taj carinski postupak;
- 4) posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je korisniku slobodne zone ili slobodnog skladišta prestao taj status, za robu koja je bila smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

Ako se prilikom carinske provjere utvrdi da se knjigovodstveno stanje carinskog duga mora ispraviti, rok za čuvanje isprava i podataka iz stava 1 ovog člana produžuje se zavisno od odredbe člana 222 stav 4 ovoga zakona, onoliko koliko je potrebno da bi se knjigovodstveno stanje moglo ispraviti i provjeriti.

Član 18

Ako je carinskim propisima utvrđen rok ili datum, rok se može produžiti, a datum promijeniti samo ako je to tim propisima izričito predviđeno.

Član 19

Organi državne uprave i pravosudni organi moraju najbližoj carinarnici prijaviti svu robu i prevozna sredstva koja su privremeno zadržali ili oduzeli, ako se radi o stranoj robi nad kojom nije sproveden carinski postupak prema odredbama ovoga zakona.

Privremeno zadržana i oduzeta strana roba može se prepustiti drugom licu samo ako je carinarnica odobrila neki od carinski dozvoljenih postupanja ili upotrebe robe, odnosno ako je za tu robu podmiren carinski dug.

Carinski dug plaća carinski dužnik ili se dug podmiruje iz cijene prodane robe.

DIO II

OSNOV ZA OBRAČUN UVOZNIH I IZVOZNIH DAŽBINA I PRIMJENU DRUGIH MJERA PROPISANIH U ROBNOM PROMETU

GLAVA 1

CARINSKA TARIFA I TARIFNO SVRSTAVANJE ROBE

Član 20

Na robu koja se uvozi u carinsko područje plaća se carina prema Zakonu o carinskoj tarifi i pravilima propisanim ovim zakonom.

Izuzetno, za robu koja nije trgovačkog karaktera, koju putnik nosi sa sobom ili koju fizičko lice primi u pošiljci od drugog fizičkog lica, može se primijeniti jedinstvena carinska stopa u visini od 5% od carinske vrijednosti robe.

Vlada propisuje vrijednost robe kao i vrste roba na koje se ne može primijeniti jedinstvena stopa.

Vlada može posebnim propisom odrediti i carinu za izvoz određenih proizvoda.

Član 21

Na robu koja se uvozi iz zemalja s kojima Republika ima sklopljen ugovor o slobodnoj trgovini naplaćuje se carina kako je propisano tim ugovorom.

Zahtjev za primjenu stava 1 ovog člana podnosilac deklaracije može podnijeti i naknadno, ako su ispunjeni uslovi propisani ugovorom.

Član 22

Vlada može propisati bliže uslove na osnovu kojih će **carinski organ** za određenu robu, zbog vrste ili upotrebe u određene svrhe, odobriti plaćanje povoljnije carine od carine propisane carinskom tarifom za tu robu.

Povoljnija carina, u smislu stava 1 ovog člana, znači smanjenje ili ukidanje uvozne carine i drugih dažbina koje se plaćaju pri uvozu robe iz stava 1 ovog člana i u okviru količinskih ograničenja.

GLAVA 2

PORIJEKLO ROBE

1. Nепreferencijalno porijeklo

Član 23

Nepreferencijalno porijeklo robe propisuje se ovim zakonom radi:

- 1) primjene carinske tarife, osim u slučajevima predviđenim članom 21 ovog zakona;
- 2) primjene drugih mjera utvrđenih odredbama posebnih propisa iz oblasti trgovine robama;
- 3) izdavanja uvjerenja o porijeklu.

Član 24

Roba porijeklom iz jedne zemlje je ona roba koja je u cjelini dobijena ili proizvedena u toj zemlji, uključujući i teritorijalne vode te zemlje.

Robe porijeklom iz jedne zemlje smatraju se:

- 1) mineralni proizvodi izvađeni iz zemljišta u toj zemlji;
- 2) biljni proizvodi dobijeni u toj zemlji;
- 3) priplod životinja koji je u toj zemlji uzgojen;
- 4) proizvodi dobijeni od živih životinja uzgojenih u toj zemlji;
- 5) proizvodi dobijeni lovom i ribolovom u toj zemlji;
- 6) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora izvan teritorijalnih voda te zemlje plovnim objektima koji su registrovani ili upisani u brodski upisnik i koji plove pod zastavom te zemlje;

- 7) proizvodi dobijeni ili proizvedeni na njenim brodovima fabrikama isključivo od proizvoda izvađenih iz mora izvan teritorijalnih voda, pod uslovom da su takvi brodovi fabrike registrovani ili prijavljeni u toj zemlji i da plove pod zastavom te zemlje;
- 8) proizvodi izvađeni sa morskog dna ili podmorja izvan teritorijalnih voda te zemlje, pod uslovom da ona ima isključivo pravo na eksploataciju podmorja;
- 9) ostaci i otpaci proizvoda dobijeni iz proizvodnih djelatnosti ili upotrebljivanih predmeta, ako su u toj zemlji prikupljeni i ako su pogodni samo za ponovno dobijanje sirovine;
- 10) proizvodi u toj zemlji proizvedeni isključivo od pobrojanih proizvoda ili od njihovih derivata, bilo kog stepena obrade.

Član 25

Roba u čiju je proizvodnju uključeno više od jedne zemlje smatraće se porijeklom iz zemlje u kojoj je prošla posljednje bitno, ekonomski opravdano, oplemenjivanje (obrada, dorada, prerada) koje dovodi do novih proizvoda ili predstavlja bitnu fazu proizvodnje.

Posljednjim bitnim, ekonomski opravdanim, oplemenjivanjem koje dovodi do novih proizvoda ili predstavlja bitnu fazu proizvodnje ne smatra se:

- 1) pakovanje ili prepakivanje robe, bez obzira gdje je ambalaža proizvedena,
- 2) dijeljenje većih količina robe u manje količine ili spajanje manjih količina u veće;
- 3) odvajanje, razvrstavanje, prosijavanje, ispiranje ili dijeljenje proizvoda rezanjem;
- 4) etiketiranje i označavanje robe;
- 5) postupanje neophodno da bi se očuvala svojstva proizvoda prilikom prevoza ili uskladištenja;
- 6) jednostavno sklapanje dijelova proizvoda u cjelovit proizvod.

Član 26

Svako oplemenjivanje robe za koju se utvrdi ili je u vezi sa utvrđenom činjenicom koja potvrđuje pretpostavku da je njen jedini cilj izbjegavanje primjene odredaba koje se u Republici primjenjuju na robu iz određenih zemalja neće se smatrati vjerodostojnom, niti će se takvoj robi priznati status robe proizvedene u toj zemlji.

Član 27

Vlada propisuje bliže kriterijume za utvrđivanje porijekla robe iz člana 25 stav 1 ovog zakona, način dokazivanja porijekla robe, način izdavanja potvrde i nadležne organe za ovjeravanje potvrda o porijeklu robe.

2. Preferencijalno porijeklo

Član 28

Pravila o preferencijalnom porijeklu, koja roba mora zadovoljiti da bi stekla povoljniji tretman iz člana 21 ovog zakona, utvrđuju se ugovorima o slobodnoj trgovini.

Pravila o porijeklu za robu iz zemalja na koje Republika, na osnovu jednostrane odluke, primjenjuje povlašćene carine utvrđuju se propisom koji donosi Vlada.

GLAVA 3

VRIJEDNOST ROBE ZA CARINSKE SVRHE

Član 29

Odredbama ove glave utvrđuje se carinska vrijednost robe radi primjene carinske tarife, kao i netarifnih mjera utvrđenih propisima Republike kojima se regulišu određene oblasti koje se odnose na promet roba.

Član 30

Carinska vrijednost uvezene robe je njena transakcijska vrijednost, a to je stvarno plaćena ili cijena koju treba platiti za robu koja se prodaje radi izvoza u Republiku, uvećana u skladu sa članom 38 ovog zakona, pod uslovom da:

- 1) kupac nema ograničenja u raspolaganju robom ili upotrebi robe, osim ograničenja koja:
 - su određena propisima Republike ili na osnovu tih propisa donijetim pojedinačnim aktima;
 - ograničavaju geografsko područje gdje se roba može preprodati;
 - bitno ne utiču na vrijednost robe;
- 2) kupoprodaja ili cijena ne podliježu uslovima ili ograničenjima čija vrijednost ne može biti utvrđena u odnosu na vrijednost robe koja se vrednuje;
- 3) nikakav prihod od naknadne preprodaje, raspolaganja robom ili upotrebe robe neće direktno ili indirektno pripasti prodavcu, osim ako je moguće izvršiti odgovarajuće usklađenje s odredbama člana 37 ovog zakona;
- 4) kupac i prodavac nisu međusobno povezani ili, ako jesu, da je transakcijska vrijednost prihvatljiva za carinske potrebe.

Dva lica se smatraju međusobno povezanim ako:

- 1) je jedno lice upravnik ili direktor firme u vlasništvu drugog lica i obratno;
- 2) su pravno priznati partneri u poslu;
- 3) su u odnosu poslodavac i posloprimac;
- 4) je jedno od njih direktni ili indirektni vlasnik ili kontroliše ili posjeduje 5% ili više akcija s pravom glasa u obje firme,
- 5) jedno lice direktno ili indirektno nadzire drugo;
- 6) su direktno ili indirektno pod nadzorom trećeg lica;
- 7) zajedno, direktno ili indirektno, nadziru treće lice;
- 8) ako su članovi iste porodice.

Lica koja imaju poslovne veze na način da je jedno lice isključivi zastupnik, isključivi diler ili isključivi koncesionar drugog lica, bez obzira na to kako je odnos opisan, smatra će se povezanim.

U postupku procjene prihvatljivosti transakcijske vrijednosti, u skladu sa odredbom stava 1 ovog člana, samo okolnost da su kupac i prodavac povezana lica iz stava 2 ovog člana nije dovoljan razlog da se ne prihvati određena transakcijska vrijednost.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, carinarnica će utvrditi okolnosti prodaje i prihvatiti transakcijsku vrijednost, pod uslovom da postojeća povezanost nije uticala na cijenu.

Ako carinarnica ima razloga da na osnovu obavještenja dobijenih od uvoznika ili na drugi način posumnja da je postojeća povezanost uticala na cijenu, dužna je da obavijesti uvoznika i da mu omogući da se izjasni o poslovnom odnosu. Na zahtjev uvoznika, carinarnica će o razlozima neprihvatanja transakcijske vrijednosti obavijestiti uvoznika u pisanom obliku.

Kada se radi o prodaji između povezanih lica, transakcijska vrijednost će se smatrati prihvatljivom, a roba procijenjenom u smislu stava 1 ovog člana, uvijek kad uvoznik može da dokaže da je vrijednost, pod uslovom da se upotrebljavaju podaci iz istog ili približno istog vremenskog perioda, približno jednaka:

- 1) transakcijskoj vrijednosti u prodaji među nepovezanim licima za identičnu ili sličnu robu namijenjenu za izvoz u Republiku;
- 2) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe prema odredbama člana 35 ovog zakona;
- 3) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe prema odredbama člana 36 ovog zakona.

Prilikom vršenja poređenja treba uzeti u obzir očite razlike u komercijalnim nivoima, količinske nivoe, odgovarajuće iznose utvrđene članom 38 ovog zakona i troškove koje je imao prodavac pri prodaji u kojoj prodavac i kupac nijesu povezani, a kojih nema pri prodaji u kojoj su prodavac i kupac povezani.

Poređenje se vrši na zahtjev uvoznika isključivo radi poređenja u određivanju transakcijske vrijednosti i tako utvrđena vrijednost ne može predstavljati transakcijsku vrijednost.

Član 31

Cijena koja se plaća ili cijena koju treba platiti je ukupno izvršeno plaćanje ili plaćanje koje treba da izvrši kupac u korist prodavca za uvezenu robu i uključuje sva plaćanja koja je kao uslov prodaje za uvezenu robu izvršio ili će izvršiti kupac prodavcu ili trećem licu da bi se ispunile obaveze prodavcu.

Plaćanje se može obaviti gotovim novcem, akreditivom ili drugim dogovorenim instrumentom plaćanja.

Plaćanje se može obaviti direktno ili indirektno.

Radnje koje preduzima kupac o sopstvenom trošku, uključujući i tržišne radnje koje nijesu obuhvaćene odredbom člana 38 ovog zakona, za koje je potrebno izvršiti usklađivanje vrijednosti, neće se smatrati posrednim plaćanjem prodavcu, čak i onda kad se može smatrati da su bile preduzete u korist ili u dogovoru s prodavcem i njihov trošak se neće dodavati stvarno plaćenju ili cijeni koju treba platiti kod utvrđivanja carinske vrijednosti.

Član 32

Carinska vrijednost za uvezenu robu koja se ne može utvrditi prema odredbama člana 30 ovog zakona, utvrdiće se kao transakcijska vrijednost identične robe prodane za izvoz u Republiku i izvezene u isto ili skoro isto vrijeme, koja se prodaje po istom komercijalnom osnovu u pretežno istoj količini kao roba koja se procjenjuje.

Ukoliko nije moguće pronaći odgovarajući primjer prodaje u smislu stava 1 ovog člana, primjenjivaće se transakcijska vrijednost identične robe prodane na različitoj komercijalnoj osnovi ili u različitim količinama, uz potrebna usklađivanja razlika koje proističu iz komercijalnih osnova ili količine, pod uslovom da se takva usklađivanja mogu sprovesti na osnovu podnesenih dokaza koji jasno pokazuju primjerenost i tačnost usklađivanja, bez obzira na to da li usklađivanje dovodi do porasta ili smanjenja vrijednosti.

Kad su troškovi i plaćanja iz člana 38 stav 1 tačka 1) al. 4, 5 i 6 ovog zakona, uključeni u transakcijsku vrijednost, usklađivanje će se vršiti tako da se uzmu u obzir razlike u tim troškovima i cijenama između uvezene robe i identične robe koje mogu nastati zbog razlika u udaljenostima i vrsti prevoza.

Ako se u primjeni ovog člana utvrdi da postoji više od jedne transakcijske vrijednosti za identičnu robu, za utvrđivanje carinske vrijednosti primijeniće se najniža od postojećih vrijednosti.

Član 33

Kad se carinska vrijednost uvezene robe ne može utvrditi u skladu sa odredbama čl. 30 i 32 ovog zakona, tada će se carinskom vrijednošću te robe smatrati transakcijska vrijednost slične robe prodane radi izvoza u Republiku, ako je roba izvezena u isto ili skoro isto vrijeme kao i roba koja se procjenjuje.

U primjeni ovog člana treba, pri utvrđivanju carinske vrijednosti, upotrebljavati transakcijsku vrijednost slične robe koja se prodaje na istoj komercijalnoj osnovi i u pretežno istoj količini kao i roba koja se procjenjuje.

Ako nije moguće naći odgovarajući primjer prodaje u smislu stava 2 ovog člana, upotrijebiće se transakcijska vrijednost slične robe prodane na različitoj komercijalnoj osnovi ili u različitim količinama, uz potrebna usklađivanja razlika koje proističu iz komercijalne osnove ili količine, pod uslovom da se takva usklađivanja mogu sprovesti na osnovu podnesenih dokaza koji jasno pokazuju primjerenost i tačnost usklađivanja, bez obzira na to da li prilagođavanje dovodi do porasta ili smanjenja vrijednosti.

Kada su troškovi i plaćanja iz člana 38 stav 1 tačka 1) al. 4, 5 i 6 ovog zakona, uključeni u transakcijsku vrijednost, usklađivanje će se vršiti tako da se uzmu u obzir razlike u tim troškovima i cijenama između uvezene robe i slične robe koje mogu nastati zbog razlika u udaljenostima i vrsti prevoza.

Ako se u primjeni ovog člana utvrdi da postoji više od jedne transakcijske vrijednosti za sličnu robu, za utvrđivanje carinske vrijednosti primijeniće se najniža od postojećih vrijednosti.

Član 34

Kada nije moguće utvrditi carinsku vrijednost uvezene robe prema odredbama čl. 30, 32 i 33 ovog zakona, carinska vrijednost se utvrđuje prema odredbama člana 35 ovog zakona.

Ukoliko se carinska vrijednost ne može utvrditi ni prema članu 35 ovog zakona, primijenit će se odredbe člana 36 ovog zakona, a na zahtjev uvoznika može se zamijeniti redosled primjene čl. 35 i 36 ovog zakona.

Član 35

Ako se ista ili identična ili slična uvezena roba prodaje u Republici u istom stanju u kome je uvezena, carinska vrijednost robe koja se procjenjuje utvrđuje se na osnovu jedinične cijene po kojoj se najveći mogući broj jedinica takve ili identične ili slične uvezene robe prodaje u istom ili približno istom vremenskom periodu kao i roba koja se procjenjuje i to licima koja nisu povezana sa licima od kojih tu robu kupuju, pod uslovom da se cijena umanji za iznos:

- 1) uobičajene provizije koja je naplaćena ili je treba platiti ili uobičajenog uvećanja radi ostvarivanja dobiti i pokrića opštih troškova prodaje u Republici koji nastaju za uvezenu robu iste vrste ili grupe proizvoda;
- 2) uobičajenih troškova prevoza i osiguranja i drugih, s tim povezanih, troškova koji nastanu u Republici;
- 3) carine, poreza i drugih naknada koje se plaćaju u Republici prilikom uvoza ili prodaje robe.

U slučaju da se u isto ili približno isto vrijeme uvoza robe koja se procjenjuje ne prodaje ni ista ni identična ni slična uvezena roba, carinska vrijednost robe će se utvrditi prema jediničnoj cijeni po kojoj se ista ili identična ili slična roba prodaje u Republici u stanju u kakvom je uvezena i to u najkraćem roku nakon uvoza robe koja se procjenjuje, ali ne nakon isteka roka od 90 dana od dana uvoza.

U slučaju da se u Republici ne prodaje ista, identična ili slična uvezena roba u stanju u kom je bila uvezena, tada će se, na zahtjev uvoznika, carinska vrijednost robe zasnivati na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba nakon dalje prerade prodaje u najvećoj ukupnoj količini licima u Republici koja nisu povezana s licima od kojih takvu robu kupuju, pod uslovom da je u procjeni uzeta u obzir vrijednost dodata robi preradom i odbici određeni u stavu 1 ovog člana.

Član 36

Carinska vrijednost uvezene robe prema odredbama ovog člana biće obračunata vrijednost koja čini zbir:

- 1) vrijednosti materijala i troškova proizvodnje ili druge vrste prerade koja je upotrijebljena u proizvodnji uvezene robe;
- 2) iznos dobiti i opštih troškova koja je jednaka uobičajenom iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste grupe ili vrste kao što je roba koja se procjenjuje i koju je proizveo proizvođač u zemlji izvoza za izvoz u Republiku;
- 3) svih troškova i davanja iz člana 38 stav 1 tačka 1) al. 4, 5 i 6 ovog zakona.

Zabranjeno je tražiti licu bez stalnog sjedišta ili prebivališta na teritoriji Republike da omogući pregled ili dozvoli pristup bilo kojem računu ili drugoj evidenciji radi određivanja obračunate vrijednosti.

Carinski organ može provjeravati obavještenja dobijena od proizvođača robe radi određivanja carinske vrijednosti u drugoj zemlji, uz njegov pristanak i pod uslovom da Vlada dotične zemlje bude na vrijeme obaviještena i da se ne protivi provjeri.

Član 37

Carinska vrijednost uvezene robe koja se ne može utvrditi prema odredbama čl. 30 do 36 ovog zakona utvrdiće se na osnovu raspoloživih podataka u Republici, uz primjenu odgovarajućih metoda koji su u skladu sa principima i osnovnim odredbama:

- Sporazuma o primjeni člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine;
- člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine
- i ove glave Zakona.

U smislu ovog člana, carinska vrijednost se neće utvrđivati prema:

- 1) prodajnoj cijeni robe koja se proizvodi u Republici;
- 2) sistemu koji omogućuje da se u carinske svrhe prihvati viša od dviju mogućih vrijednosti;
- 3) cijeni robe na domaćem tržištu zemlje izvoznice;
- 4) troškovima proizvodnje, osim obračunate vrijednosti koja se utvrđuje za identičnu ili sličnu robu u skladu s odredbama člana 36 ovog zakona;
- 5) cijeni robe namijenjene izvozu u drugu zemlju, a ne za tržište Republike;
- 6) službeno utvrđenoj najmanjoj carinskoj vrijednosti;
- 7) proizvoljnim ili izmišljenim vrijednostima.

Na zahtjev uvoznika, **carinski organ** je dužan da ga obavijesti o carinskoj vrijednosti koja je određena prema odredbama ovoga člana i o metodu koji je upotrijebljen pri određivanju te vrijednosti.

Član 38

U postupku utvrđivanja carinske vrijednosti, u skladu sa odredbom člana 30 ovog zakona, cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti (transakcijska vrijednost) za uvezenu robu dodaju se:

- 1) troškovi, do iznosa koji snosi kupac, a nijesu uključeni u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti za robu:
 - provizije i naknade posredovanja, osim kupovne provizije;
 - ambalaže koja se, radi carinjenja, smatra jedinstvenim dijelom dotične robe;
 - pakovanja, bilo da se radi o radnoj snazi ili materijalu;
 - prevoza uvezene robe do luke ili mjesta ulaska u područje Republike;
 - utovara, istovara i troškove rukovanja koji su povezani s prevozom uvezene robe do luke ili mjesta ulaska u područje Republike;
 - troškove osiguranja do ulaska u područje Republike;

2) srazmjerni dio vrijednosti sljedećih roba i usluga koje je kupac isporučio, direktno ili indirektno, bez naplate ili po sniženoj cijeni, a radi upotrebe u proizvodnji i prodaji uvezene robe radi izvoza i to do stepena do koga ta vrijednost nije bila uključena u cijenu koja je plaćena ili koju treba platiti:

- materijala, sastavnih djelova i sličnih stvari ugrađenih u uvezenu robu;
- alata, matrica, kalupa, odlivaka i sličnih roba koje su upotrijebljene u proizvodnji uvezene robe;
- drugih materijala utrošenih u proizvodnji uvezene robe;
- usluga projektovanja, razvoja, umjetničkog rada, planova i skica napravljenih izvan Republike, koji su potrebni za proizvodnju uvezene robe;

3) naknade za autorska prava i licence za robu koja se procjenjuje, a koje kupac plaća direktno ili indirektno kao uslov za prodaju robe koja se procjenjuje, ako takve naknade nijesu uključene u stvarno plaćenu ili cijenu koju treba platiti;

4) dio iznosa ostvaren daljom prodajom, ustupanjem ili upotrebom uvezene robe koji se direktno ili indirektno plaćaju prodavacu.

Cijena koja je stvarno plaćena ili koja će biti plaćena uvećaće se prema odredbama ovog člana samo na osnovu objektivnih i mjerljivih podataka.

U postupku utvrđivanja carinske vrijednosti nijesu dozvoljena druga uvećanja stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti, osim onih propisanih ovim članom.

Pri utvrđivanju carinske vrijednosti neće se dodavati stvarno plaćenoj cijeni ili cijeni koju treba platiti:

- 1) plaćanja za dobijanje prava za reprodukciju uvezene robe;
- 2) plaćanja kupca za dobijanje prava za distribuciju i preprodaju uvezene robe, ako ta plaćanja nisu uslov prodaje za izvoz u Republiku.

Član 39

U carinsku vrijednost robe neće se uračunati troškovi koji nijesu uračunati u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti, pod uslovom da su posebno iskazani, a odnose se na:

- 1) prevoz robe nakon njenog ulaska u carinsko područje;
- 2) građenje, montažu, sklapanje, održavanje ili tehničku pomoć koji će se obaviti nakon uvoza, kao što su industrijska postrojenja, mašine ili oprema;
- 3) kamate koje proističu iz finansijskog sporazuma koji je zaključio kupac, a koji se odnosi na kupovinu uvezene robe, bez obzira na to da li je finansiranje obezbijedio prodavac ili drugo lice, pod uslovom da je finansijski sporazum sačinjen u pisanoj formi i da, ako je to potrebno, kupac može dokazati:

- da je roba prodana po stvarno plaćenoj cijeni ili cijeni koju treba platiti;
- da kamata ne prelazi visinu uobičajenih kamata za takve transakcije u vrijeme i u zemlji u kojoj je finansiranje obezbijeđeno;

4) dobijanje prava za umnožavanje uvezene robe;

6) uvozna i druga davanja koja se plaćaju u Republici pri uvozu ili prodaji robe.

Član 40

Carinska vrijednost robe za koju, u trenutku utvrđivanja carinske vrijednosti, ugovorena cijena još nije bila plaćena utvrđivaće se na osnovu cijene koja bi morala biti plaćena za ispunjenje obaveze.

Sva uobičajena sniženja cijena i gotovinski popusti neće se uračunati u carinsku vrijednost, ako su ugovoreni prije obavljenog uvoza i ostvareni u ugovorenom roku.

Član 41

Carinska vrijednost robe koja se uvozi bez prodaje i carinska vrijednost robe koja se privremeno uvozi utvrđuje se na osnovu čl. 32 do 37 ovog zakona.

Carinska vrijednost robe koja se ošteti prije puštanja podnosiocu deklaracije utvrđuje se tako da se odgovarajuća ugovorena cijena umanjuje za procenat oštećenja.

Procenat oštećenja utvrđuje carinarnica procjenom.

5) kupovne provizije;

Ako je u toku postupka ugovorena nova cijena koja odgovara uslovima iz člana 30 ovog zakona, ta cijena predstavlja novu carinsku vrijednost.

Član 42

Ako je u postupku utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe neophodno odložiti konačno utvrđivanje carinske vrijednosti, roba se može predati podnosiocu deklaracije pod uslovom da se osigura plaćanje carine u obliku depozita u visini mogućeg iznosa carinskog duga.

Član 43

Pri utvrđivanju carinske vrijednosti nosača podataka koji sadrže podatke ili programska uputstva za upotrebu opreme za obradu podataka (u daljem tekstu: programska podrška) neće se uračunavati cijena ili vrijednost programske podrške, pod uslovom da je ta cijena ili vrijednost iskazana odvojeno od vrijednosti nosača podataka.

Izraz "nosač podataka" iz stava 1 ovog člana ne podrazumijeva uključene sklopove, poluprovodnike i slične uređaje ili proizvode koji sadrže takve uključene sklopove ili uređaje.

Izraz "podaci i programska uputstva" iz stava 1 ovog člana ne podrazumijeva zvučne, kinematografske ili video-snimke.

Član 44

Carinarnica može, u carinskom postupku, zahtijevati od podnosioca deklaracije sve isprave i podatke koji su potrebni za utvrđivanje carinske vrijednosti prema odredbama čl.30 do 37 ovog zakona.

Odredbe ove glave neće ograničavati pravo carinarnice da utvrdi istinitost i ispravnost bilo koje izjave, isprave ili deklaracije podnijete u cilju određivanja carinske vrijednosti.

Odredbe ove glave neće isključivati primjenu odredaba ovog zakona za utvrđivanje carinske vrijednosti za robu koja je, poslije određivanja drugog odobrenog carinskog postupka ili njene upotrebe, stavljena u slobodan promet.

Član 45

Ako je u postupku utvrđivanja carinske vrijednosti potrebno preračunati stranu valutu u valutu koja je sredstvo plaćanja u Republici, strana valuta preračunava se po zvaničnom kursu važećem na dan nastanka obaveze plaćanja carinskog duga.

DIO III

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU KOJA JE UŠLA U CARINSKO PODRUČJE DO ODREĐIVANJA CARINSKOG POSTUPANJA ILI UPOTREBE

GLAVA 1

ULAZAK ROBE U CARINSKO PODRUČJE REPUBLIKE

1. Carinski nadzor

Član 46

Roba koja se unese u carinsko područje od trenutka ulaska podliježe mjerama carinskog nadzora i carinske kontrole, u skladu sa propisima.

Roba ostaje pod carinskim nadzorom sve dok se ne utvrdi carinski status robe, a u slučaju strane robe, ne isključujući član 90 ovog zakona, roba ostaje pod nadzorom dok se njen carinski status ne promijeni, odnosno dok se roba ne smjesti u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ponovo izveze ili uništi u skladu sa odredbama člana 182 ovog zakona.

Carinskom nadzoru podliježu i putnici i posada, odnosno vozačko osoblje prevoznih i prenosnih sredstava.

Carinskom nadzoru ne podliježu:

- 1) domaći i strani vojni brodovi;
- 2) brodovi dok plove na dijelovima graničnih rijeka na kojima se po međunarodnim ugovorima ne može vršiti carinski nadzor;
- 3) brodovi organa unutrašnjih poslova;
- 4) domaći i strani vojni vazduhoplovi.

Izuzetno od odredbe stava 4 ovog člana, carinskom nadzoru podliježu:

- 1) roba, putnici i članovi posade koji se iskrcavaju, odnosno ukrcavaju na brodove iz stava 4 tač. 1 i 3 ovog člana, kao i saobraćaj između tih brodova i obale;
- 2) roba, putnici i članovi posade koji se iskrcavaju, odnosno ukrcavaju na vazduhoplove iz stava 4 tačka 4 ovog člana.

Lica iz stava 5 ovog člana dužna su da carinsku robu pri ulasku prijave carinarnici radi sprovođenja carinskog postupka.

2. Prijavljivanje robe

Član 47

Sva roba koja se unosi u carinsko područje ili iznosi iz carinskog područja mora se prijaviti graničnoj carinarnici, odnosno drugoj nadležnoj carinarnici.

Zapovjednik svakog broda ili drugo odgovorno lice i zapovjednik svakog vazduhoplova koji stiže u Republiku ili lice koje je taj zapovjednik ovlastio, odmah po dolasku i prije istovara robe, podnose carinarnici manifest za svu robu koja se prevozi kao teret tim brodom ili vazduhoplovom.

Zapovjednik svakog broda ili drugo odgovorno lice i zapovjednik svakog vazduhoplova koji napušta Republiku ili lice koje je taj zapovjednik ovlastio, prije odlaska, podnose carinarnici manifest za svu robu koja se prevozi kao teret tim brodom ili vazduhoplovom.

U slučaju brodova, forma manifesta za međunarodni pomorski saobraćaj (IMO) mora biti u skladu sa standardima koje je utvrdila Organizacija Ujedinjenih Nacija, a u slučaju vazduhoplova format manifesta mora biti u skladu sa standardima koje je utvrdilo Međunarodno udruženje za vazdušni saobraćaj (IATA).

Zapovjednik broda i zapovjednik vazduhoplova ili njegov zastupnik u Republici moraju da potvrde da manifest pruža kompletne, istinite i tačne podatke o svojoj robi koja se prevozi tim brodom ili vazduhoplovom.

Lice koje je unijelo robu u carinsko područje dužno je da robu, bez odlaganja, preveze putem i na način koji odredi carinarnica do naznačene carinarnice, drugog mjesta koje odredi ili odobri carinarnica i u slobodnu zonu.

Svako lice koje preuzme odgovornost za prevoz robe, nakon što roba uđe u carinsko područje, odgovorno je za izvršavanje obaveza iz stava 6 ovog člana.

U skladu sa sklopljenim međudržavnim sporazumom, carinska provjera robe koja se nalazi izvan carinskog područja može se sprovesti kao da je roba unijeta u to područje, pod uslovima i na način predviđen međudržavnim sporazumom koji se odnosi na tu robu.

Određba stava 6 ovog člana ne isključuje primjenu propisa iz oblasti putničkog, pograničnog ili poštanskog saobraćaja, pod uslovom da se primjenom tih propisa ne ugrožava carinski nadzor i mogućnost carinske kontrole.

Stavovi 1 do 9 ovog člana i čl. 48 do 63 ovog zakona ne primjenjuju se na robu koja je privremeno napustila carinsko područje dok se kretala između dvije tačke na tom području vodenim ili vazdušnim putem, pod uslovom da je prevoz obavljen direktno i redovnom avionskom ili brodskom linijom, bez pristajanja izvan carinskog područja. Ova odredba se ne primjenjuje na robu koja je utovarena u lukama, na aerodromima ili u slobodnim lukama stranih zemalja.

Određbe st. 1 do 6 ovog člana ne primjenjuju se na robu koja se nalazi na brodovima ili vazduhoplovima koji prolaze teritorijalnim morem ili vazdušnim prostorom, kojima kao odredišno mjesto nije predviđena luka ili aerodrom u Republici.

Član 48

Kad se, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, obaveze iz člana 47 stav 6 ovog zakona ne mogu sprovesti, lice koje je tu obavezu dužno ispuniti ili svako drugo lice koje je preuzelo ispunjenje obaveze mora odmah o tome obavijestiti nadležnu carinarnicu.

Kad, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, nije došlo do potpunog gubitka robe, lice kome je dat nalog ili svako drugo lice koje je preuzelo izvršenje naloga mora odmah obavijestiti najbližu carinarnicu i o mjestu gdje je roba smještena.

Carinarnica će odrediti mjere koje će se preduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stava 2 ovog člana.

Član 49

Kad su brod ili vazduhoplov iz člana 47 stav 10 ovog zakona primorani da se, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, zaustave ili privremeno zadrže na carinskom području, a da pritom nije moguće ispuniti obaveze iz člana 47 st. 2 i 3 ovog zakona, zapovjednik broda ili vazduhoplova ili lice koje postupa umjesto njega odmah će o tome obavijestiti carinarnicu.

Ukoliko carinarnica ocijeni da je neophodno izvršiti pregled robe naložiće da roba bude naknadno dostavljena carinarnici ili prevezena na drugo mjesto koje odobri carinarnica.

GLAVA 2

PODNOŠENJE ROBE

Član 50

Robu koja je u skladu sa članom 47 ovog zakona dopremljena do carinarnice ili drugog mjesta koje je carinarnica odredila ili odobrila, carinarnici prijavljuje lice koje je unijelo robu u carinsko područje ili lice koje je preuzelo odgovornost za robu nakon njenog ulaska.

Član 51

Odredba člana 50 ovog zakona ne isključuje primjenu propisa koji se odnose na:

- 1) robu koju unose putnici;
- 2) robu stavljenju u carinski postupak bez njenog podnošenja carinarnici.

Član 52

Po podnošenju robe carinarnici, roba se može pregledati i uzeti uzorci radi određivanja daljeg carinskog postupanja ili upotrebe robe uz odobrenje carinarnice.

Odobrenje za dalje carinsko postupanje ili upotrebu robe daje se na zahtjev lica koje je ovlašteno da nad robom sprovede odobreno carinsko postupanje ili upotrebu robe.

GLAVA 3

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA ZA PRIJAVLJIVANJE I ISTOVAR ROBE PRIJAVLJENE CARINARNICI

Član 53

Za svu robu koja se prijavljuje u smislu člana 47 stav 1 ovog zakona i za robu koja se podnosi u smislu člana 50 ovog zakona podnosi se jedinstvena carinska isprava za prijavljivanje robe (u daljem tekstu: prijava).

Prijava se podnosi carinarnici prilikom unosa robe u carinsko područje.

Carinarnica može produžiti rok za podnošenje prijave, a najduže do isteka prvog radnog dana nakon podnošenja robe.

Član 54

Prijava se podnosi na obrascu u skladu sa članom 69 stav 2 ovog zakona.

Prijavu podnosi:

- 1) lice koje je robu unijelo u carinsko područje ili lice, koje nakon unosa robe, preuzima odgovornost za njen prevoz ili
- 2) lice u čije ime djeluju lica iz tačke 1) ovog stava.

Član 55

Ne isključujući odredbe kojima se regulišu robe uvezene od strane putnika, pismonosne pošiljke i poštanske pakete, carinarnica neće zahtijevati podnošenje prijave, ako se time ne ugrožava sprovođenje mjera carinskog nadzora i ako su obavljene formalnosti za određivanje zahtijevanog carinski dozvoljenog postupanja ili upotrebe robe.

Član 56

Roba se može istovariti ili pretovariti iz prevoznog sredstva samo po odobrenju carinarnice i to na mjestima koja su za to određena i odobrena.

U slučaju neposredne opasnosti koja zahtijeva da se roba ili dio robe odmah istovari odobrenje carinarnice nije potrebno, ali se o takvom slučaju carinarnica mora odmah obavijestiti.

U svrhu pregleda robe i prevoznih sredstava kojima se ona prevozi, carinski organi mogu, u svakom trenutku, zahtijevati da se roba istovari i raspakuje.

Član 57

Roba se ne smije premještati s mjesta na koje je prvobitno smještena bez odobrenja carinarnice.

GLAVA 4

OBAVEZA DA SE PODNESENOJ ROBI ODREDI CARINSKI DOZVOLJENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA

Član 58

Za stranu robu podnijetu carinarnici mora se odrediti carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba.

Član 59

Kada je roba obuhvaćena prijavom, radnje koje su potrebne da joj se dodijeli odobreno, carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba, moraju da se obave u roku od:

- 1) 45 dana od dana podnošenja prijave za robu u pomorskom saobraćaju;
- 2) 20 dana od dana podnošenja prijave za robu koja se prevozi na drugi način.

Izuzetno, ako okolnosti to zahtijevaju, carinarnica može odrediti kraće rokove ili odobriti produženje rokova iz stava 1 ovog člana.

GLAVA 5

PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE

Član 60

Roba podnijeta carinarnici ima status robe u privremenom smještaju sve dok joj se ne odredi carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba.

Član 61

Roba u privremenom smještaju može se smjestiti samo na mjestima i pod uslovima koje je odobrila carinarnica.

Carinarnica može zahtijevati da lice koje je u posjedu robe položi obezbjeđenje za naplatu carinskog duga koji može nastati u skladu sa članom 203 ili 204 ovog zakona.

Član 62

Bez obzira na odredbe člana 52 ovog zakona, nad robom koja je privremeno smještena mogu se preduzimati samo radnje kojima bi se ona očuvala u nepromijenjenom stanju, odnosno da se ne mijenja njen izgled ili tehničke karakteristike.

Član 63

Ako u rokovima utvrđenim članom 59 ovog zakona nijesu pokrenute neophodne formalnosti radi odobravanja carinskog postupanja nad robom ili njene upotrebe, carinarnica će, bez odlaganja, preduzeti sve neophodne mjere za regulisanje statusa robe, uključujući i njenu prodaju.

Dok se ne reguliše status robe, carinarnica može, na rizik i o trošku lica koje je držalac robe, da prebaci robu na neko drugo mjesto koje je pod njenim nadzorom.

GLAVA 6

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA TRANZITNI POSTUPAK

Član 64

Na robu koja se nalazi u postupku tranzita pri unosu u carinsko područje ne primjenjuju se odredbe člana 47, osim st. 1, 6 i 7 i odredbe čl. 48 do 63 ovog zakona.

Kad strana roba koja se prevozi uz primjenu postupka tranzita stigne na odredište u carinskom području i bude podnijeta carinarnici u skladu sa propisima o postupku tranzita primjenjuju se odredbe člana 52 do 63 ovog zakona.

GLAVA 7

OSTALE ODREDBE

Član 65

Ako to okolnosti zahtijevaju, carinarnica može preduzeti radnje radi uništenja prijavljene robe i dužna je da o tome obavijesti lice koje je držalac robe.

Troškovi uništenja robe idu na teret držaoca robe.

Član 66

Ukoliko carinarnica utvrdi da je roba neovlašćeno unijeta u carinsko područje ili da nije bila pod carinskim nadzorom, preduzeće sve neophodne mjere, uključujući i prodaju robe, u cilju regulisanja njenog statusa.

DIO IV

CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA ROBE

GLAVA 1

OPŠTE ODREDBE

Član 67

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, za robu može, u bilo koje vrijeme, po propisanim uslovima, da se odredi carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba bez obzira na njenu vrstu ili količinu, porijeklo, odredište ili otpremu.

Odredba stava 1 ovog člana neće se primijeniti, ako je to u suprotnosti sa mjerama zaštite javnog morala, bezbjednosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili bilja, zaštite nacionalnog blaga, istorijske, umjetničke ili arheološke vrijednosti ili zaštite prava intelektualne svojine i sl.

Vlada propisuje **postupanje** sa robom za koju postoji osnovana sumnja da se **njenim uvozom, izvozom ili tranzitom** čini povreda prava intelektualne svojine.

GLAVA 2

CARINSKI POSTUPCI

ODJELJAK 1

Stavljanje robe u carinski postupak

Član 68

Sva roba nad kojom treba da se sprovede carinski postupak mora da bude obuhvaćena odgovarajućom carinskom deklaracijom za taj carinski postupak.

Domaća roba deklarirana za izvoz, pasivno oplemenjivanje, postupak tranzita ili postupak carinskog skladištenja nalazi se pod carinskim nadzorom od trenutka prihvatanja carinske deklaracije do momenta napuštanja carinskog područja, dok ne bude uništena ili carinska deklaracija ne bude razdužena.

Direktor može odrediti nadležnost pojedinih carinarnica za carinjenje određenih roba ili sprovođenje određenih postupaka nad robom.

Član 69

Carinska deklaracija se podnosi:

- 1) u pisanoj formi;

- 2) elektronskom razmjenom podataka, ako to dopuštaju tehničke mogućnosti i ako upotrebu takvih sredstava odobri carinska služba;
- 3) usmeno ili drugim radnjama kojima lice koje drži robu zahtijeva stavljanje u carinski postupak, kad je takva mogućnost predviđena propisima.

Oblik, sadržaj i način podnošenja carinske deklaracije i drugih obrazaca koji se upotrebljavaju u carinskom postupku **na predlog carinskog organa, propisuje Ministarstvo finansija.**

1. Carinska deklaracija u pisanoj formi

1) Redovni postupak

Član 70

Carinska deklaracija u pisanoj formi podnosi se na propisanom obrascu. Ona mora da bude potpisana i da sadrži sve podatke neophodne za primjenu propisa kojima je regulisan carinski postupak za koji se roba prijavljuje.

Uz carinsku deklaraciju prilažu se sva dokumenta koja se zahtijevaju radi primjene propisa kojima je regulisan carinski postupak za koji se roba prijavljuje.

Član 71

Carinarnica će, u roku do pet radnih časova, primiti carinsku deklaraciju koja je podnijeta u skladu sa članom 70 ovog zakona, pod uslovom da se roba koja je navedena u njoj preda carinarnici.

Član 72

Carinsku deklaraciju, zajedno sa svim ispravama koje se zahtijevaju radi primjene propisa kojima je regulisan postupak za koji je roba prijavljena, mogu da podnesu lica iz člana 6 ovog zakona.

Uslov iz člana 6 stav 3 ovog zakona neće se odnositi na lica koja:

- 1) prijavljuju tranzit, odnosno privremeni uvoz;
- 2) deklarišu robu u posebnim slučajevima, ako carinarnica to smatra opravdanim.

Član 73

Podnosiocu carinske deklaracije će se, na njegov zahtjev, odobriti da izmijeni i dopuni jedan ili više podataka u deklaraciji nakon što je primila carinarnica, s tim da izmjene i dopune u deklaraciji nemaju dejstvo na neku drugu robu, osim na robu koja je prvobitno bila obuhvaćena deklaracijom.

Izmjena ili dopuna neće se dozvoliti ako se odobrenje za to zahtijeva nakon što carinarnica:

- 1) obavijesti podnosioca carinske deklaracije da namjerava da pregleda robu;
- 2) utvrdi da su podaci netačni;
- 3) ocarini robu.

Član 74

Carinarnica će, na zahtjev podnosioca deklaracije, poništiti već primljenu deklaraciju kada podnosilac deklaracije dostavi dokaze da je roba greškom prijavljena za carinski postupak obuhvaćen tom deklaracijom ili da, zbog posebnih uslova, sprovođenje carinskog postupka nad robom za koji je ta roba prijavljena nije više opravdano.

Ako je carinarnica obavijestila podnosioca carinske deklaracije o svojoj namjeri da izvrši pregled robe, zahtjev za poništenje deklaracije neće se prihvatiti dok se pregled ne izvrši.

Deklaracija se ne može poništiti nakon što je roba stavljena u slobodan promet, osim u slučajevima koje propiše Vlada.

Poništenje deklaracije ne sprječava primjenu važećih kaznenih odredaba.

Član 75

U sprovođenju carinskog postupka za koji je roba deklarirana primjenjuju se svi propisi koji važe na dan prijema carinske deklaracije, ukoliko izričito nije drugačije propisano.

Član 76

Carinarnica, radi kontrole carinske deklaracije koju je primila, može da:

- 1) izvrši pregled dokumenata koji su obuhvaćeni carinskom deklaracijom i dokumenata koji su priloženi uz deklaraciju;
- 2) zahtijeva da joj podnosilac carinske deklaracije dostavi i druga dokumenta kako bi utvrdila da li su podaci koji su navedeni u deklaraciji tačni;
- 3) izvrši pregled robe i da uzme uzorke radi analize robe ili radi detaljnog ispitivanja.

Član 77

Prevoz robe do mjesta gdje će se izvršiti njen pregled i uzimanje uzoraka kao i sva rukovanja s robom neophodna da bi se izvršio pregled ili uzimanje uzoraka, obaviće podnosilac carinske deklaracije ili će se obaviti na njegovu odgovornost. Troškovi koji iz toga proisteknu padaju na teret podnosioca deklaracije.

Podnosilac carinske deklaracije ima pravo da prisustvuje pregledu robe ili uzimanju uzoraka.

Carinarnica može, kada smatra da je potrebno, da zahtijeva da podnosilac deklaracije ili njegov zastupnik prisustvuje pregledu robe ili uzimanju uzoraka, kako bi im pružio neophodnu pomoć u cilju olakšavanja pomenutog pregleda ili uzimanja uzoraka.

Pod uslovom da su uzorci uzeti u skladu sa važećim propisima, carinarnica nije u obavezi da plati bilo kakvu naknadu za njih, ali će snositi troškove analiza ili ispitivanja.

Član 78

U slučaju da je pregledan samo dio robe koja je obuhvaćena carinskom deklaracijom, rezultat djelimičnog pregleda će se primijeniti na svu robu obuhvaćenu tom deklaracijom.

Podnosilac carinske deklaracije može da zatraži naknadni pregled robe ukoliko smatra da rezultat djelimičnog pregleda nije odgovarajući za preostalu prijavljenu robu.

Radi primjene stava 1 ovog člana, kada obrazac carinske deklaracije obuhvata dva ili više naimenovanja, smatraće se da podaci koji se odnose na svako naimenovanje predstavljaju posebnu deklaraciju.

Član 79

Rezultati kontrole carinske deklaracije upotrijebiće se radi primjene propisa kojima je regulisan carinski postupak u koji je roba stavljena.

Ako carinska deklaracija nije kontrolisana, za primjenu propisa vezanih za carinski postupak u koji je roba stavljena prihvaćće se podaci koje je podnosilac carinske deklaracije naveo u deklaraciji.

Član 80

Carinarnica mora preduzeti sve mjere radi identifikacije robe, ako je identifikacija neophodna za sprovođenje carinskog postupka za koji je roba deklarirana.

Carinska obilježja sa robe ili prevoznih sredstava može ukloniti ili uništiti samo carinarnica ili se to može učiniti uz njeno odorenje, osim u slučajevima kad je zbog nepredvidljivih okolosti ili više sile njihovo uklanjanje ili uništenje neophodno kako bi se zaštitila roba ili prevozno sredstvo.

Vrstu i način upotrebe carinskih obilježja **na predlog carinskog organa, propisuje Ministarstvo finansija.**

Član 81

Carinarnica će, ne isključujući odredbu člana 82 ovog zakona, pustiti robu podnosiocu carinske deklaracije ako su ispunjeni uslovi za stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak i ukoliko roba nije predmet mjera ograničenja ili zabrana, čim podatke u deklaraciji iskontroliše i prihvati ili ih prihvati bez kontrole.

Carinarnica će pustiti robu podnosiocu carinske deklaracije i u slučaju kad se kontrola carinske deklaracije ne može završiti u primjerenom roku i kada radi kontrole carinske deklaracije nije neophodno da roba bude prisutna.

Roba obuhvaćena jednom carinskom deklaracijom pušta se istovremeno.

Ako je carinskom deklaracijom obuhvaćeno više vrsta roba, radi primjene stava 2 ovog člana smatraće se da je za svaku vrstu robe podnijeta posebna deklaracija.

Član 82

Ukoliko zbog prijema carinske deklaracije nastane carinski dug, carinjenje robe koja je obuhvaćena tom deklaracijom može da se izvrši tek pošto se plati iznos carinskog duga ili ako se u tom iznosu položi obezbjeđenje.

Kada carinarnica, u skladu sa odredbama kojima je regulisan carinski postupak nad robom koja se prijavljuje, zahtijeva polaganje obezbjeđenja, predmetna roba se neće ocariniti na osnovu sprovedenog carinskog postupka sve dok se ne položi navedeno obezbjeđenje.

Odredba stava 2 ovog člana neće se primijeniti na postupak privremenog uvoza gdje postoji djelimično oslobođenje od uvoznih dažbina.

Član 83

Carinarnica može preduzeti sve potrebne mjere, uključujući oduzimanje robe i njenu prodaju, ako:

1) roba ne može biti ocarinjena jer:

- nije bilo moguće početi ili nastaviti s pregledom robe u roku koji je odredila carinarnica iz razloga koji se pripisuju podnosiocu carinske deklaracije;
- nijesu bile podnijete sve isprave koje su potrebne da bi se roba stavila u zahtijevani carinski postupak;
- carinski dug nije plaćen, odnosno nije dato obezbjeđenje za plaćanje toga duga u propisanom roku;
- je roba predmet zabrana ili ograničenja;

2) roba nije u propisanom roku preuzeta nakon što ju je carinarnica ocarinila.

2) Pojednostavljeni postupci

Član 84

Radi pojednostavljenja formalnosti postupaka, carinarnica će, u slučajevima i na način koji može da propiše **Ministarstvo** finansija, odobriti:

- 1) da carinska deklaracija ne sadrži neke od podataka i neke od isprava koje su propisane članom 70 ovog zakona;
- 2) da neka od trgovačkih ili službenih isprava koja je priložena uz zahtjev za stavljanje robe u carinski postupak zamijeni carinsku deklaraciju;
- 3) da se roba stavi u zahtijevani postupak na osnovu knjigovodstvenih zapisa i u tom slučaju carinarnica može podnosioca carinske deklaracije osloboditi obaveze podnošenja robe.

Pojednostavljena carinska deklaracija, trgovačka ili službena isprava i knjigovodstveni zapis moraju sadržati podatke neophodne za identifikaciju robe. Kad se podatak o robi unese u evidenciju mora da se upiše datum unošenja.

Podnosilac carinske deklaracije je dužan, u propisanom roku, podnijeti dopunsku deklaraciju koja može biti opšta, periodična ili rekapitulativna.

Ministarstvo finansija može propisati u kojim se slučajevima neće podnositi dopunska deklaracija.

Dopunska carinska deklaracija i pojednostavljena carinska deklaracija čine nedjeljivu pravnu cjelinu na koju se primjenjuju propisi na dan prihvatanja pojednostavljenih carinskih deklaracija. Knjigovodstveni zapis će imati istu pravnu snagu kao prihvatanje carinske deklaracije iz člana 70 ovog zakona.

Vlada može propisati posebne pojednostavljene postupke za tranzitni postupak.

3) Ostale carinske deklaracije

Član 85

Ako je carinska deklaracija podnesena elektronskom razmjenom podataka, usmeno ili nekim drugim radnjama, na odgovarajući način će se primjenjivati odredbe člana 70 do 82 ovog zakona.

Kada se carinska deklaracija podnosi elektronskom razmjenom podataka, carinarnica može odobriti da se uz carinsku deklaraciju ne podnose prateća dokumenta iz člana 70 stav 2 ovog zakona, s tim da ta dokumenta moraju da budu dostupna carinarnici.

4) Naknadna kontrola carinske deklaracije

Član 86

Carinarnica može, i nakon što pusti robu podnosiocu deklaracije, provjeravati ispravnost deklaracije po službenoj dužnosti ili na zahtjev podnosioca carinske deklaracije.

Ovlašćeni carinski službenici mogu, pošto su ocarinili robu, a da bi se uvjerali u tačnost podataka koji su navedeni u deklaraciji, da izvrše kontrolu komercijalnih dokumenata i podataka u vezi sa uvozom ili izvozom predmetne robe ili u vezi sa naknadnim komercijalnim poslovima sa istom robom.

Kontrole mogu da se obave u prostorijama podnosioca deklaracije, u prostorijama bilo kog drugog lica koje je neposredno ili posredno uključeno u pomenute radnje u poslovnom svojstvu ili u prostorijama bilo kog drugog lica koje posjeduje navedena dokumenta i podatke zbog poslovnih potreba.

Ovlašćeni carinski službenici mogu takođe da izvrše pregled robe dok ona još uvijek može da se pregleda.

Ako naknadna provjera deklaracije pokaže da su propisi za primjenu carinskog postupka bili primijenjeni na osnovu neistinitih ili nepotpunih podataka, carinarnica će u skladu s propisima preduzeti potrebne mjere da bi se postupak ispravno sproveo, u skladu sa novim okolnostima.

ODJELJAK 2

Stavljanje robe u slobodan promet

Član 87

Stavljanjem robe u slobodan promet strana roba stiče status domaće robe, što podrazumijeva primjenu mjera komercijalne politike, obavljanje drugih određenih formalnosti u vezi sa uvozom robe, kao i naplatu svih propisanih dažbina, poreza i drugih naknada.

Član 88

Ako se snizi uvozna carina, nakon prihvatanja carinske deklaracije kojom se roba stavlja u slobodan promet, a roba još nije stavljena u slobodan promet, podnosilac carinske deklaracije može zahtijevati primjenu niže uvozne carine.

Niža uvozna carina se neće primijeniti, ako robu nije bilo moguće staviti u slobodan promet zbog razloga koji se pripisuju podnosiocu carinske deklaracije.

Član 89

Ako se pošiljka sastoji od roba koje se svrstavaju u više tarifnih oznaka, a svrstavanje roba i popunjavanje carinske deklaracije bi prouzrokovalo rad i troškove nesrazmjerne obračunatoj carini, carinarnica može, na zahtjev podnosioca carinske deklaracije, dozvoliti da se carina za cijelu pošiljku obračuna na osnovu svrstavanja u tarifni broj one robe čija je uvozna carina najveća.

Član 90

Ako je roba bila stavljena u slobodan promet uz povoljniju carinu, pod uslovom da se upotrebljava u određene svrhe, ta roba ostaje pod carinskim nadzorom.

Carinski nadzor prestaje kad se prestanu primjenjivati uslovi zbog kojih je odobrena povoljnija carina, kad se roba izveze ili uništi ili kad je dopuštena upotreba robe u drugačije svrhe od onih koje su propisane za primjenu povoljnije carine, uz uslov da je plaćena uvozna carina.

Na robu iz stava 1 ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju odredbe čl. 96 i 98 ovog zakona.

Član 91

Roba stavljena u slobodan promet izgubiće status domaće robe ako je:

- 1) carinska deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet poništena nakon stavljanja u slobodan promet;
- 2) uvozna carina koja se plaća za robu vraćena ili je otpisana:
 - u postupku aktivnog oplemenjivanja uz primjenu sistema povraćaja;
 - roba ima nedostatke ili ne zadovoljava uslove iz ugovora na osnovu koga je roba uvezena;
 - u slučajevima iz člana 231 ovog zakona, kad je povraćaj ili oslobođenje od plaćanja carine uslovljeno izvozom, odnosno ponovnim izvozom robe ili stavljanjem robe u neki drugi odgovarajući carinski dozvoljen postupak ili upotrebu.

ODJELJAK 3

Postupci sa odlaganjem i carinski postupci sa ekonomskim dejstvom

Opšte odredbe za više postupaka

Član 92

U čl. 93 do 97 ovog zakona pod pojmom "postupak" podrazumijeva se da se on, u slučaju strane robe, primjenjuje na sljedeće režime:

- spoljni tranzit,
- carinsko skladištenje,
- aktivno oplemenjivanje uz primjenu sistema odlaganja,
- preradu pod carinskim nadzorom,

- privremeni uvoz.

U čl. 93 do 97 ovog zakona pod pojmom "carinski postupak sa ekonomskim dejstvom" podrazumijeva se da se on primjenjuje na sljedeće aranžmane:

- carinsko skladištenje,
- aktivno oplemenjivanje
- preradu pod carinskim nadzorom,
- privremeni uvoz,
- pasivno oplemenjivanje,
- unutrašnji tranzit.

Pod pojmom "uvozna roba" podrazumijeva se roba stavljena u postupak sa odlaganjem (suspenzivni postupak) i roba nad kojom je na osnovu postupka aktivnog oplemenjivanja uz primjenu sistema povraćaja, sproveden postupak stavljanja u slobodan promet i formalnosti određene u članu 129 ovog zakona.

Pod pojmom "roba u nepromijenjenom stanju" podrazumijeva se uvozna roba koja u postupku oplemenjivanja u Republici ili u postupku prerade pod carinskim nadzorom nije bila predmet obrade ili prerade.

Član 93

Carinski postupak sa ekonomskim dejstvom može se primjeniti samo na osnovu odobrenja koje izda carinarnica.

Član 94

Bez obzira na ispunjenje posebnih uslova koji se odnose na predmetni postupak, odobrenje iz člana 93 i člana 107 stav 1 ovog zakona izdaće se samo:

- 1) licima koja pruže sve potrebne garancije za pravilno izvođenje dozvoljenog postupka;
- 2) u slučajevima kad carinarnice imaju mogućnost nadzora nad dozvoljenim postupkom i njegove kontrole.

Član 95

Odobrenje mora sadržati sve uslove pod kojima će se voditi određeni postupak.

Korisnik odobrenja mora odmah obavijestiti carinarnicu o svim činjenicama koje nastanu nakon donošenja odobrenja, a koje mogu uticati na njegovu dalju primjenu ili sadržaj.

Član 96

Carinarnica može usloviti korisnika odobrenja da podnese odgovarajuće obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati u vezi sa robom stavljenom u postupak sa odlaganjem.

U okviru nekog aranžmana sa odlaganjem mogu se propisati posebne odredbe o polaganju obezbjeđenja.

Član 97

Carinski postupak sa ekonomskim dejstvom završice se kad se odobri novi carinski dozvoljen postupak ili upotreba za robu koja je bila stavljena u taj postupak ili za ekvivalentne robe ili dobijene proizvode nakon oplemenjivanja.

Carinarnica je dužna da preduzme sve neophodne mjere na robu za koju postupak nije završen u skladu sa propisanim uslovima.

Član 98

Prava i obaveze korisnika carinskog postupka sa ekonomskim dejstvom mogu se uz uslove koje odredi carinarnica, prenijeti na druga lica koja ispunjavaju sve uslove za odgovarajući postupak.

2. Spoljni tranzitni postupak

1) Opšte odredbe

Član 99

Spoljni tranzitni postupak dozvoljava prevoz robe između dva mjesta unutar carinskog područja, i to:

- 1) strane robe, a da ta roba ne podliježe naplati uvoznih dažbina i drugih naknada ili mjerama komercijalne politike;
- 2) domaće robe za koju je sproveden postupak izvoza.

Prevoz robe iz stava 1 ovog člana odvija se:

- 1) prema spoljnom tranzitnom postupku propisanom ovim zakonom;
- 2) prema postupku TIR karneta (postupak propisan odredbama Sporazuma TIR), pod uslovom:
 - da takav prevoz započinje ili treba da se okonča izvan Republike;
 - da se prevoz odnosi na pošiljke robe koja mora da se istovari u carinsko područje, a koja se prevozi sa robom koja treba da se istovari u nekoj trećoj zemlji;
 - da se obavlja između dva mjesta u zemlji preko teritorije druge zemlje;
- 3) prema postupku ATA karneta (postupak propisan odredbama Sporazuma ATA), koji se koristi samo kao tranzitni dokument;
- 4) poštom (uključujući poštanske pakete).

Član 100

Spoljni tranzitni postupak sprovodi se bez obzira na posebne odredbe koje se primjenjuju na prevoz robe stavljene u carinski postupak sa ekonomskim dejstvom.

Član 101

Spoljni tranzitni postupak završava se predajom robe, odgovarajućih tranzitnih dokumenata i dokumenata izdatih od carinarnice ulaska u Republiku, odredišnoj carinarnici, u skladu sa odredbama o postupku tranzita.

Carinarnica će okončati postupak kada je u mogućnosti da, poređenjem podataka koji su na raspolaganju kod polazne i odredišne carinarnice, utvrdi da je postupak završen na propisan način.

Član 102

Nosilac postupka tranzita je glavni obveznik i odgovoran je za:

- 1) predaju robe odredišnoj carinarnici u nepromijenjenom stanju i u određenom roku, uz poštovanje mjera koje su preduzete radi osiguranja identičnosti robe i
- 2) poštovanje odredbi postupka tranzita.

Bez obzira na obaveze glavnog obveznika i prevoznik ili primalac robe koji primi robu, a koji zna da je ona u tranzitnom postupku, odgovoran je za predaju robe odredišnoj carinarnici u nepromijenjenom stanju i u određenom roku, uz poštovanje mjera koje su preduzete radi osiguranja identičnosti robe.

2) Posebne odredbe koje se odnose na spoljni tranzitni postupak

Član 103

Glavni obveznik je dužan položiti obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga ili drugih naknada koje bi mogle nastati u vezi sa robom.

Obezbjeđenje može da bude:

- 1) pojedinačno za jedan prevoz na osnovu tranzitnog postupka;
- 2) generalno za više prevoza na osnovu tranzitnog postupka, u kom slučaju je glavni obveznik dobio odobrenje od Uprave carina.

Odobrenje koje se navodi u stavu 2 tačka 2) ovog člana daće se samo licima:

- 1) koja su osnovana ili sa prebivalištem u Republici;
- 2) koja redovno koriste tranzitni postupak u Republici i za koja **carinski organi** znaju da su u mogućnosti da ispune svoje obaveze u vezi sa navedenim postupcima;
- 3) koja nijesu izvršila neki ozbiljan prekršaj carinskih ili poreskih propisa.

Obezbjeđenje iz stava 1 ovog člana neće se polagati u slučaju prevoza morem, rijekom, vazduhom, željeznicom i cjevovodima.

Izuzetno od odredbe stava 4 ovog člana, **Ministarstvo** finansija može propisati da se obezbjeđenje iz stava 1 ovog člana polaže i u slučajevima iz stava 4 ovog člana.

Član 104

Ministarstvo finansija može propisati u kojim će se slučajevima umjesto obezbjeđenja iz člana 193 ovog zakona, dati drugi oblik obezbjeđenja u tranzitnom postupku.

3. Postupak carinskog skladištenja

Član 105

Postupak carinskog skladištenja može se odobriti za smještaj u carinsko skladište:

- 1) strane robe, koja tada ne podliježe uvoznjoj carini i trgovinskim mjerama;
- 2) domaće robe namijenjene izvozu, koja smještajem u carinsko skladište uživa primjenu mjera koje se, u skladu sa posebnim propisima, primjenjuju za izvoz te robe;
- 3) domaća roba namijenjena izvozu.

Carinsko skladište je svako mjesto gdje se roba može smjestiti u skladu sa propisanim uslovima koje odobri carinarnica i koje je pod carinskim nadzorom.

Vlada propisuje slučajeve u kojima se roba iz stava 1 ovog člana koja se ne skladišti u carinskom skladištu može staviti u postupak carinskog skladištenja.

Član 106

Carinsko skladište može biti javno skladište ili privatno skladište.

Javno skladište je carinsko skladište u kome svako lice može skladištiti robu.

Privatno skladište je carinsko skladište namijenjeno skladištenju robe držaoca skladišta.

Držalac skladišta je lice kome je carinarnica odobrila da upravlja carinskim skladištem.

Korisnik skladišta je lice koje je prema deklaraciji obavezno smjestiti robu u postupak carinskog skladištenja ili lice na koje su prava i obaveze tog lica prenijete.

Član 107

Za upravljanje carinskim skladištem potrebno je odobrenje carinarnice, osim ako carinarnica sama ne upravlja carinskim skladištem.

Svako lice koje želi da upravlja carinskim skladištem mora da podnese pisani zahtjev sa podacima koji se zahtijevaju radi davanja odobrenja, posebno ukazujući na pristutnu ekonomsku potrebu za skladištenje. U odobrenju se navode uslovi za upravljanje carinskim skladištem.

Odobrenje za upravljanje carinskim skladištem može se izdati samo licima sa sjedištem ili prebivalištem u Republici.

U odobrenju se mora odrediti vrsta skladišta i uslovi pod kojima vlasnik mora upravljati skladištem, vrste roba koje se mogu smjestiti u skladište i druge obaveze držaoca skladišta prema carinarnici.

Podnosilac zahtjeva mora priložiti dokaze da ispunjava uslove propisane posebnim propisima u vezi sa smještajem određenih vrsta roba, obavljanjem pojedinih djelatnosti ili u vezi s rukovanjem robom koja se smješta u takvo skladište.

Član 108

Držalac carinskog skladišta odgovoran je:

- 1) da se roba smještena u carinsko skladište ne uzima ili ne premješta bez mjera carinskog nadzora;
- 2) za ispunjenje svih obaveza koje proizlaze iz postupka carinskog skladištenja;
- 3) za ispunjavanje posebnih uslova sadržanih u odobrenju za otvaranje carinskog skladišta.

Član 109

Izuzetno, kada se odobrenje odnosi na javno skladište, može se odrediti da se odgovornost navedena u članu 108 tač. 1) i 2) ovog zakona, prenese isključivo na korisnika skladišta.

Korisnik skladišta je u svakom slučaju odgovoran za ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja.

Član 110

Prava i obaveze držaoca skladišta mogu se, uz saglasnost carinarnice, prenijeti na drugo lice.

Član 111

Ne isključujući odredbu člana 96 ovog zakona, carinarnica može da zatraži da držalac skladišta obezbijedi garanciju da će se ispoštovati obaveze propisane u članu 108 ovog zakona.

Član 112

Držalac carinskog skladišta je dužan da vodi evidenciju o robi koja se nalazi u postupku carinskog skladištenja na način koji odobri carinarnica.

Roba koja je predmet postupka carinskog skladištenja mora se upisati u evidenciju čim se unese u carinsko skladište.

Evidencija ne mora da se vodi kada javnim skladištem upravlja carinarnica.

U skladu sa odredbom člana 94 ovog zakona, carinarnica može osloboditi vlasnika skladišta obaveze vođenja evidencije o robi, ako je za ispunjenje svih obaveza iz člana 108 tač. 1) i 2) ovog zakona isključivo odgovoran korisnik skladišta, a roba je smještena u carinsko skladište na osnovu pisane deklaracije za redovni postupak ili isprava iz člana 84 stav 1 ovog zakona.

Član 113

Kad postoje opravdani ekonomski razlozi kojima se ne ugrožava carinski nadzor carinarnica će odobriti:

- 1) da se u prostoru carinskog skladišta smjesti domaća roba, osim robe navedene u članu 105 stav 1 tačka 2) ovoga zakona;
- 2) preradu strane robe u prostorima carinskog skladišta, u okviru postupka aktivnog oplemenjivanja, a u skladu sa uslovima za sprovođenje tog postupka;

3) preradu strane robe u prostorima carinskog skladišta, u okviru postupka prerade pod carinskim nadzorom, u skladu sa uslovima za sprovođenje tog postupka.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana neće se smatrati da je nad robom sproveden postupak carinskog skladištenja.

Carinarnica može tražiti da se podaci o robi iz stava 1 ovog člana unesu u evidenciju kako je to propisano odredbom člana 112 ovog zakona.

Član 114

Držanje robe u postupku carinskog skladištenja nije vremenski ograničeno.

Izuzetno, carinarnica može odrediti rok u kome je korisnik dužan da za robu odredi novi carinski dozvoljen postupak ili upotrebu.

Ministarstvo finansija može, na predlog **Ministarstva** poljoprivrede i šumarstva, propisati posebne rokove za neke vrste roba koje se navode u članu 105 stav 1 tačka 2) ovog zakona, za koje se primjenjuju zaštitne mjere poljoprivredne politike.

Član 115

Uvozna roba može biti predmet uobičajenih oblika rukovanja koji se obavljaju radi očuvanja robe, poboljšanja njenog izgleda ili tržišnog kvaliteta ili pripreme za tržište odnosno daljnju prodaju.

Oblike rukovanja iz stava 1 ovoga člana mora prethodno odobriti carinarnica.

Ministarstvo finansija može, na predlog **Ministarstva** poljoprivrede i šumarstva, propisati slučajeve u kojima je zabranjeno takvo rukovanje sa robom na koju se primjenjuju zaštitne mjere poljoprivredne politike.

Član 116

Roba se može privremeno iznijeti iz carinskog skladišta, ako to zahtijevaju posebne okolnosti.

Carinarnica mora unaprijed odobriti iznošenje robe i odrediti uslove pod kojima se to može obaviti.

Za vrijeme dok nije u carinskom skladištu, roba može biti predmet uobičajenih oblika rukovanja koji se navode u članu 115 ovog zakona, pod uslovima koji su u njemu navedeni.

Član 117

Carinarnica može odobriti da se roba, nad kojom je sproveden postupak carinskog skladištenja, premjesti iz jednog carinskog skladišta u drugo.

Član 118

Ako je za uvoznju robu u postupku carinskog skladištenja nastao carinski dug, troškovi skladištenja i održavanja robe koji nastanu za vrijeme skladištenja se neće uračunati u carinsku vrijednost robe, pod uslovom da su prikazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju treba platiti za tu robu.

Kad je roba bila predmet uobičajenih oblika rukovanja u smislu odredbi člana 115 ovog zakona, kod utvrđivanja visine carinskog duga može se, na zahtjev podnosioca carinske deklaracije, prihvatiti vrsta robe, carinska vrijednost i količina kakva je bila u vrijeme nastanka

carinskog duga u skladu sa odredbom člana 215 stav 1 ovog zakona, kao da roba nije bila predmet uobičajenih oblika rukovanja.

Ako se uvozna roba stavlja u slobodni promet na osnovu knjigovodstvenog zapisa, prihvaćće se vrsta, carinska vrijednost i količina robe kakva je bila u trenutku stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja, osim ako podnosilac deklaracije zahtijeva da se prihvati carinska vrijednost utvrđena u trenutku nastanka carinskoga duga.

Stav 3 ovog člana primjenjuje se ne isključujući i naknadne provjere u smislu člana 86 ovog zakona.

4. Postupak aktivnog oplemenjivanja

1) Opšte odredbe

Član 119

Ne isključujući odredbe člana 120 ovog zakona, na osnovu postupka aktivnog oplemenjivanja, dozvolićće se da se sljedeća roba koristi u carinskom području u jednom ili više procesa oplemenjivanja:

- 1) strana roba za koju se ne plaća carina niti podliježe trgovinskim mjerama, a namijenjena je ponovnom izvozu u obliku dobijenih proizvoda (sistem odlaganja);
- 2) strana roba koja je stavljena u slobodan promet uz plaćanje carine, za koju se može odobriti povraćaj ili otpis carinskog duga, ako se roba izveze iz carinskog područja u obliku dobijenih proizvoda (sistem povraćaja).

Izrazi koji se koriste u čl. 119 do 132 ovog zakona imaju sljedeće značenje:

- 1) "sistem odlaganja" su uslovi predviđeni u stavu 1 tačka 1) ovog člana;
- 2) "sistem povraćaja" su uslovi predviđeni u stavu 1 tačka 2) ovog člana;
- 3) "proces oplemenjivanja" je:
 - obrada robe, uključujući i njenu montažu, sklapanje i ugradnju u drugu robu;
 - prerada robe;
 - opravka robe, uključujući i njeno dovođenje u ispravno stanje;
 - upotreba određene robe koja nije sadržana u dobijenim proizvodima ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju dobijenih proizvoda, čak i ako je u potpunosti ili djelimično iskorišćena u proizvodnji;
- 4) "dobijeni proizvodi" su svi proizvodi koji se dobiju kao rezultat oplemenjivanja;
- 5) "ekvivalentna roba" je domaća roba koja se koristi umjesto uvozne robe u procesu oplemenjivanja;
- 6) "normativ" je količina ili procenat proizvoda koji su dobijeni oplemenjivanjem određene količine uvozne robe.

Član 120

Kada su ispunjeni uslovi propisani u stavu 2 ovog člana i shodno stavu 4 ovog člana, carinarnica će odobriti:

- 1) oplemenjivanje uz upotrebu ekvivalentne robe;
- 2) da se dobijeni proizvodi od ekvivalentne robe mogu izvesti iz Republike prije uvoza uvozne robe.

Ekvivalentna roba mora da bude istog kvaliteta i istih svojstava kao i uvozna roba.

Ministarstvo finansija može, uz saglasnost **Ministarstva** privrede (**ekonomije**), propisati slučajeve u kojima se ne može upotrebljavati ekvivalentna roba i slučajeve u kojima ekvivalentna roba ne mora biti istog kvaliteta i istih svojstava kao uvozna roba.

Kada se primjenjuje odredba stava 1 ovog člana, uvozna roba će se za carinske svrhe smatrati ekvivalentnom robom, a ekvivalentna roba uvoznom robom.

Kada se primjenjuje odredba stava 1 tačka 2) ovog člana i kada bi dobijeni proizvodi podlijegali izveznoj carini, ukoliko se ne izvezu ili ponovo ne izvezu u postupku aktivnog oplemenjivanja, korisnik odobrenja je dužan da položi garanciju za plaćanje izvozne carine koja će biti naplaćena, ako se uvozna roba ne uveze u utvrđenom roku.

2) Davanje odobrenja

Član 121

Carinarnica daje odobrenje na pisani zahtjev lica koje vrši ili lica koje organizuje aktivno oplemenjivanje.

Odobrenje će se dati samo:

- 1) licima sa sjedištem ili prebivalištem u Republici, a u slučaju nekomercijalnog uvoza odobrenje se može dati i licima koja nemaju sjedište ili prebivalište u Republici;
- 2) ako se uvozna roba može prepoznati u dobijenom proizvodu, osim u slučaju upotrebe iz člana 119 stav 2 tačka 3) alineja 4 ovog zakona, a u slučaju upotrebe ekvivalentne robe uz uslove iz člana 120 ovog zakona;
- 3) ako se postupkom aktivnog oplemenjivanja postižu povoljniji uslovi za izvoz ili ponovni izvoz dobijenih proizvoda, pod uslovom da nijesu ugroženi osnovni interesi domaćih proizvođača sličnih ili istih proizvoda (ekonomski uslovi).

Vlada će propisati način utvrđivanja ispunjenja ekonomskih uslova.

3) Sprovođenje postupka

Član 122

Carinarnica će odrediti rok u kome se dobijeni proizvodi moraju izvesti ili biti ponovno izvezeni ili u kome se mora zahtijevati drugi carinski dozvoljen postupak ili upotreba.

Carinarnica će kod određivanja roka iz stava 1 ovog člana uzeti u obzir vrijeme potrebno za obavljanje aktivnog oplemenjivanja i otpremu dobijenih proizvoda.

Rok počinje teći od dana kad se strana roba stavi u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Carinarnica može produžiti rok na osnovu blagovremenog i opravdanog zahtjeva korisnika odobrenja.

Kada se primjenjuje član 120 stav 1 tačka 2) ovog zakona, carinarnica će odrediti rok u kome strana roba mora biti deklarirana za postupak, a rok počinje teći od dana prihvatanja izvozne deklaracije za dobijene proizvode izrađene od ekvivalentne robe.

Ministarstvo finansija može propisati posebne rokove za određene procese oplemenjivanja ili za određenu uvoznu robu.

Član 123

Carinarnica utvrđuje normativ dobijenih proizvoda koji se u postupku aktivnog oplemenjivanja dobija iz određene količine uvozne robe ili, gdje je to moguće, metod za utvrđivanje normativa.

Normativ se mora utvrditi na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se vrši ili treba da se izvrši aktivno oplemenjivanje.

Kad to okolnosti dozvoljavaju, a posebno kad se aktivno oplemenjivanje obavlja uz jasno određene tehničke uslove sa robom istih svojstava, a dobijeni proizvodi su ujednačenog kvaliteta, carinarnica može odrediti standardne normative, a na osnovu prethodno utvrđenih stvarnih podataka.

Član 124

Dobijeni proizvodi i roba u nepromijenjenom stanju se ponovno moraju izvesti, a carinarnica može, u posebno opravdanim slučajevima, odobriti stavljanje robe u slobodni promet, stavljanje robe u postupak prerade pod carinskim nadzorom, uništenje robe ili ustupanje robe u korist države.

Za proizvode za koje je postupak aktivnog oplemenjivanja prethodno okončan postupkom carinskog skladištenja, postupkom privremenog uvoza, provoznim postupkom ili stavljanjem robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište primijeniće se stav 1 ovog člana.

Ako carinarnica odobri postupak aktivnog oplemenjivanja u sistemu odlaganja, prilikom obračuna carinskoga duga za robu koja se stavlja u slobodni promet, u skladu sa odredbom st. 1 i 2 ovog člana, obračunaće se i zatezna kamata.

Član 125

U skladu sa članom 126 ovog zakona, u slučaju nastanka carinskog duga, iznos duga će se utvrditi na osnovu propisa za određivanje visine carine koji su važili za uvoznu robu u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje te robe u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Ako je uvozna roba u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije ispunjavala uslove u pogledu kvaliteta za primjenu preferencijalnog carinskog režima utvrđenog na osnovu ugovora o slobodnoj trgovini, prihvaćiće se zahtjev podnosioca deklaracije za primjenu tog režima, ako on važi za identičnu robu u vrijeme prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet.

Član 126

Bez obzira na odredbu člana 125 ovoga zakona dobijeni proizvodi:

- 1) podliježu plaćanju uvozne carine, ako se stavljaju u slobodan promet u skladu sa bližim uslovima koje propisuje Vlada. Korisnik odobrenja može tražiti da se carina za te proizvode obračuna na način propisan članom 125 ovog zakona;
- 2) ako podliježu plaćanju uvoznih dažbina koje se obračunavaju u skladu sa propisima koji se primjenjuju na predmetni carinski postupak ili slobodne zone ili slobodna skladišta, kada su ti proizvodi predmet postupka sa odlaganjem ili se smještaju u slobodnu zonu ili slobodno skladište. Korisnik odobrenja može tražiti da se carina za te proizvode obračuna na način propisan članom 125 ovog zakona. Kada se iznos uvozne carine obračunava u skladu sa ovim članom, obračunati iznos mora biti najmanje u iznosu koji bi se obračunao u skladu s članom 125 ovog zakona;
- 3) za dobijene proizvode obračunava se carina u skladu s propisima za postupak prerade pod carinskim nadzorom;
- 4) za dobijene proizvode obračunava se povoljnija carina zbog upotrebe u posebne svrhe ako je takva carina predviđena za identičnu uvoznu robu;
- 5) dobijeni proizvodi ne podliježu plaćanju uvozne carine ako je takvo oslobođenje od plaćanja carine u skladu sa odredbom člana 184 ovog zakona predviđeno za identičnu uvoznu robu.

4) Postupak pasivnog oplemenjivanja dobijenog proizvoda i robe u nepromijenjenom stanju

Član 127

Dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, dijelimično ili u cjelini, mogu se privremeno izvoziti radi daljeg pasivnog oplemenjivanja, uz odobrenje carinarnice, a u skladu sa uslovima propisanim za postupak pasivnog oplemenjivanja.

Ako nastane carinski dug u vezi sa ponovo uvezenim proizvodima, naplatiće se:

- 1) uvozne dažbine za dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz stava 1 ovog člana obračunate u skladu sa čl. 125 i 126 ovog zakona;
- 2) uvozne dažbine za proizvode ponovo uvezene, nakon pasivnog oplemenjivanja, čiji će se iznos obračunati u skladu sa odredbama koje se odnose na postupak pasivnog oplemenjivanja, pod istim uslovima koji bi bili primijenjeni da su proizvodi izvezeni po tome postupku bili stavljeni u slobodni promet prije izvoza.

5) Posebne odredbe sistema povraćaja carine

Član 128

Sistem povraćaja carine može se primijeniti za svu robu.

Sistem povraćaja neće se primjenjivati za dobijene robe koje u vrijeme prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodni promet:

- 1) podliježu količinskim uvoznim ograničenjima;

- 2) mogu, u okviru kvota, ispuniti uslove za primjenu preferencijalnog carinskog režima ili autonomnog suspenzivnog aranžmana u skladu sa odredbama člana 21 ovog zakona;
- 3) za dobijene proizvode kod izvoza gdje je predviđen povraćaj ili propisan porez.

Član 129

Na carinskoj deklaraciji za stavljanje robe u slobodan promet mora se unijeti napomena da se primjenjuje sistem povraćaja carine i uslovi iz datog odobrenja.

Carinarnica može zahtijevati da se navedeno odobrenje priloži uz carinsku deklaraciju za stavljanje u slobodan promet.

Član 130

U okviru sistema povraćaja neće se primjenjivati odredbe člana 120 stav 1 tačka 2) i st. 3 i 5, člana 122 stav 3, čl. 124 i 125 i člana 126 stav 1 tačka 3) ovog zakona.

Član 131

Privremeni izvoz dobijenih proizvoda, koji je obavljen u skladu sa odredbom člana 127 stav 1 ovog zakona, neće se smatrati izvozom u smislu odredbe člana 132 ovog zakona, osim ako se ti proizvodi ponovno ne uvezu u Republiku u propisanom roku.

Član 132

Korisnik odobrenja može zahtijevati povraćaj ili otpis uvozne carine ako carinarnici dokaže da je uvozna roba, koja je bila stavljena u slobodni promet u okviru sistema povraćaja carine, u obliku dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju:

- 1) izvezena ili
- 2) ostavljena u namjeri da se ponovno izveze kroz provozni postupak, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak aktivnog oplemenjivanja (postupci s odlaganjem), u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ukoliko su ispunjeni svi ostali propisani uslovi.

U slučaju iz stava 1 tačka 2) ovog člana dobijeni proizvodi i roba u nepromijenjenom stanju smatraju se stranom robom.

Povraćaj carine može se zahtijevati najkasnije u roku od tri godine od dana kad je nastao carinski dug.

Ne isključujući odredbu stava 1 tačka 2) ovog člana, dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, koji su bili stavljeni u carinski postupak ili u slobodnu zonu ili u slobodno skladište, stavlja se u slobodni promet, a iznos uvozne carine koji je vraćen, odnosno za koji je izvršeno oslobođenje čini iznos carinskoga duga.

5. Postupak prerade pod carinskim nadzorom

Član 133

U postupku prerade pod carinskim nadzorom dozvoljava se upotreba strane robe na carinskome području, bez obračunavanja carine ili primjene trgovinskih mjera, radi prerade kojom se mijenja njena priroda ili stanje, a proizvodi koji su rezultat takve prerade stavlja se u slobodni promet, uz obračun uvozne carine koja je za njih propisana.

Ovi proizvodi se nazivaju prerađeni proizvodi.

Član 134

Vlada propisuje bliže uslove kada se može dozvoliti postupak prerade pod carinskim nadzorom.

Član 135

Odobrenje za preradu pod carinskim nadzorom izdaje se na pisani zahtjev lica koje vrši ili organizuje preradu.

Član 136

Odobrenje za preradu pod carinskim nadzorom se daje:

- 1) licima koja imaju sjedište ili prebivalište u Republici;
- 2) ako se uvozna roba može prepoznati u prerađenim proizvodima;
- 3) ako se priroda ili stanje robe u trenutku sprovođenja postupka prerade ne može više ekonomski vratiti poslije izvršene prerade;
- 4) ako primjena ovog postupka ne može dovesti do izbjegavanja pravila o porijeklu ili količinskim ograničenjima koja važe za uvozna robu,
- 5) ako primjena ovog postupka pomaže stvaranju ili održavanju prerađivačke djelatnosti u Republici, a ne ugrožava interese proizvođača slične ili iste robe u Republici.

Član 137

Odredbes člana 122 st. 1, 2 i 4 i člana 123 ovog zakona na odgovarajući način se primjenjuju i u postupku prerade pod carinskim nadzorom.

Član 138

Ako nastane carinski dug u postupku prerade robe pod carinskim nadzorom u vezi s robom u nepromijenjenom stanju ili za proizvode čija prerada nije dostigla stepen obrade predviđen u odobrenju, iznos carinskog duga će se utvrditi na osnovu propisa za određivanje visine carine koji su za uvozna robu važili u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije kojom se roba stavlja u postupak prerade pod carinskim nadzorom.

Član 139

Ako je, u vrijeme kad je stavljena u postupak prerade pod carinskim nadzorom, uvozna roba ispunjavala uslove za preferencijalni carinski režim na osnovu ugovora o slobodnoj trgovini, a takva se carina može primijeniti i za proizvode identične prerađenim proizvodima koji su stavljeni u slobodni promet, uvozna carina za prerađene proizvode računaće se po stopi carine koja važi u okviru te povlašćene carine.

Ako su povlašćene mjere iz stava 1 ovog člana uslovljene primjenom kvota ili drugih ograničenja, povlašćena carina se može odobriti u slučaju kada, u vrijeme prihvatanja deklaracije za stavljanje prerađenog proizvoda u slobodan promet, uvozna roba ispunjava uslove za primjenu povlašćene carine i izvršice se otpis količina od kvota koje važe za uvezenu robu, a ne za prerađeni proizvod.

6. Postupak privremenog uvoza

Član 140

Postupkom privremenog uvoza dozvoljava se da se roba koja nije iz Republike, a namijenjena je ponovnom izvozu, u nepromijenjenom stanju, osim uobičajenog smanjenja vrijednosti zbog upotrebe, može upotrijebiti u carinskom području, uz potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina i bez primjene mjera komercijalne politike.

Član 141

Odobrenje za privremeni uvoz daje se na zahtjev lica koje upotrebljava robu ili organizuje da se ona upotrijebi.

Član 142

Carinarnica će odbiti zahtjev za odobrenje postupka privremenog uvoza, ako nije moguće osigurati utvrđivanje identičnosti uvozne robe.

Carinarnica će odobriti postupak privremenog uvoza i u slučajevima gdje nije moguće osigurati identičnost uvozne robe ako, s obzirom na vrstu robe ili njenu predviđenu upotrebu, nijesu moguće zlopotrebe postupka.

Član 143

Carinarnica određuje rok u kome se uvezena roba mora ponovno izvesti ili odobriti novo carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba te robe, koji mora biti dovoljan za postizanje svrhe privremenog uvoza.

Roba može ostati u postupku privremenog uvoza najviše 24 mjeseca, ukoliko propisom Vlade donijetim na osnovu člana 144 ovog zakona nije drugačije određeno.

Izuzetno, carinarnica može, u opravdanim slučajevima, produžiti rokove iz st. 1 i 2 ovog člana radi ispunjenja svrhe odobrene upotrebe.

Član 144

Vlada propisuje posebne slučajeve, bliže uslove i posebne rokove za primjenu postupka privremenog uvoza sa potpunim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine.

Član 145

Primjena postupka privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem od uvozne carine odobriće se za robu koja ostaje u vlasništvu lica sa sjedištem ili prebivalištem izvan carinskoga područja, a nije obuhvaćena posebnim propisom Vlade iz člana 144 ovog zakona ili, ako je obuhvaćena, ne ispunjava sve potrebne uslove za privremeni uvoz s potpunim oslobođenjem.

Vlada utvrđuje spisak roba za koje nije dozvoljen postupak privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine, kao i pod kojim uslovima može da se sprovede taj postupak.

Član 146

Iznos uvozne carine koja se plaća za robu u postupku privremenog uvoza s djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine određuje se za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem se roba nalazi u postupku u visini od 3% od iznosa carine koju bi trebalo platiti za robu

kad bi ona bila stavljena u slobodni promet na dan prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza.

Iznos uvozne carine koja se naplaćuje ne smije preći iznos koji bi trebalo platiti da je roba bila stavljena u slobodni promet na dan kad je bila stavljena u postupak privremenog uvoza, s tim da u taj iznos ne ulaze pripadajuće kamate.

Prenos prava i obaveza koja proizlaze iz postupka privremenog uvoza prema odredbi člana 98 ovog zakona ne znači da se jednako oslobođenje mora primijeniti za svaki period upotrebe.

Ako je prenos prava i obaveza iz stava 3 ovog člana izvršen sa djelimičnim oslobođenjem za oba lica koja imaju odobrenje za primjenu postupka tokom istog mjeseca, prvi korisnik odobrenja mora podmiriti iznos uvozne carine za cijeli mjesec.

Član 147

Ako nastane carinski dug za robu stavljenu u postupak privremenog uvoza, iznos duga određuje se na osnovu elemenata za obračun koji se primjenjuju na dan prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza.

U slučajevima utvrđenim propisom Vlade za primjenu postupka privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine, iznos duga za robu određuje se na osnovu propisa za određivanje visine carine koji važe na dan nastanka carinskog duga u skladu sa članom 212 ovog zakona.

Ako carinski dug za robu stavljenu u postupak privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem nastane iz drugih razloga, a ne zbog stavljanja robe u taj postupak, iznos duga odgovaraće razlici između iznosa carine izračunate prema stavu 1 ovog člana i iznosa koji treba platiti prema članu 146 ovog zakona.

7. Postupak pasivnog oplemenjivanja

1) Opšte odredbe

Član 148

Ne isključujući odredbe čl. 157 do 162 i člana 127 ovog zakona, postupak pasivnog oplemenjivanja može se odobriti za domaću robu koja se privremeno izvozi iz carinskog područja radi oplemenjivanja.

Proizvodi koji nastanu u postupku pasivnog oplemenjivanja mogu se staviti u slobodni promet s potpunim ili djelimičnim oslobođenjem od uvozne carine.

Na privremeni izvoz domaće robe primjenjuju se izvozne carine, trgovinske mjere i druge formalnosti predviđene za izvoz domaće robe iz carinskoga područja.

Izrazi koji se koriste u čl. 149 do 161 ovog zakona imaju sljedeće značenje:

"privremeni izvoz robe" je stavljanje robe u postupak pasivnog oplemenjivanja;

"proces oplemenjivanja" je proces pomenut u članu 119 stav 2 tačka 3) al. 1, 2 i 3 ovog zakona;

"dobijeni proizvodi" su proizvodi nastali kao rezultat procesa oplemenjivanja;

"normativ" je količina ili procenat dobijenih proizvoda nastalih oplemenjivanjem određene količine privremeno izvezene robe.

Član 149

Postupak pasivnog oplemenjivanja nije dozvoljen za domaću robu:

- 1) čiji izvoz daje pravo na povraćaj ili oslobođenje od plaćanja uvozne carine;
- 2) koja je prije izvoza bila stavljena u slobodan promet bez obračunavanja carine zbog upotrebe u određene svrhe;
- 3) čiji izvoz daje pravo na izvozni povraćaj.

Izuzetke od zabrane navedene u stavu 1 tačka 2) ovog člana može propisati Vlada.

2) Davanje odobrenja

Član 150

Odobrenje za postupak pasivnog oplemenjivanja daje carinarnica na pisani zahtjev lica koje organizuje oplemenjivanje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, odobrenje za postupak pasivnog oplemenjivanja može se dati i licu koje ne organizuje oplemenjivanje, ako se radi o robi domaćeg porijekla i ako se proizvodna radnja sastoji od ugrađivanja te robe u stranu robu koja će se u Republiku uvesti kao dobijeni proizvod, pod uslovom da upotreba toga postupka pomaže boljoj prodaji izvezene domaće robe i da uvoz novog proizvoda ne ugrožava osnovne interese domaćih proizvođača takvih proizvoda ili proizvoda sličnih uvezenom novom proizvodu.

Član 151

Odobrenje za postupak pasivnog oplemenjivanja se daje:

- 1) licima sa sjedištem i prebivalištem u Republici;
- 2) kada se smatra da može da se utvrdi da su dobijeni proizvodi proizvedeni od privremeno izvezene robe;
- 3) ako davanje odobrenja ne ugrožava osnovne interese domaćih proizvođača (ekonomski uslov).

Ministarstvo finansija može propisati u kojim se slučajevima može odstupiti od stava 1 tačke 2) ovog člana.

3) Sprovođenje postupka

Član 152

Carinarnica određuje rok u kome se dobijeni proizvodi moraju ponovo uvesti u carinsko područje.

Carinarnica može produžiti rok za ponovni uvoz dobijenih proizvoda na osnovu blagovremenog i opravdanog zahtjeva korisnika odobrenja.

Carinarnica utvrđuje normativ ili, ukoliko je potrebno, način utvrđivanja normativa.

Član 153

Potpuno ili djelimično oslobođenje od uvozne carine, u skladu sa odredbom člana 154 stav 1 ovog zakona, može se odobriti samo kad se dobijeni proizvodi deklariraju za stavljanje u slobodan promet u ime ili za račun:

- 1) korisnika odobrenja ili
- 2) drugog lica sa sjedištem u Republici koje ima saglasnost korisnika odobrenja, a ispunjeni su uslovi iz odobrenja.

Potpuno ili djelimično oslobođenje od uvozne carine predviđeno u članu 154 ovog zakona neće se odobriti, ako nijesu ispunjeni neki od uslova ili neka od obaveza u vezi s postupkom pasivnog oplemenjivanja, osim ako se utvrdi da ti nedostaci ne utiču bitno na pravilno sprovođenje postupka.

Član 154

Iznos uvoznih carina, za koji će se odobriti potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja u skladu sa članom 148 ovog zakona, utvrđuje se tako da se od iznosa uvoznih carina obračunatih za dobijene proizvode koji se stavljaju u slobodni promet odbije iznos uvoznih carina koje bi se obračunavale na isti dan za privremeno izvezenu robu, ako bi se ona uvozila u Republiku iz zemlje u kojoj je bila predmet oplemenjivanja ili zemlje u kojoj je bila u posljednjoj fazi oplemenjivanja.

Iznos koji se odbija u skladu sa stavom 1 ovog člana izračunava se na osnovu količine i vrste robe na dan prihvatanja deklaracije za njeno stavljanje u postupak pasivnog oplemenjivanja i na osnovu ostalih elemenata za obračun koji važe za tu robu na dan prihvatanja deklaracije za stavljanje dobijenih proizvoda u slobodan promet.

Vrijednost privremeno izvezene robe je ona koja je prihvaćena kod određivanja carinske vrijednosti dobijenih proizvoda u skladu sa članom 38 stav 1 tačka 2) alineja 1 ovog zakona ili ako se vrijednost ne može utvrditi na taj način, ona koja odgovara razlici između carinske vrijednosti dobijenih proizvoda i troškova oplemenjivanja utvrđenih na objektivan način.

Kad je privremeno izvezena roba prije stavljanja u postupak pasivnog oplemenjivanja bila stavljena u slobodan promet sa sniženom carinom radi upotrebe u određene svrhe, sve dok važe uslovi za primjenu snižene carine, iznos koji treba odbiti biće jednak iznosu uvozne carine koja je bila naplaćena kad je roba stavljena u slobodan promet.

Ako bi privremeno izvezena roba kod stavljanja u slobodni promet ispunjavala uslove za primjenu povoljnije carine pod uslovom upotrebe u određenu svrhu, ta će se carina uzeti u obzir kod obračuna, ako je roba bila predmet radnje koje su u skladu s takvom svrhom izvedene u zemlji u kojoj se odvijalo oplemenjivanje ili u kojoj je bila posljednja faza oplemenjivanja proizvoda kompenzacije.

Ako je za dobijene proizvode predviđena primjena člana 21 ovog zakona i ako su mjere predviđene i za robu iste tarifne oznake kao što je privremeno izvezena roba, iznos koji će se odbiti prema stavu 1 ovog člana utvrdiće se na način što će se uzeti u obzir uvozna carina koja bi se primijenila kad bi privremeno izvezena roba ispunjavala uslove za primjenu člana 21 ovog zakona.

Ako međunarodni sporazum koji obavezuje Republiku propisuje oslobođenje od uvozne carine za određene proizvode, odredbe ovog člana neće se primijeniti.

Član 155

Ako je odobren postupak pasivnog oplemenjivanja radi popravke privremeno izvezene robe, roba može biti stavljena u slobodan promet sa potpunim oslobođenjem od uvoznih dažbina, ako se carinarnici dokaže da je roba besplatno popravljena zbog ugovorene ili zbog zakonom propisane garantne obaveze ili zbog proizvodne mane.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se kad je proizvodna mana bila ustanovljena u vrijeme prvog stavljanja robe u slobodan promet.

Član 156

Ako je odobren postupak pasivnog oplemenjivanja radi popravke privremeno izvezene robe uz plaćanje popravke, roba se može djelimično osloboditi uvoznih dažbina u skladu sa odredbom člana 148 stav 2 ovog zakona.

Iznos carine utvrdiće se na osnovu elemenata za obračun koji važe za dobijene proizvode na dan prihvatanja carinske deklaracije za njihovo stavljanje u slobodan promet, pri čemu se za carinsku vrijednost prihvata iznos jednak visini troškova popravke, pod uslovom da ti troškovi predstavljaju jedino plaćanje korisnika odobrenja i da nijesu pod uticajem bilo kog oblika povezanosti korisnika odobrenja i lica koje je obavilo popravku.

4) Proces pasivnog oplemenjivanja uz upotrebu sistema standardne zamjene

Član 157

U postupku pasivnog oplemenjivanja, u skladu sa odredbama čl. 157 do 162 ovog zakona, dozvoljena je primjena sistema standardne zamjene koji dozvoljava da uvozni proizvod (u daljem tekstu: proizvod za zamjenu) zamijeni dobijeni proizvod.

Carinarnica može odobriti primjenu standardnog sistema zamjene, ako se proizvodna radnja odnosi na popravku domaće robe.

Odredbe koje se primjenjuju za dobijene proizvode važe i za proizvode za zamjenu, osim odredbi koje su navedene u članu 162 ovog zakona.

Carinarnica može odobriti da se pod određenim uslovima proizvodi za zamjenu uvezu prije privremenog izvoza robe (prethodni uvoz).

U slučaju iz stava 4 ovog člana mora se dati obezbjeđenje za pokriće iznosa uvozne carine za proizvod za zamjenu.

Član 158

Proizvodi za zamjenu moraju imati istu tarifnu oznaku, isti kvalitet i iste tehničke karakteristike kao roba koja je privremeno izvezena na popravku.

Ako je privremeno izvezena roba bila korišćena prije izvoza, proizvodi za zamjenu takođe moraju biti korišćeni.

Carinarnica može dozvoliti izuzetke ako se proizvodi za zamjenu isporučuju besplatno na osnovu ugovorene ili zakonskih obaveza o garanciji ili zbog proizvodne mane.

Član 159

Standardni sistem zamjene može se odobriti samo kad je moguće provjeriti da proizvod za zamjenu ispunjava uslove iz člana 158 ovog zakona.

Član 160

U slučaju prethodnog uvoza, roba se mora privremeno izvesti u roku od dva mjeseca od dana kada je carinarnica prihvatila deklaraciju za stavljanje proizvoda za zamjenu u slobodan promet.

Izuzetno, ukoliko posebne okolnosti zahtijevaju, carinarnica može, na osnovu blagovremenog zahtjeva korisnika odobrenja, primjereno okolnostima, produžiti rok.

Član 161

U slučaju prethodnog uvoza uz primjenu člana 154 ovog zakona, iznos koji se odbija određuje se na osnovu elemenata za obračun koji za privremeno izvezenu robu važe na dan prihvatanja carinske deklaracije kojom se roba stavlja u postupak pasivnog oplemenjivanja.

5) Ostale odredbe

Član 162

Odredbe člana 150 stav 2 i člana 151 stav 1 tačka 2) ovog zakona ne primjenjuju se u okviru sistema standardne zamjene.

U postupcima predviđenim u okviru pasivnog oplemenjivanja primjenjuju se trgovinske mjere.

8. Postupak izvoza

Član 163

U izvoznom postupku odobrava se iznošenje domaće robe iz carinskog područja.

U izvoznom postupku sprovode se sve formalnosti u vezi sa izvozom, uključujući i primjenu trgovinskih mjera i obračunavaju se izvozne carine, ako su propisane.

Carinska vrijednost robe koja se izvozi je vrijednost robe dopremljene na granicu Republike.

Sva domaća roba namijenjena izvozu mora se staviti u izvozni postupak, sa izuzetkom robe stavljene u postupak pasivnog oplemenjivanja ili u provozni postupak domaće robe od jednog do drugog mjesta u carinskom području, preko područja druge države bez promjene njenog carinskog statusa.

Vlada propisuje slučajeve i bliže uslove kada se za robu koja napušta carinsko područje ne podnosi izvozna carinska deklaracija.

Izvozna carinska deklaracija se podnosi kod carinarnice koja je odgovorna za nadzor nad područjem u kojemu izvoznik ima sjedište ili prebivalište ili u kojoj se roba pakuje ili utovara za izvoz.

Član 164

Stavljanje robe u postupak izvoza odobrava se pod uslovom da se roba izveze iz carinskog područja u stanju u kome je bila u trenutku prihvatanja izvozne carinske deklaracije.

9. Unutrašnji tranzitni postupak

Član 165

Unutrašnjim tranzitnim postupkom se omogućava, pod uslovima propisanim st. 2 i 3 ovog člana, prevoz domaće robe iz jednog mjesta u drugo u carinskom području, sa prelaskom preko teritorije druge zemlje, bez promjene njenog carinskog statusa, uključujući i odredbu člana 99 stav 1 tačka 2) ovog zakona.

Prevoz iz stava 1 ovog člana može da se obavlja:

- 1) na osnovu tranzitnog postupka, pod uslovom da je takva mogućnost propisana međunarodnim sporazumom;
- 2) na osnovu karneta TIR;
- 3) na osnovu ATA karneta koji se koristi kao tranzitni dokument;
- 4) poštom (uključujući i poštanske pakete).

U slučajevima iz stava 2 tačka 1) ovog zakona, shodno će se primjenjivati odredbe čl. 101 do 104 ovog zakona.

Član 166

Bliže uslove za prevoz robe iz jednog mjesta u drugo u carinskom području, sa prelaskom preko teritorije druge zemlje, bez sprovođenja nekog carinskog postupka i da se ne promijeni njen carinski status propisuje Vlada.

GLAVA 3

DRUGI OBLICI CARINSKI DOZVOLJENOG POSTUPANJA ILI UPOTREBE

ODJELJAK 1

Slobodne zone i slobodna skladišta

1. Opšte odredbe

Član 167

Osnivanje slobodnih zona i slobodnih skladišta, upravljanje slobodnim zonama i slobodnim skladištima i uslovi za obavljanje privrednih djelatnosti u slobodnim zonama i slobodnim skladištima propisuju se posebnim zakonom.

Član 168

Slobodne zone i slobodna skladišta su djelovi carinskog područja ili prostori u carinskom području odvojeni od ostalog carinskog područja gdje se:

- 1) za stranu robu smatra da nije u carinskom području radi naplate uvozne carine i primjene trgovinskih mjera pri uvozu, uz uslov da roba nije stavljena u slobodan promet ili da nije stavljena u drugi carinski postupak ili upotrebu, odnosno da nije trošena ili korišćena drugačije od uslova uređenih carinskim propisima;

- 2) na domaću robu namijenjenu izvozu, za koju postoje posebni propisi na osnovu njenog smještaja u slobodnu zonu ili slobodno skladište, primjenjuju mjere koje bi se primijenile pri izvozu takve robe.

Član 169

Područje slobodne zone i slobodnog skladišta i njima neposredni pristupni prostor, uključujući i njihov ulazni i izlazni prostor, su pod carinskim nadzorom.

Prevozna sredstva i lica koja ulaze ili napuštaju područje slobodne zone ili slobodnog skladišta pod carinskim su nadzorom i mogu biti podvrgnuti carinskom pregledu.

Pristup u slobodnu zonu ili u slobodno skladište može se zabraniti licima koja ne garantuju da će se pridržavati pravila koja su navedena u ovom zakonu.

Carinarnica može pregledati robu i sprovesti druge mjere carinskog nadzora nad robom koja ulazi, zadržava se ili izlazi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta.

Lice određeno od strane carinarnice dostaviće ili staviti na uvid kopiju prevoznog dokumenta koji prati robu koja ulazi ili izlazi da bi se omogućio pregled robe.

Ukoliko je potrebno da se izvrši pregled robe, roba će se staviti na raspolaganje carinarnici.

2. Smještaj robe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu

Član 170

U slobodnu zonu ili slobodno skladište može se unositi strana i domaća roba.

Domaću robu koja nije namijenjena izvozu ili proizvodnji u zoni, korisnik može, uz posebnu saglasnost carinarnice, uskladištiti u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu odvojeno od druge robe.

Carinarnica neće dopustiti skladištenje takve robe ako bi to otežalo nadzor nad poslovanjem u zoni ili skladištu.

Za domaću robu koju korisnik skladišti u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu mora se voditi evidencija.

Roba koja je direktno unijeta u slobodnu zonu ili slobodno skladište morskim, vazdušnim ili kopnenim putem, kako je to navedeno u čl. 47 stav 6 ovog zakona, podnosi se carinarnici na osnovu prevozne isprave.

Domaća roba smješta se u slobodnu zonu ili slobodno skladište na osnovu računa ili druge isprave koja sadrži sve podatke potrebne za evidenciju o robi u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu.

Carinarnica može da naloži da se opasne materije ili roba zbog koje može da se pokvari druga roba ili roba za koju je, iz nekih drugih razloga, potrebno obezbijediti posebne uslove, smjesti u prostorije koje su posebno opremljene za njen smještaj.

Član 171

Ne isključujući odredbe člana 169 st. 4, 5 i 6 ovog zakona, roba koja ulazi u slobodnu zonu ili slobodno skladište ne mora da se podnosi na uvid carinarnici niti je potrebno da se za nju podnese carinska deklaracija.

Roba će se podnijeti na uvid carinarnici i podliježe propisanim carinskim formalnostima, samo u slučaju:

- 1) robe za koju se ulaskom u slobodnu zonu ili slobodno skladište završava drugi carinski postupak, a koja se smješta u slobodnu zonu ili slobodno skladište na osnovu isprave kojom se završava prethodni postupak, osim kada taj carinski postupak dozvoljava izuzeće od obaveze podnošenja robe;
- 2) da je smještena u slobodnu zonu ili slobodno skladište na osnovu odluke carinarnice da se dozvoli povraćaj ili otpis carinskog duga,
- 3) da ispunjava uslove za primjenu mjera iz člana 168 tačka 2) ovog zakona.

Nadležna carinarnica može zahtijevati posebno evidentiranje robe koja podliježe plaćanju izvozne carine ili primjeni drugih mjera ekonomske politike.

Na zahtjev učesnika odgovarajućeg carinskog postupka ili drugih zainteresovanih lica, nadležna carinarnica će izdati potvrdu da roba smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu ima status domaće ili strane robe.

3. Postupanje sa robom u slobodnoj zoni i slobodnom skladištu

Član 172

Smještaj robe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu nije vremenski ograničen.

U slobodnoj zoni i slobodnom skladištu mogu se obavljati svi industrijski, komercijalni ili uslužni poslovi, pod zakonom propisanim uslovima i uz prethodnu saglasnost carinarnice.

Carinarnica može da uvede određene mjere zabrane ili ograničenja u vezi sa poslovima iz stava 2 ovog člana, imajući u vidu vrstu predmetne robe ili zahtijevane mjere carinskog nadzora.

Carinarnica može da zabrani licima obavljanje poslova u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, ukoliko ne pruže garancije da će ih obavljati u skladu sa zakonom.

Za određenu domaću robu, u skladu sa odredbom člana 168 tačka 2) ovog zakona, Vlada može propisati posebne rokove.

Član 173

Strana roba smještena u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu, dok se nalazi u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu, može se:

- 1) staviti u slobodan promet prema uslovima propisanim za taj postupak i prema članu 178 ovog zakona;
- 2) bez posebnog odobrenja nadležne carinarnice podvrgnuti uobičajenim oblicima rukovanja, u skladu sa članom 115 stav 1 ovog zakona;
- 3) staviti u postupak aktivnog oplemenjivanja pod uslovima propisanim za taj postupak;
- 4) staviti u postupak prerade pod carinskim nadzorom pod uslovima propisanim za taj postupak;
- 5) privremeno uvesti pod za to propisanim uslovima i postupku;

6) ustupiti u korist države prema odredbi člana 182 ovog zakona;

7) uništiti, pod uslovom da se na propisan način podnesu carinarnici svi podaci za koje carinarnica ocijeni da su potrebni.

Kada se robe stavljaju u jedan od postupaka iz stava 1 tač. 3), 4) ili 5) ovog člana, carinarnica može, imajući u vidu tehničke uslove za rad slobodnih zona i slobodnih skladišta, kao i uslove za sprovođenje mjera carinskog nadzora, u mjeri u kojoj je potrebno, tim uslovima prilagoditi utvrđene mjere kontrole.

Član 174

Domaća roba namijenjena izvozu iz člana 168 tačka 2) ovog zakona može se u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu podvrgnuti samo postupcima koji su za takvu robu dozvoljeni članom 115 ovog zakona.

Član 175

Roba smještena u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu na koju se ne primjenjuju čl. 173 i 174 ovog zakona ne smije se, tokom tog smještaja, trošiti ili koristiti.

Član 176

Lice koje u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu obavlja djelatnost skladištenja, obrade ili prerade ili kupovine i prodaje robe mora, radi carinskog nadzora, na propisan način voditi evidenciju o unošenju, iznošenju, upotrebi i promjenama na robi.

Lice je dužno da robu upiše u evidenciju odmah po unošenju u prostor tog lica.

Evidencije moraju omogućiti carinarnici prepoznavanje robe i praćenje njenog kretanja.

Evidencija se vodi hronološki, prema podacima iz isprava koje pri izvozu ili uvozu prate robu i na osnovu normativa utroška materijala i proizvodnje robe.

Vlada propisuje način vođenja evidencije i način sprovođenja mjera carinskog nadzora u slobodnoj zoni ili u slobodnom skladištu.

U slučaju da se pretovar robe obavlja unutar slobodne zone, dokumenta koja se odnose na tu radnju moraju se staviti na uvid carinarnici, s tim da će se i skladištenje robe za kraće vrijeme, zbog pretovara, smatrati sastavnim dijelom te radnje.

4. Iznošenje robe iz slobodne zone ili slobodnog skladišta

Član 177

Roba koja se iznosi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta može biti:

- 1) izvezena ili ponovo izvezena iz carinskoga područja ili
- 2) unijeta u drugi dio carinskoga područja.

Dio III, osim čl. 58 do 63 ovog zakona, primjenjuje se i pri unošenju robe iz slobodne zone ili slobodnog skladišta u drugi dio carinskog područja, osim robe koja slobodnu zonu napušta morskim ili vazdušnim putem bez sprovođenja tranzitnog ili drugoga odgovarajućeg carinskog postupka.

Član 178

Ako nastane carinski dug za stranu robu koja se iz slobodne zone ili slobodnog skladišta unosi u drugi dio carinskoga područja, carinska vrijednost se utvrđuje na osnovu stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za tu robu treba platiti.

Troškovi skladištenja i održavanja robe tokom smještaja u slobodnoj zoni ili skladištu ne uračunavaju se u carinsku vrijednost robe, ako su iskazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za robu treba platiti.

Ako je roba bila predmet rukovanja iz člana 115 stav 1 ovog zakona, podnosilac deklaracije može zahtijevati da se visina carinskog duga utvrdi na osnovu vrste robe, carinske vrijednosti i količine robe, na osnovu koje bi se iznos utvrdio u skladu sa članom 215 ovog zakona da roba nije bila predmet rukovanja.

Ministarstvo finansija propisuje slučajeve u kojima se neće primjenjivati stav 3 ovog člana.

Član 179

Domaća roba iz člana 168 tačka 2) ovog zakona može se staviti u neki od postupaka ili upotrebe, ako unosom u slobodnu zonu ili slobodno skladište ispunjava uslove propisane za izvoz takve robe.

Ako se domaća roba iz člana 168 tačka 2) ovog člana ne izveze u roku iz člana 172 ovog zakona ili se ponovno unese u drugi dio carinskoga područja, carinarnica će preduzeti mjere koje se odnose na slučaj kad roba ne ispunjava posebne uslove.

Član 180

U slučaju unosa ili ponovnog unosa robe sa područja slobodne zone ili slobodnog skladišta u drugi dio carinskog područja ili ako se roba stavlja u carinski postupak, potvrda iz člana 171 stav 4 ovog zakona može se upotrijebiti kao dokaz carinskog statusa kao domaće ili strane robe.

Kad nije dat dokaz o statusu robe kao domaće ili strane, ona će se smatrati:

- 1) domaćom, što se tiče plaćanja izvoznih dažbina, dobijanja izvoznih dozvola (sertifikata) i primjene propisanih trgovinskih mjera kod izvoza;
- 2) stranom, u svim ostalim slučajevima.

Član 181

Carinarnica vrši nadzor nad primjenom propisa o izvozu ili ponovnom izvozu i u slučaju kad se roba izvozi ili ponovo izvozi iz slobodne zone ili slobodnog skladišta.

5. Slobodne carinske prodavnice

Član 181a

Slobodne carinske prodavnice mogu se otvarati na aerodromima i lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj i na međunarodnim putnim graničnim prelazima na kojima je organizovana pasoška i carinska kontrola, za prodaju robe putnicima koji odlaze u inostranstvo i putnicima u provozu preko carinskog područja Republike.

U slobodnim carinskim prodavnicama, putnicima koji odlaze sa carinskog područja u inostranstvo i putnicima koji su u provozu preko carinskog područja Republike roba se može prodavati poslije carinske kontrole.

Na smještaj robe u slobodnim carinskim prodavnicama primjenjuju se odredbe koje se odnose na postupak carinskog skladištenja.

Odobrenje za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica, po zahtjevu privrednog društva sa sjedištem u Republici, izdaje Ministarstvo finansija.

Vlada propisuje bliži postupak i uslove za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica, način sprovođenja mjera carinskog nadzora nad robom smještenom u slobodnim carinskim prodavnicama i način vođenja evidencije o toj robi.

ODJELJAK 2

Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe u korist države

Član 182

Strana roba može se:

- 1) ponovno izvesti iz carinskoga područja;
- 2) uništiti;
- 3) ustupiti u korist države.

Kod ponovnog izvoza, kad je to potrebno, na odgovarajući način se primjenjuju propisani uslovi za izvoz robe, uključujući i primjenu trgovinskih mjera.

Ministarstvo finansija propisuje slučajeve u kojima se za stranu robu stavljenu u postupak s odlaganjem neće primjenjivati trgovinske mjere pri izvozu iz Republike.

O namjeri ponovnog izvoza ili uništenja robe prethodno se mora obavijestiti carinarnica.

Carinarnica će zabraniti ponovni izvoz, ako to propisuju formalnosti ili mjere navedene u stavu 2 ovog člana.

Ministarstvo finansija će propisati u kojim se slučajevima i na koji način roba može ustupiti u korist države.

Uništenjem ili ustupanjem robe ne smiju nastati troškovi na teret države.

Za otpad i ostatke nastale uništenjem određiće se carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba propisana za stranu robu.

Otpad i ostaci ostaju pod carinskim nadzorom u skladu sa članom 46 stav 2 ovog zakona.

DIO V

ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE

Član 183

Roba koja napušta carinsko područje pod carinskim je nadzorom i može se pregledati u skladu s propisima.

Roba napušta carinsko područje pravicima, na način i u roku koji odredi carinarnica.

DIO VI

POVLAŠĆENI POSTUPCI

GLAVA 1

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA CARINE

Član 184

Oslobodeni su od plaćanja carine:

- 1) roba utvrđena međunarodnim ugovorom koji obavezuje Republiku;
- 2) roba nekomercijalne prirode koju putnici unose sa sobom iz inostranstva u propisanoj vrsti, vrijednosti i količini;
- 3) roba sadržana u pošiljkama **i upućena** iz inostranstva fizičkim licima u Republici pod uslovom da te pošiljke nijesu komercijalne prirode i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti;
- 4) odlikovanja i priznanja dobijena u okviru međunarodnih događaja i pokloni primljeni u okviru međunarodnih odnosa;
- 5) roba koja zadovoljava osnovne ljudske potrebe, kao što su hrana, lijekovi, odjeća, posteljina, sredstva higijene i slično, koju uvoze **Crveni krst Crne Gore i druge** registrovane humanitarne organizacije radi besplatne podjele ugroženim licima i žrtvama prirodnih i drugih katastrofa;
- 5a) roba koja se u obliku humanitarne pomoći i donacija upućuje Crvenom krstu Crne Gore za obavljanje humanitarne djelatnosti.**
- 6) humanitarne organizacije, udruženja slijepih i gluvi, odnosno nagluvi osoba, lica oboljela od mišićnih i neuromišićnih oboljenja i njihovi članovi koji uvoze specifičnu opremu, uređaje, instrumente, rezervne djelove i potrošni materijal za potrebe tih lica;
- 7) robne marke, patenti, modeli i propratni dokumenti, obrasci za priznavanje patenta ili inovacije koji se šalju organizacijama za zaštitu autorskog i industrijskog prava;
- 8) sljedeći predmeti:
 - a) obrasci i isprave koje državni organi primaju za obavljanje svojih nadležnosti;
 - b) predmeti koji predstavljaju dokaze u sudskim ili drugim postupcima pred državnim organima;
 - c) štampani materijali koji se šalju kao dio uobičajene razmjene obavještenja između javnih službi ili bankarskih ustanova;
 - d) hartije od vrijednosti;

- e) nacrti, tehničke slike, modeli, opisi i drugi slični dokumenti koji se uvoze kako bi se ispunili uslovi za učestvovanje na međunarodnim takmičenjima koja se organizuju u zemlji;
- f) štampani obrasci koji se, u skladu sa međunarodnim ugovorima, upotrebljavaju kao službeni dokumenti u međunarodnoj trgovini;
- g) pismonosne pošiljke;
- 9) poljoprivredni proizvodi, plodovi ratarstva, stočarstva, šumarstva, uzgoja ribe i pčelarstva dobijeni na posjedima koje državljani Republike, koji žive u pograničnom pojasu, posjeduju u pograničnom pojasu susjedne države, i priplod i drugi proizvodi koje dobiju od stoke koju imaju na tim posjedima zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja;
- 10) oprema za preventivu i gašenje požara;
- 11) predmeti koje su domaći i strani državljani stalno nastanjeni u Republici naslijedili u inostranstvu;
- 12) roba koja se koristi za obnovu, održavanje i restauraciju zaštićenih spomenika kulture, a na osnovu mišljenja nadležnog organa;
- 13) roba koja direktno služi za obavljanje muzejske, arhivske, restauratorske, književne, likovne, muzičko-scenske i filmske djelatnosti, a na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva;
- 14) roba koja je u obliku donacije data ustanovama iz oblasti kulture i drugim neprofitnim pravnim licima u kulturi, samostalnim umjetnicima ili umjetnicima za obavljanje njihove djelatnosti, a na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva;
- 15) roba koju kao sopstvena djela iz inostranstva unesu naučnici, književnici i umjetnici;
- 16) roba koja se unosi kao ulog stranog ulagača u skladu sa posebnim zakonom;
- 17) oprema koju uvoze državni organi za obavljanje svoje djelatnosti, koja se ne proizvodi u Republici;

18) roba koja se prodaje u slobodnim carinskim prodavnicama.

Oslobođenje iz **tač. 5) i 5a)** ovog člana se ne odnosi na alkohol i alkoholna pića, duvanske proizvode i motorna vozila, a odobrava se samo organizacijama čije knjigovodstvene evidencije i postupci omogućavaju **Carinskom organu** provjeru poslovanja sa tom robom.

Roba stavljena u slobodan promet uz oslobođenje od plaćanja carine na osnovu tač. 1, 10, 13, 14, 16 i 17 ovog člana ne smije se prodavati, otuđiti, davati drugom na upotrebu, u zalog, najam ili predati kao osiguranje za druge obaveze, bez prethodnog obavještanja carinarnice i plaćanja carine, do isteka roka od 36 mjeseci od dana kada je stavljena u slobodan promet.

Svako postupanje s robom na način iz stava 3 ovog člana povlači za sobom plaćanje carine po stopi koja se primjenjuje na dan takve radnje, na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju je na taj dan utvrdila ili prihvatila carinarnica.

Vlada će propisati postupak za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carine.

GLAVA 2

POVRAĆAJ ROBE

Član 185

Domaća roba koja je bila izvezena iz carinskog područja i koja se u roku od dvije godine vraća u carinsko područje i stavlja u slobodni promet, na zahtjev podnosioca deklaracije, biće oslobođena od plaćanja carine.

Na zahtjev podnosioca deklaracije rok od dvije godine se može produžiti ukoliko za to postoje posebni razlozi.

Ukoliko je, prije nego što je izvezena iz carinskog područja, vraćena roba bila stavljena u slobodan promet po sniženoj stopi uvoznih dažbina ili stopi slobodno od uvoznih dažbina zbog njene posebne upotrebe, izuzeće od plaćanja dažbina iz stava 1 ovog člana odobriće se samo ako roba treba ponovo da se uveze u istu svrhu.

Ako se roba ne uvozi ponovo u istu svrhu, carinski iznos koji bi se obračunao za tu robu umanjice se za iznos carine plaćene prilikom prvog stavljanja u slobodan promet.

Ako je iznos prethodno plaćene carine veći od iznosa carine koju bi trebalo platiti pri ponovnom uvozu, povraćaj carine se neće odobriti.

Oslobođenje od uvozne carine prema stavu 1 ovog člana neće se odobriti u slučaju:

- 1) kad je roba izvezena iz carinskog područja u okviru postupka pasivnog oplemenjivanja, osim ako je roba ostala u istom stanju u kakvom je izvezena;
- 2) ako je roba podlijegala mjerama koje su uslovile njen izvoz u drugu zemlju, osim ako **Ministarstvo** finansija ne propiše okolnosti i bliže uslove pod kojima je oslobođenje moguće.

Član 186

Oslobođenje od plaćanja carine prema članu 185 ovog zakona odobriće se samo za robu koja se ponovno uvozi u istom stanju u kojem je izvezena.

Ministarstvo finansija propisuje okolnosti i bliže uslove pod kojima se može odstupiti od stava 1 ovog člana.

Član 187

Odredbe čl. 185 i 186 ovog zakona na odgovarajući način će se primijeniti na dobijene proizvode prethodno izvezene ili naknadno ponovo izvezene, nakon postupka aktivnog oplemenjivanja.

Iznos carine odrediće se na osnovu propisa za postupak aktivnog oplemenjivanja, pri čemu će se dan ponovnog izvoza smatrati danom stavljanja robe u slobodan promet.

GLAVA 3

PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I DRUGI PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA

Član 188

Ne isključujući odredbe člana 24 stav 2 tač. 6) i 7) ovog zakona, oslobodiće se plaćanja uvoznih carina sljedeći proizvodi kada se stavljaju u slobodan promet:

- 1) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora izvan teritorijalnih voda Republike, plovilima koja su registrovana ili upisana u registar u Republici koja plove pod zastavom Republike;
- 2) proizvodi dobijeni od proizvoda iz tačke 1) ovog člana, na brodovima-fabrikama, koji ispunjavaju uslove iz te tačke.

DIO VII

CARINSKI DUG I OBRAČUN CARINE

GLAVA 1

OBEZBJEĐENJE ZA NAMIRENJE CARINSKOG DUGA

Član 189

Ako carinarnica, u skladu s carinskim propisima, zahtijeva obezbjeđenje za namirenje carinskog duga, obezbjeđenje daje carinski dužnik ili lice koje može postati carinski dužnik.

Za jedan carinski dug carinarnica može tražiti davanje samo jednog obezbjeđenja.

Carinarnica može odobriti da drugo lice da obavezno obezbjeđenje umjesto lica čija je to obaveza.

Od državnih organa se ne može zahtijevati davanje obezbjeđenja za namirenje carinskog duga.

Za carinski dug koji je manji od 500 Eura carinarnica neće zahtijevati obezbjeđenje.

Član 190

Ako prema carinskim propisima davanje obezbjeđenja nije obavezno, carinarnica je ovlašćena da zahtijeva davanje obezbjeđenja kad ocijeni da nije sigurno da će se namirenje carinskog duga ili carinskog duga koji bi mogao nastati blagovremeno izvršiti.

Umjesto obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana, carinarnica može od lica od kojih se može tražiti obezbjeđenje zahtijevati podnošenje pisane izjave u vezi sa namirenjem njihovih zakonskih obaveza.

Izjava iz stava 2 ovog člana može se zahtijevati:

- 1) u trenutku primjene propisa kojima se zahtijeva davanje obezbjeđenja i
- 2) u svakom idućem trenutku, ako carinarnica utvrdi da carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati neće biti namiren u propisanom roku.

Član 191

Na zahtjev lica koje je carinski dužnik ili bi moglo postati carinski dužnik, carinarnica može odobriti da se za dva ili više postupaka u vezi sa kojima je carinski dug nastao ili bi mogao nastati da zajedničko obezbjeđenje.

Ako se zajedničko obezbjeđenje iz stava 1 ovog člana odnosi na unaprijed neodređen broj postupaka, odnosno za sve postupke tokom određenog razdoblja, odobrenje iz stava 1 ovog člana daje Uprava carina.

Ministarstvo finansija propisuje bliže uslove i postupak davanja obezbjeđenja u smislu sa st. 1 i 2 ovog člana.

Član 192

Ako je davanje obezbjeđenja prema carinskim propisima obavezno, carinarnica utvrđuje obezbjeđenje u visini koja odgovara:

- 1) tačnom iznosu carinskog duga ili dugova za koje se obezbjeđenje daje, ako se taj iznos u trenutku davanja obezbjeđenja može odrediti na nesporan način ili
- 2) najvišem iznosu carinskog duga ili dugova koji su nastali ili bi, prema ocjeni carinarnice, mogli nastati.

U slučaju zajedničkog obezbjeđenja za više carinskih dugova čija visina tokom perioda za koje je dato obezbjeđenje podliježe promjenama, obezbjeđenje se utvrđuje u iznosu koji čini namirenje odnosnih carinskih dugova u svakom trenutku sigurnim.

Ako carinarnica zahtijeva davanje obezbjeđenja, kada prema carinskim propisima davanje obezbjeđenja za namirenje carinskoga duga nije obavezno, iznos obezbjeđenja ne smije biti viši od iznosa utvrđenog primjenom odredaba stava 1 ovog člana.

Obezbjeđenje za namirenje carinskog duga sadržaće i obezbjeđenje namirenja davanja koje je carinarnica obavezna da naplaćuje prilikom uvoza ili izvoza robe u skladu sa propisima.

Član 193

Obezbjeđenje se daje deponovanjem gotovine ili jemstvom.

Član 194

Polaganjem gotovine u valuti koja je zvanično sredstvo plaćanja u Republici smatra se i polaganje instrumenata plaćanja koje carinarnica, s obzirom na izdavaoca, uslove i način njihove naplate, prihvata kao sredstvo plaćanja.

Vlada propisuje bliže uslove i način polaganja gotovine i drugih instrumenata plaćanja.

Član 195

Jemac se mora u pisanoj formi obavezati da će u roku dospelosti, solidarno sa carinskim dužnikom, platiti iznos carinskog duga koji je obuhvaćen garancijom, uključujući kamate i nastale troškove u postupku naplate neplaćenoga carinskog duga.

Jemac mora biti lice sa sjedištem u Republici čije je obezbjeđenje po ocjeni carinarnice prihvatljivo.

Carinarnica može odbiti jemca ili predloženi oblik obezbjeđenja, ako ocijeni da se time ne obezbjeđuje blagovremeno namirenje carinskoga duga.

Član 196

Lice koje ima obavezu davanja obezbjeđenja slobodno je pri izboru oblika obezbjeđenja propisanih članom 193 ovog zakona.

Carinarnica može odbiti predloženi oblik obezbjeđenja, ako bi zbog takvog obezbjeđenja došlo do problema u sprovođenju carinskog postupka.

Član 197

Ministarstvo finansija može propisati i druge oblike obezbjeđenja i deponovanje gotovine u valuti koja nije zvanično sredstvo plaćanja, ako se na taj način garantuje obezbjeđenje za naplatu carinskog duga.

Član 198

Ako carinarnica utvrdi da dato obezbjeđenje ne garantuje namirenje carinskog duga u potpunosti ili blagovremeno, može zahtijevati da carinski dužnik da dodatno obezbjeđenje ili da prethodno dato obezbjeđenje zamijeni novim.

Član 199

Obezbjeđenje za namirenje carinskog duga ne može prestati da važi dok se carinski dug ne otpiše ili ne nastupe okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati.

Otpisom carinskog duga ili nastupom okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati razdužuje se obezbjeđenje za namirenje tog carinskog duga.

Ako je carinski dug koji bi mogao nastati za robu stavljen u postupak s odlaganjem obezbijeden jemstvom, a carinarnica ne obavijesti jemca da je postupak okončan u roku od jedne godine od dana njegovog okončanja, obezbjeđenje se razdužuje istekom tog roka.

Ako se carinski dug djelimično otpiše ili može nastati samo u odnosu na dio iznosa koji se obezbjeđuje, na zahtjev lica može se smanjiti i obaveza po osnovu obezbjeđenja, osim ako zbog visine iznosa takvo smanjenje nije opravdano.

Član 200

Ministarstvo finansija može propisati način odstupanja od odredaba čl. 189 do 199 ovog zakona, kada je to potrebno radi ispunjavanja obaveza preuzetih pristupanjem međunarodnim sporazumima.

GLAVA 2

NASTANAK CARINSKOG DUGA

Član 201

Uvozni carinski dug nastaje:

- 1) stavljanjem robe u slobodni promet ili
- 2) stavljanjem robe u postupak privremenog uvoza s djelimičnim oslobođenjem od plaćanja carine.

Carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja carinske deklaracije.

Carinski dužnik je podnosilac deklaracije, a u slučaju indirektnog zastupanja carinski dužnik je lice za čiji je račun carinska deklaracija podnijeta.

Ako su u carinskoj deklaraciji prikazani netačni podaci na osnovu kojih djelimično ili u potpunosti uvozna carina nije obračunata i naplaćena, carinskim dužnikom smatra se i lice koje je dalo podatke u podnesenoj carinskoj deklaraciji, a koje je znalo ili je moralo znati da podaci nisu istiniti.

Član 202

Uvozni carinski dug nastaje i:

- 1) nezakonitim unošenjem robe u carinsko područje ili
- 2) nezakonitim unošenjem robe iz slobodne zone ili slobodnog skladišta u ostali dio carinskog područja.

U smislu ovog člana, nezakonitim se smatra svako unošenje robe koje nije u skladu sa odredbama čl. 47 do 51 i člana 177 stav 1 tačka 2) ovog zakona.

Carinski dug nastaje u trenutku nezakonitog unošenja robe u carinsko područje.

Ako se ne može tačno odrediti iznos carinskog duga, određiće ga carinarnica na osnovu tarifne oznake robe koja ima najvišu stopu carine u odgovarajućem tarifnom broju.

Carinski dužnici su:

- 1) lice koje je nezakonito unijelo robu u carinsko područje, odnosno iz slobodne zone ili slobodnog skladišta u preostali dio carinskog područja;
- 2) lice koje je učestvovalo u nezakonitom unošenju robe, a znalo je ili je moralo znati da je takvo unošenje nezakonito;
- 3) lice koje je steklo svojinu ili posjeduje odnosnu robu iako je u trenutku sticanja ili prijema robe znalo ili je moralo znati da je roba nezakonito unijeta u carinsko područje, odnosno iz slobodne zone ili slobodnog skladišta nezakonito unijeta u preostali dio tog područja.

Član 203

Uvozni carinski dug nastaje nezakonitim uzimanjem robe ispod carinskog nadzora.

Carinski dug iz stava 1 ovog člana nastaje u trenutku uzimanja robe ispod carinskog nadzora.

Ako se iznos carinskog duga ne može tačno odrediti, carinarnica će ga odrediti na osnovu tarifne oznake robe koja ima najvišu stopu carine u odgovarajućem tarifnom broju.

Carinski dužnici, za carinski dug iz stava 1 ovog člana, su:

- 1) lice koje je uzelo robu ispod carinskog nadzora;
- 2) lice koje je učestvovalo kod uzimanja robe iako je znalo ili je moralo znati da se radi o uzimanju robe ispod carinskog nadzora;

- 3) lice koje je steklo ili posjeduje takvu robu iako je u trenutku sticanja, odnosno prijema znalo ili je moralo znati da se radi o robi uzetoj ispod carinskog nadzora;
- 4) lice koje se mora pridržavati obaveza koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili carinskoga postupka u koji je roba bila stavljena.

Član 204

Uvozni carinski dug može nastati:

- 1) neispunjavanjem obaveza koje proizlaze iz statusa privremenog smještaja ili drugog carinskog postupka u koji je roba bila stavljena ili
- 2) neispunjavanjem nekih od uslova za stavljanje robe u odgovarajući carinski postupak ili za odobravanje povoljnije carine pod uslovom upotrebe robe u određene svrhe, osim ako se utvrdi da navedeni propusti nijesu bitno uticali na pravilno sprovođenje privremenog smještaja ili određenog carinskog postupka.

Carinski dug nastaje u trenutku kad prestane ispunjenje obaveze zbog čijeg neispunjenja nastaje carinski dug ili u trenutku kad je roba bila stavljena u određeni carinski postupak, ako se naknadno utvrdi da nije bio ispunjen jedan od propisanih uslova za njeno stavljanje u taj postupak ili za primjenu povoljnijeg tarifnog tretmana pod uslovom upotrebe u određene svrhe.

Carinski dužnik je lice koje mora ili je moralo ispuniti propisane obaveze koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili njenog stavljanja u odgovarajući carinski postupak.

Član 205

Uvozni carinski dug nastaje upotrebom robe u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu pod uslovima ili na način koji nijesu u skladu sa propisima.

Roba koja u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu nestane, a njen nestanak nije moguće carinarnici objasniti na prihvatljiv način, smatraće se kao da je bila upotrijebljena pod uslovima i na način koji nijesu u skladu sa propisima.

Carinski dug iz stava 1 ovog člana nastaje u trenutku kad se roba potroši ili prvi put upotrijebi pod uslovima ili na način koji nije u skladu sa propisima.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, carinski dužnik je i lice koje je potrošilo ili upotrijebilo robu i lice koje je u trošenju ili upotrebi robe učestvovalo iako je znalo ili je moralo znati da se roba može trošiti ili koristiti samo u skladu sa propisima.

Ako carinski dug nastane u vezi s robom koja je nestala u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu, a nije moguće utvrditi carinskog dužnika u skladu sa stavom 4 ovog člana, za plaćanje carinskog duga obavezno je lice koje je prema saznanju carinarnice posljednje bilo u posjedu robe.

Član 206

Izuzetno od odredaba člana 202 i člana 204 stav 1 tačka 1) ovog zakona, carinski dug za određenu robu neće nastati, ako lice dokaže da obaveze koje proizlaze iz:

- 1) odredaba čl. 47 do 51 ovog zakona i člana 177 stav 1 tačka 2) ovog zakona, ili
- 2) privremenog smještaja te robe, ili

- 3) primjene carinskog postupka u koji je roba bila stavljena nijesu mogle biti ispunjene zbog potpunog uništenja ili nepovratnoga gubitka robe kao posljedice same prirode robe, nepredvidivih okolnosti, nastupanja više sile ili uz odobrenje carinarnice.

Smatra se da je roba u smislu stava 1 ovog člana nepovratno izgubljena ako je neupotrebjiva za bilo koje lice.

Smatra se da carinski dug nije nastao za robu koja je, pod uslovom upotrebe u određene svrhe, stavljena u slobodni promet uz povoljniju carinu, ako je ta roba uz odobrenje carinarnice izvezena ili ponovno izvezena.

Član 207

Ako, u skladu sa odredbama člana 206 stav 1 ovog zakona, nije nastao carinski dug za robu koja je pod uslovom upotrebe u određene svrhe stavljena u slobodni promet uz povoljniju carinu, otpaci i ostaci koji nastanu pri uništenju takve robe smatraju se stranom robom.

Član 208

Ako je, u skladu sa odredbama čl. 203 i 204 ovog zakona, carinski dug nastao u vezi sa robom koja je radi njene upotrebe u određene svrhe bila stavljena u slobodni promet uz sniženu carinu, iznos plaćen kod stavljanja robe u slobodni promet odbija se od iznosa nastalog carinskog duga.

Odredba stava 1 ovog člana na odgovarajući način se primjenjuje i u slučaju kad carinski dug nastane u vezi s ostacima ili otpacima koji preostanu nakon uništenja takve robe.

Član 209

Izvozni carinski dug nastaje kad se roba podložna plaćanju izvozne carine nakon podnošenja izvozne carinske deklaracije izveze iz carinskog područja.

Izvozni carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja carinske deklaracije.

Carinski dužnik je podnosilac deklaracije, a u slučaju indirektnog zastupanja, carinski dužnik je lice za čiji je račun carinska deklaracija podnijeta.

Član 210

Izvozni carinski dug nastaje iznošenjem robe koja podliježe plaćanju izvozne carine iz carinskog područja iako za nju nije podnijeta carinska deklaracija.

Izvozni carinski dug nastaje u trenutku kad roba stvarno napusti carinsko područje.

Carinski dužnik je:

- 1) lice koje je iznijelo robu iz carinskog područja i
- 2) lice koje je učestvovalo u iznošenju robe iako je znalo ili je moralo znati da propisana carinska deklaracija nije podnijeta.

Član 211

Izvozni carinski dug nastaje izvozom robe za koju nijesu ispunjeni propisani uslovi pod kojima bi mogla, uz potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja izvozne carine, napustiti carinsko područje.

Izvozni carinski dug nastaje neispunjavanjem uslova na osnovu kojih je roba, uz potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja carine, izvezena ili je smjela biti izvezena iz carinskog područja, odnosno u slučaju da ovlašćena carinarnica ne može utvrditi taj trenutak, istekom roka za podnošenje dokaza o ispunjenju uslova pod kojima je oslobođenje odobreno.

Carinski dužnik je podnosilac deklaracije, a u slučaju indirektnog zastupanja, carinski dužnik je lice za čiji je račun carinska deklaracija podnesena.

Član 212

Carinski dug, u smislu odredaba čl. 201 do 205 i 209 do 211 ovog zakona, nastaje i za robu koja podliježe mjerama zabrane ili ograničenja pri uvozu ili izvozu bilo koje vrste.

Izuzetno, carinski dug ne nastaje ako se u carinsko područje uvezu falsifikovani novac i, suprotno posebnim propisima, opojne droge ili narkotična sredstva koji ne ulaze u ekonomske tokove, odnosno koji, s obzirom na primjenu u medicinske ili naučne svrhe, podliježu strogom nadzoru ovlašćenih tijela.

Radi primjene kaznenih odredaba za postupanje suprotno carinskim propisima, smatraće se da je carinski dug nastao u slučajevima kad kaznene odredbe predviđaju da je carina osnov za izricanje kazne ili da je postojanje carinskog duga osnov za pokretanje kaznenog postupka.

Član 213

Oslobođenja od plaćanja uvozne ili izvozne carine utvrđena carinskim propisom (čl. 184 do 187) primjenjuju se i u slučajevima nastanka carinskog duga iz čl. 202 do 205, 210 ili 211 ovog zakona, ako carinski dužnik nije postupao namjerno ili sa grubim nemarom i ako dokaže da su ostali uslovi za ostvarivanje povlastice ispunjeni.

Član 214

Ako je više lica odgovorno za plaćanje carinskog duga odgovaraju solidarno.

Član 215

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, iznos uvozne ili izvozne carine koju za određenu robu treba obračunati utvrđuje se prema propisima za određivanje visine carine, koji su za tu robu važili na dan nastanka carinskog duga.

Ako nije moguće tačno odrediti trenutak u kome je carinski dug nastao, za utvrđivanje osnovice za obračun carinskog duga važeći je onaj trenutak kad ovlašćena carinarnica utvrdi da se roba nalazi u postupku koji uslovljava nastanak carinskog duga.

Ako carinarnica, na osnovu informacija sa kojim raspolaže, utvrdi da je carinski dug nastao prije nastupanja trenutka iz stava 2 ovog člana, iznos pripadajuće uvozne ili izvozne carine utvrđuje se prema osnovici koja je za tu robu važila u najranijem trenutku u kome je na osnovu raspoloživih informacija moguće utvrditi postojanje carinskog duga.

Član 216

Carinski dug nastaje u mjestu u kome su nastupile okolnosti koje uslovljavaju njegov nastanak.

Ako se ne može utvrditi mjesto u smislu stava 1 ovog člana, smatraće se kao da je carinski dug nastao u mjestu u kojem je prema nalazu carinarnice roba bila u položaju koji uslovljava nastanak carinskog duga.

U slučajevima kad carinski postupak za određenu robu nije sproveden, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu:

- 1) u kome je roba bila stavljena u određeni carinski postupak ili
- 2) u kome je u okviru carinskog postupka roba unijeta u carinsko područje.

Ako carinarnica, na osnovu raspoloživih informacija, zaključi da je carinski dug već bio nastao dok se roba nalazila u nekom drugom mjestu, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu u kome se roba nalazila u najranijemu trenutku u kome se može dokazati postojanje carinskog duga.

Član 217

Ako je, prema uslovima iz ugovora koji je Republika sklopila sa drugom zemljom, za određenu robu predviđeno odobravanje povlašćene carine u onim slučajevima kad je ta roba dobijena u postupku aktivnog oplemenjivanja, nastaje carinski dug za svu stranu robu koja je u postupku oplemenjivanja upotrijebljena i utrošena za dobijeni proizvod ovjeravanjem isprave kojom dobijeni proizvod stiče pravo na povlašćenu carinu u drugoj zemlji.

Carinski dug iz stava 1 ovog člana nastaje momentom prihvatanja izvozne carinske deklaracije za tu robu.

Carinski dužnik je podnosilac deklaracije, a u slučaju indirektnog zastupanja, carinskim dužnikom se smatra lice za čiji je račun izvozna carinska deklaracija podnijeta.

Carinski iznos koji odgovara tom carinskom dugu određuje se na isti način kao da se radi o carinskom dugu koji bi nastao da je podnijeta carinska deklaracija za stavljanje takve robe, porijeklom iz treće zemlje, u slobodan promet nakon okončanja postupka unutrašnje proizvodnje.

GLAVA 3

NAPLATA CARINSKOG DUGA

1. Knjiženje

Član 218

Svaki iznos uvozne ili izvozne carine proizašle iz carinskog duga (u daljem tekstu: iznos carine), carinarnica mora odmah, čim dobije potrebne podatke, obračunati i proknjižiti.

Odredba stava 1 ovog člana neće se primijeniti:

- 1) ako je privremeno uvedena antidampinška mjera ili kompenzaciona naknada,
- 2) kad je zakonom određeni iznos uvozne carine veći od iznosa utvrđenog na osnovu obavezujuće informacije.

Carinarnica može otpisati dug u slučajevima iz člana 222 stava 3 ovog zakona, ako nije mogla obavijestiti dužnika o iznosu duga do isteka propisanih rokova.

Ministarstvo finansija bliže propisuje način i postupak knjiženja.

Vlada može propisati visinu iznosa carine koja se neće naknadno knjižiti.

Član 219

Ako je carinski dug nastao zbog prihvatanja carinske deklaracije za robu stavljenu u neki od postupaka, osim u postupak za privremeni uvoz sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine ili zbog bilo koje radnje koja ima dejstvo prihvatanja carinske deklaracije, dug će se proknjižiti istog dana, a najkasnije narednog dana od dana puštanja robe.

Pod uslovom da je plaćanjem dato obezbjeđenje, ukupan iznos davanja za robu puštenu istom licu u periodu koji odredi carinarnica, a koji ne može biti duži od 30 dana, može se proknjižiti odjednom, na kraju isteka tog perioda.

Knjiženje iz stava 2 ovog člana se mora sprovesti najkasnije dva dana nakon isteka odobrenog perioda.

Ako je propisano da roba može biti puštena pod uslovom da zadovolji posebne propise kojima se uređuju uslovi za utvrđivanje iznosa carinskog duga ili njegove naplate, dug će se proknjižiti najkasnije dva dana nakon što se njegov iznos utvrdi ili nakon utvrđivanja obaveze plaćanja carine.

Ako se carinski dug odnosi na privremene antidampinške mjere ili kompenzacione naknade, carina će se proknjižiti najkasnije dva mjeseca od dana stupanja na snagu propisa o uvođenju antidampinških mjera ili kompenzacionih naknada.

Ako je carinski dug nastao pod uslovima drugačijim od onih iz stava 1 ovog člana, iznos duga će se proknjižiti u roku od dva dana od dana kad je carinarnica u mogućnosti da:

- 1) obračuna iznos carinskog duga i
- 2) utvrdi dužnika.

Član 220

Rokovi za knjiženje propisani u članu 219 ovog zakona mogu se produžiti najviše za 14 dana, ako posebni razlozi onemogućavaju carinarnicu da knjiženje sprovede u propisanom roku.

Član 221

Kada iznos davanja proizašlih iz carinskog duga nije proknjižen u skladu sa odredbama čl. 219 i 220 ovog zakona ili je proknjižen u nižem iznosu od onog koji se potražuje, iznos davanja ili njegov preostali dio proknjižiće se u roku od dva dana od dana kada carinarnica to utvrdi, izračuna stvarni dug i utvrdi dužnika (naknadno knjiženje).

Rokovi utvrđeni u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu se produžiti u skladu sa članom 220 ovog zakona.

Osim slučajeva iz člana 218 st. 2, 3 i 5 ovog zakona, naknadno knjiženje neće se sprovesti, ako je odluka o tome da se dug ne proknjiži ili da se proknjiži u iznosu manjem od onog koji se stvarno potražuje donijeta na osnovu akata koji su naknadno poništeni.

Član 222

Nakon što se iznos carinskog duga proknjiži, dužnik se na odgovarajući način obavještava o iznosu davanja.

Ako je iznos davanja koji treba platiti naveden u carinskoj deklaraciji, carinarnica neće posebno obavještavati dužnika, već će se smatrati da je dug saopšten dužniku ako je carinarnica pustila robu deklarantu, osim u slučajevima iz člana 219 stav 2 ovog zakona.

Ako iznos naveden u carinskoj deklaraciji nije isti kao iznos koji je obračunala carinarnica, carinarnica će na odgovarajući način obavijestiti dužnika o iznosu davanja.

Obavještavanje dužnika o dugu neće se sprovesti nakon isteka roka od tri godine od dana kad je dug nastao.

Ako zbog kašnjevog djela dužnika carinarnica ne može utvrditi iznos duga, dužnik može o dugu biti obaviješten i nakon isteka roka od tri godine ako to propisi dozvoljavaju.

2. Rokovi i postupci za plaćanje carinskog duga

Član 223

Iznos davanja o kome je dužnik obaviješten u skladu s članom 222 ovog zakona mora se platiti u roku od osam dana od dana prijema obavještenja, a u slučaju knjiženja duga odjednom, u roku od 10 dana od dana isteka odobrenog roka.

Produženje roka će se dozvoliti po službenoj dužnosti, ako je dužnik sa zakašnjenjem obaviješten o dugu i iz tog razloga nije mogao izvršiti plaćanje u propisanom roku.

Vlada propisuje bliže uslove pod kojima se može obustaviti naplata duga, ako je podnijet zahtjev za oslobođenje od plaćanja u skladu sa čl. 229 do 231 ovog zakona ili ako je roba zaplijenjena s namjerom da se oduzme u skladu s članom 227 tačka 3) alineja 2 ili tačka 4) ovog zakona.

Član 224

Plaćanje može biti obavljeno gotovinski, u valuti koja je zvanično sredstvo plaćanja ili na drugi način, u skladu sa propisima.

Član 225

Iznos carinskog duga može, umjesto dužnika, platiti treće lice, pod uslovima i na način koji propiše **Ministarstvo** finansija.

Član 226

Ako iznos carinskog duga nije plaćen u roku:

- 1) carinarnica će preduzeti sve zakonom propisane mogućnosti, uključujući i prinudno izvršenje;
- 2) biće obračunata zatezna kamata na iznos duga u skladu sa **zakonom kojim je uređen poreski postupak.**

Carinarnica može odustati od zahtjeva za naplatu zatezne kamate iz stava 1 tačka 2) ovog člana:

- 1) ukoliko bi takav zahtjev, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, mogao da izazove ozbiljne ekonomske ili socijalne probleme;
- 2) ako se dugovani iznos carine plati u roku od pet dana od dana isteka roka koji je određen za plaćanje.

Prinudna naplata carinskog duga vrši se na osnovu izvršnog rješenja carinarnice.

Rješenje iz stava 3 ovog člana, dostavlja se Centralnoj banci Crne Gore, a koje se izvršava na način propisan zakonom kojim je uređen izvršni postupak.

Vlada može propisati visinu iznosa carine i kamata za koju se neće vršiti prinudna naplata.

GLAVA 4

GAŠENJE CARINSKOG DUGA

Član 227

Carinski dug će se ugasiti:

- 1) plaćanjem iznosa carinskog duga;
- 2) otpisom iznosa carinskog duga;
- 3) ako je za robu deklarisanu u carinski postupak za koji nastaje obaveza plaćanja carine:
 - carinska deklaracija poništena,
 - roba prije puštanja ili zadržavanja, istovremeno ili naknadno i oduzeta, uništena po nalogu carinarnice, uništena ili ustupljena u korist države prema članu 182 ovog zakona ili uništena ili nepovratno izgubljena kao posljedica vrste robe ili nepredvidivih okolnosti ili više sile;
- 4) ako je roba za koju je carinski dug nastao prema članu 202 ovog zakona zadržana zbog nezakonitog unošenja i istovremeno ili naknadno oduzeta.

Carinski dug će se otpisati u skladu sa propisima koji se odnose na zastarjelost potraživanja ili nemogućnosti plaćanja duga u slučajevima pravno utvrđene nesolventnosti dužnika.

U slučaju da je roba zaplijenjena ili oduzeta, smatraće se da carinski dug nije otpisan ukoliko je carinski dug osnov za utvrđivanje prekršajne ili krivične odgovornosti.

Carinski dug koji nastane prema članu 217 ovog zakona biće otpisan kada se ponište sve radnje i postupci učinjeni radi sticanja prava na povlašćenu carinu, kako je to propisano u članu 217 ovog zakona.

GLAVA 5

POVRAĆAJ I OTPIS CARINSKOG DUGA

Član 228

Povraćaj uvoznog ili izvoznog carinskog duga se vrši do iznosa za koji se dokaže da u trenutku plaćanja nije trebalo platiti ili ako je uknjižen suprotno odredbi člana 221 stavu 2 ovog zakona.

Uvozni i izvozni carinski dug će se otpisati, ako se utvrdi da je nezakonito uknjižen ili da je uknjižen suprotno odredbi člana 221 stava 2 ovog zakona.

Povraćaj ili otpis se neće odobriti kad su činjenice koje su dovele do plaćanja ili knjiženja iznosa, koji nije na zakonu zasnovan, rezultat namjernog postupanja određenog lica.

Uvozni ili izvozni carinski dug će biti vraćen ili otpisan nakon podnošenja zahtjeva carinarnici, u roku od tri godine od dana kad je dužnik obaviješten o iznosu duga.

Rok iz stava 4 ovog člana će se produžiti, ako lice pruži dokaze da je bilo spriječeno da podnese zahtjev u propisanom roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Carinarnica će vratiti ili otpisati carinski dug po službenoj dužnosti, ako u roku od tri godine od dana kad je dužnik obaviješten o iznosu duga, utvrdi nepravilnosti iz stava 1 ovog člana.

Član 229

Iznos uvoznog ili izvoznog carinskog duga će se vratiti, ako je carinska deklaracija poništena, a carina plaćena.

Povraćaj će biti odobren na zahtjev lica u roku koji je propisan za podnošenje zahtjeva za poništenje carinske deklaracije u skladu sa članom 74 ovog zakona.

Član 230

Uvozni carinski dug će biti vraćen ili otpisan u iznosu u kome je knjižen za robu koja je stavljena u odgovarajući carinski postupak, ako uvoznik dokaže da je vratio robu zbog toga što je u trenutku prihvatanja carinske deklaracije imala nedostatke ili nije odgovarala uslovima utvrđenim ugovorom na osnovu kojeg je roba uvezena.

Povraćaj ili otpis uvoznog carinskog duga odobriće se pod uslovom:

- 1) da roba nije bila upotrebljavana, osim radnji nužnih da bi se utvrdili nedostaci i da roba ne odgovara uslovima iz ugovora;
- 2) da je roba izvezena iz carinskog područja.

Na zahtjev stranke, carinarnica će dopustiti da roba bude uništena ili da radi ponovnog izvoza bude stavljena u postupak tranzita, postupak skladištenja, u slobodnu zonu ili slobodno skladište umjesto da bude izvezena.

Radi stavljanja robe u jedan od navedenih carinskih postupaka ili upotreba, smatraće se da roba ima status strane robe.

Uvozni carinski dug neće se vratiti ili otpisati za robu koja je prije nego što je stavljena u slobodni promet bila privremeno uvezena radi ispitivanja, osim ako se ne utvrdi da takvim ispitivanjem nije bilo moguće ustanoviti činjenicu da roba ima nedostatke ili da ne odgovara uslovima iz ugovora.

Uvozni dug će biti vraćen ili otpisan iz razloga navedenih u stavu 1 ovog člana, ako stranka podnese zahtjev carinarnici u roku od 12 mjeseci od dana kad je o iznosu toga duga obaviješten dužnik.

Carinarnica može produžiti rok iz izuzetno opravdanih i blagovremeno navedenih razloga.

Član 231

Vlada može propisati i druge slučajeve povrata ili otpisa uvoznog ili izvoznog duga, osim navedenih u čl. 228, 229 i 230 ovog zakona, koji se ne mogu pripisati prevarnim namjerama ili gruboj nemarnosti carinskog dužnika ili drugih učesnika u odgovarajućem carinskom postupku i utvrditi bliže uslove i postupak za ostvarivanje prava na povraćaj ili otpis carine.

Povraćaj ili otpis carinskog duga iz razloga navedenih u stavu 1 ovog člana odobriće se na zahtjev podnosioca deklaracije podnijetog carinarnici u roku od 12 mjeseci od dana kad je dužnik obaviješten o dugu.

Član 232

Vlada će odrediti iznos carinskog duga za koji se neće odobravati otpis ili povraćaj duga.

Član 233

Ako carinarnica izvrši povraćaj iznosa uvozne ili izvozne carine, uključujući i iznos kamate, odnosno zatezne kamate, koji je zaračunat prilikom plaćanja tih dažbina, nije dužna da plati i kamatu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, kamata će se platiti kada:

- 1) odluka kojom je odobren zahtjev za povraćaj nije izvršena u roku od tri mjeseca od dana usvajanja;
- 2) to predviđaju nacionalni propisi.

Iznos te kamate obračunava se na takav način da se dobije iznos koji je jednak iznosu koji bi se obračunao, u istu svrhu, na nacionalnom monetarnom ili finansijskom tržištu.

Član 234

Ako je carinski dug nezakonito ili greškom otpisan ili vraćen, dužnik je obavezan platiti prvobitno utvrđeni dug.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, dužnik je obavezan, ukoliko je plaćena neka od kamata iz člana 233 ovog zakona, da je vrati.

Na iznos duga iz stava 1 ovog člana obračunavaće se i naplatiti kamata u skladu sa propisima o zateznoj kamati.

DIO VIII

KAZNE NE ODREDBE

GLAVA 1

KRIVIČNA DJELA

Član 235

Ko se bavi prenošenjem robe preko carinske linije, izbjegavajući mjere carinskog nadzora ili ko, izbjegavajući mjere carinskog nadzora, prenese robu preko carinske linije naoružan ili u grupi, kazniće se za krivično djelo zatvorom od jedne do pet godina i novčanom kaznom u iznosu trostruke vrijednosti robe.

Ko djelo iz stava 1 ovog člana izvrši upotrebom sile, kazniće se zatvorom od dvije do osam godina i novčanom kaznom u iznosu petostruke vrijednosti robe.

Ko organizuje grupu ili mrežu za vršenje djela iz stava 1 ovog člana, kazniće se zatvorom od dvije do osam godina i novčanom kaznom u iznosu petostruke vrijednosti robe.

Pripadnik grupe iz stava 3 ovog člana kazniće se zatvorom od jedne do pet godina i novčanom kaznom od 2.500 Eura.

Roba koja je predmet djela iz stava 1 ovog člana oduzeće se.

Ukoliko su predmet krivičnog djela iz ovog člana opojne droge, oružje, nuklearni materijal i opasne otpadne materije, počinioci krivičnog djela kazniće se zatvorom od dvije do 10 godina i novčanom kaznom u iznosu petostruke vrijednosti robe.

Član 236

Ko organizuje mrežu preprodavaca ili posrednika za rasturanje neocarinjene robe, odnosno robe kojoj nije određeno carinski dozvoljeno postupanje ili upotreba, kazniće se zatvorom od dvije do osam godina i novčanom kaznom od 2.500 do 10.000 Eura.

Član 237

Roba koja je bila predmet krivičnog djela iz člana 235 ovog zakona i prevozna, odnosno prenosna sredstva koja su korišćena za prenos robe koja je bila predmet krivičnog djela, oduzeće se.

Ukoliko se roba i prevozna, odnosno prenosna sredstva ne pronađu, odnosno iz drugih razloga se ne mogu oduzeti, naplatiće se njihova protivvrijednost.

Član 238

Brisan.

Član 239

Brisan.

Član 240

Novčanom kaznom od jednostrukog do četverostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje:

- 1) ne prijavi carinarnici robu koju unosi u Republiku;
- 2) van graničnog prijelaza prenese ili pokuša da prenese robu preko carinske linije;
- 3) preko graničnog prijelaza prenese skrivenu robu;
- 4) carinarnici lažno prikaže da unosi robu koju je kao putnik privremeno iznio;
- 5) izlaznoj carinarnici prijavi da privremeno iznosi robu koju ne nosi sa sobom.

Član 241

Novčanom kaznom od 75 Eura za svako koletu, odnosno od 200 Eura za svaku tonu, ako se radi o rasutom teretu, a koje nijesu unešene u manifest, kazniće se kapetan broda ili vazduhoplova, ukoliko u manifest broda ili vazduhoplova unese različite podatke o količini, vrijednosti, vrsti, porijeklu i kvalitetu robe od onih podataka koje je utvrdila carinarnica.

Član 242

Novčanom kaznom od 10.000 Eura kazniće se kapetan broda ili vazduhoplova, ako odbije da podnese manifest.

Novčanom kaznom od 300 Eura kazniće se kapetan broda ili kapetan vazduhoplova, koji kasni sa podnošenjem manifesta. Kazna će se primijeniti za svakih pet sati zakašnjenja.

Član 243

Novčanom kaznom od 10.000 Eura kazniće se kapetan broda ili kapetan vazduhoplova koji:

- 1) odbije da pusti carinskog službenika da se ukrca;
- 2) ode bez odobrenja carinarnice.

Član 244

Novčanom kaznom od 750 Eura kazniće se svako lice koje prevozi robu kopnenim putem, a odstupi od puta koji je utvrdila carinarnica;

Novčanom kaznom od 200 Eura kazniće se svako lice koje kasni sa podnošenjem robe carinarnici za svakih pet sati zakašnjenja;

Novčanom kaznom od 3.000 Eura kazniće se svako lice koje ode sa robom bez odobrenja carinarnice;

Novčanom kaznom od 75 Eura, za svaki paket, odnosno od 200 Eura za svaku tonu neprikazane robe, ako se radi o rasutom tovaru, kazniće se svako lice koje u dokumentaciji koju podnosi carinarnici prilikom ulaska u Republiku prikaže podatke koji su različiti od onih koje je utvrdila carinarnica;

Novčanom kaznom od 1.000 Eura kazniće se svako lice koje prekrši odredbe karneta TIR (Konvencija - TIR) i njegovih aneksa.

Kazna iz stava 2 ovog člana ne može biti veća od jednostrukog iznosa vrijednosti robe koja je predmet prekršaja.

Član 245

Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje:

- 1) ne podnese robu nadležnoj carinarnici;
- 2) prilikom prijavljivanja robe, koja je podnesena carinarnici, u dokumentima iskaže netačne podatke o količini, vrijednosti, vrsti, kvalitetu i porijeklu, od onih koje je utvrdila carinarnica.

Novčanom kaznom od 200 Eura kazniće se lice koje ne podnese carinarnici prijavu prilikom podnošenja robe.

Član 246

Novčanom kaznom od 500 Eura kazniće se lice koje:

- 1) prilikom prijavljivanja robe u dokumentima koja podnosi unese podatke koji netačno prikazuju činjenice o robi, od kojih ne zavisi obračun carine i drugih dažbina;
- 2) naloži da se takva dokumentacija preda carinarnici;
- 3) daje netačne odgovore na pitanja koja postavlja carinik, a na koja je dužan da odgovori po odredbama ovog zakona.

Član 247

Novčanom kaznom od 5.000 Eura kazniće se lice koje:

- 1) podnese falsifikovani dokument koji je u vezi sa poslovima carine ili koji se koristi u bilo kakvim poslovnim transakcijama u vezi sa poslovima carine;
- 2) svjesno prihvati, primi ili upotrijebi bilo koji dokument koji je tako falsifikovan;
- 3) izmijeni neki zvanično izdati dokument;
- 4) podnese dokument na kome je otisnut falsifikovan pečat, potpis, inicijali ili neka druga oznaka službenika, radi verifikovanja takvog dokumenta ili sa bilo kakvom drugom namjerom koja se tiče poslova carine.

Član 248

Novčanom kaznom od jednostrukog do dvostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje u postupku tranzita ne preda određenoj carinarnici robu u nepromijenjenom stanju.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 Eura kazniće se lice koje u postupku tranzita ne preda određenoj carinarnici robu u određenom roku ili postupi suprotno postupku koji mu je određen od strane ulazne carinarnice.

Član 249

Novčanom kaznom od 1.000 Eura kazniće se lice koje u tranzitnim dokumentima unese podatke o vrsti, odnosno kvalitetu robe koji su različiti od onih podataka koje je utvrdila carinarnica.

Novčanom kaznom do jednostukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje u tranzitnim dokumentima unese podatke o količini robe koji su različiti od onih podataka koje je utvrdila carinarnica.

Novčanom kaznom do jednostukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje u tranzitnim dokumentima unese podatke o vrijednosti robe koji su različiti od onih podataka koje je utvrdila carinarnica.

Član 250

Novčanom kaznom od 200 do 500 Eura kazniće se lice koje ne postupi u smislu odredaba čl. 48 i 49 ovog zakona.

Član 251

Novčanom kaznom od 500 Eura kazniće se lice koje nije u rokovima iz člana 59 ovog zakona preduzelo radnje potrebne za odobrenje dozvoljenog postupanja.

Član 252

Novčanom kaznom do jednostukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje privremeno smjesti ili pokuša da smjesti, po odobrenju carinarnice, robu koja je različita po količini, vrsti i vrijednosti od one koju je utvrdila carinarnica.

Član 253

Novčanom kaznom od jednostukog do trostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje u uveznoj carinskoj deklaraciji, odnosno u dokumentaciji koja se podnosi uz carinsku deklaraciju, u namjeri da izbjegne plaćanje carine i drugih dažbina u propisanom iznosu, označi drugu vrstu, količinu, vrijednost i kvalitet robe, odnosno porijeklo robe u odnosu na stanje robe koje je utvrdila carinarnica.

Član 254

Novčanom kaznom od 300 do 2.000 Eura kazniće se lice koje u izveznoj carinskoj deklaraciji, odnosno u dokumentaciji koja se podnosi uz carinsku deklaraciju, u namjeri da izbjegne plaćanje carine i drugih dažbina u propisanom iznosu, označi drugu vrstu, količinu, vrijednost i kvalitet robe, odnosno porijeklo robe u odnosu na stanje robe koje je utvrdila carinarnica.

Član 255

Novčanom kaznom od jednostukog do trostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje u carinskim deklaracijama: za privremeni uvoz robe; za postupak aktivnog i pasivnog oplemenjivanja; prerade robe pod carinskim nadzorom i za postupak sistema standardne zamjene, u namjeri da izbjegne plaćanje carine i drugih dažbina u propisanom iznosu, označi drugu vrstu, količinu, vrijednost i kvalitet robe, odnosno porijeklo robe u odnosu na stanje robe koja je utvrdila carinarnica.

Član 256

Novčanom kaznom od 300 do 2.000 Eura kazniće se lice koje u uveznim carinskim deklaracijama za: privremeni uvoz robe; postupak aktivnog i pasivnog oplemenjivanja; prerade robe pod carinskim nadzorom; postupak sistema standardne zamjene ili u dokumentaciji koja se podnosi uz carinsku deklaraciju, a po kojima se ne vrši obračun i naplata carine, označi drugu vrstu, količinu, vrijednost i kvalitet robe, odnosno porijeklo robe u odnosu na stanje robe koje je utvrdila carinarnica.

Član 257

Novčanom kaznom od 300 do 2.000 Eura kazniće se lice koje onemoguću početak pregleda robe u roku koji je odredila carinarnica iz razloga koji se pripisuju podnosiocu deklaracije.

Član 258

Novčanom kaznom od 200 do 500 Eura kazniće se lice koje ne podnese carinsku deklaraciju u roku propisanom ovim zakonom.

Član 259

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 Eura kazniće se lice koje onemogući carinarnici da izvrši naknadnu kontrolu komercijalnih dokumenata u vezi sa uvozom ili izvozom robe ili u vezi sa naknadnim komercijalnim poslovima sa istom robom.

Član 260

Novčanom kaznom od trostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti uskraćene carine kazniće se lice koje robu, koja je bila stavljena u slobodan promet uz povoljniju carinu, upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je bila određena povoljnija carina.

Član 261

Novčanom kaznom do jednostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje prijavi ili evidentira vrstu, vrijednost, kvalitet ili količinu robe smještenu u carinsko skladište različito od onog koje je utvrdila carinarnica.

Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje stavi u slobodan promet robu iz carinskog skladišta, a nad kojom nije odobren postupak stavljanja robe u slobodan promet.

Novčanom kaznom od 100 do 1.000 Eura kazniće se držaoc carinskog skladišta koji premjesti robu bez odobrenja carinarnice, ne vodi evidenciju o robi, prekorači propisane rokove i ne postupi po nalogima carinarnice u odnosu na propise u vezi skladištenja robe.

Član 262

Novčanom kaznom od 500 do 2.000 Eura kazniće se lice koje robu, za koju je određen postupak aktivnog oplemenjivanja, ne izveze ili ponovo izveze u roku koji je odredila carinarnica.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 Eura kazniće se lice koje prekorači rokove koje je carinarnica odredila za neki od postupaka sa ekonomskim dejstvom.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 Eura kazniće se lice koje u određenom roku ne vrati iz inostranstva robu za koju je odobren postupak pasivnog oplemenjivanja.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 Eura kazniće se lice koje u propisanom roku privremeno ne izveze robu po sistemu standardne zamjene.

Član 263

Novčanom kaznom od 200 do 500 Eura kazniće se lice koje u roku koji mu je odredila carinarnica ne deklarirše stranu robu za koju je dozvoljen postupak oplemenjivanja uz upotrebu ekvivalentne robe.

Član 264

Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje robu za koju su odobreni neki od postupaka sa ekonomskim dejstvom upotrijebi u druge svrhe, a ne u one za koje je odobren postupak.

Član 265

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 Eura kazniće se lice koje robu ocarinjenu za izvoz ne preda ili preda u izmijenjenom stanju izlaznoj carinarnici .

Član 266

Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje:

- 1) lažnim prikazivanjem činjenica izdejstvuje ili pokuša da izdejstvuje oslobođenje od plaćanja carine pri uvozu robe;
- 2) robu uvezenu na osnovu carinske povlastice otuđi prije određenog roka ili je preda drugom na upotrebu ili je upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je oslobođena od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina.

Član 267

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje prilikom prevoza robe preko granice:

- 1) unese robu preko granice, kršeći odredbe ovog zakona i podzakonskih akata donijetih na osnovu njega;
- 2) istovari ili deponuje robu u međuprostoru između granice i najbliže carinarnice;
- 3) kod kojeg se pronađe roba sakrivena na i u tijelu ili u prtljagu, paketima, stvarima koje nosi sa sobom ili u nekoj drugoj robi ili u prevoznom sredstvu, sa namjerom da izbjegne carinski nadzor;
- 4) iznese sa carinskog područja, pod bilo kojim uslovom iz ovog člana, robu koja podliježe plaćanju izvozne carine;
- 5) drži u blizini carinske linije robu za koju ne može podnijeti dokaze o legalnom porijeklu i statusu.

Član 268

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 Eura kazniće se lice koje utovari, istovari ili pretovari robu, putnike ili njihov prtljag, bez odobrenja carinarnice.

Član 269

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje prevozi robu preko Skadarskog jezera i rijeke Bojane i istu unese u carinsko područje, bez prijavljivanja i podnošenja robe nadležnoj carinarnici.

Član 270

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti robe koja se prevozi pomorskim putem kazniće se kapetan ili drugo odogovorno lice broda koji:

- 1) prevozi robu preko pomorske granice protivno ovom zakonu i podzakonskim aktima donijetim na osnovu njega;
- 2) približi se, bez odobrenja carinarnice, dok prevozi brodom robu, luci ili se usidri ili ostane u blizini luke;
- 3) prevozi robu, pristaje na mjestima gdje nema carinarnica, istovara ili pretovara tu robu protivno ovom zakonu i podzakonskim aktima donijetim na osnovu njega;
- 4) prevozi robu bez odgovarajućeg manifesta;
- 5) u vrijeme polaska nema robu natovarenu na brod i ako je, prema manifestu ili drugim carinskim dokumentima, ta roba trebalo da bude utovarena;
- 6) prevozi robu iz jedne carinarnice u drugu bez dokumenata potrebnih za tranzit.

Član 271

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti robe koja se prevozi vazdušnim putem kazniće se kapetan ili drugo odgovorno lice vazduhoplova koji:

- 1) unese robu u carinsko područje vazdušnim putem suprotno ovom zakonu i podzakonskim aktima donijetim na osnovu njega;
- 2) prevozi robu bez odgovarajućeg manifesta;
- 3) u vrijeme polaska nema robu utovarenu na vazduhoplovu i ako je, prema manifestu ili drugim carinskim dokumentima, ta roba trebalo da bude utovarena;
- 4) prevozi robu sa mjesta gdje je vazduhoplov sletio bez obavljanja odgovarajućih carinskih formalnosti;
- 5) sleti na neko drugo mjesto umjesto na međunarodni aerodrom, a o slijetanju odmah ne obavijesti carinarnicu ili organ ministarstva unutrašnjih poslova;
- 6) utovara, istovara ili pretovara robu, ljude ili njihov prtljag bez odobrenja carinarnice.

Član 272

Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti robe kazniće se lice koje:

- 1) izveze ili uveze zabranjenu ili ograničenu robu, osim u slučajevima organske robe kad je nadležni organ izdao pisano odobrenje;
- 2) posjeduje robu koja se uveze ili izveze u suprotnosti sa ograničenjem ili zabranom iz člana 67 stav 2 ovog zakona, ukoliko se može dokazati da je lice koje posjeduje robu znalo ili, u svijetlu relevantnih okolnosti, moglo znati da je ta roba uvezena ili izvezena u suprotnosti sa ograničenjem ili zabranom;
- 3) izvrši svako uklanjanje ili falsifikovanje identifikacionog broja prevoznog sredstva. Vlasnik ili bilo koje drugo lice koje stiče profit na osnovu ovakvog falsifikovanja ili transfera će se smatrati počiniocem prekršaja;
- 4) raspoláže robom za koju je odobren tranzitni postupak, a koja nije prijavljena određenoj carinarnici;

- 5) unosi ili iznosi robu od vrijednosti za nacionalnu kulturu, suprotno propisima;
- 6) skine, zamijeni ili izmijeni carinsku plombu, odnosno drugo carinsko obilježje koje je stavljeno na prevozno sredstvo ili robu;
- 7) iznese ili unese zabranjenu ili ograničenu robu poštom, osim u slučaju ograničenih roba za koje je izdato pisano ovlaštenje od strane nadležnog organa.

Član 273

U smislu ovog zakona, predmet carinskog prekršaja je roba sa kojom je učinjen prekršaj, prevozna i druga sredstva kojima je roba prenijeta ili u kojima je bila sakrivena.

Kada je osnov za utvrđivanje visine kazne vrijednost predmeta prekršaja, odnosno iznos uskraćene carine, vrijednost se utvrđuje na osnovu odredbi ovog zakona.

Pod robom iz stava 1 ovog člana smatra se samo roba koja je predmet prekršaja.

3. Zaštitne mjere

Član 274

Roba koja je predmet carinskog prekršaja iz člana 240 stav 1 tač. 1), 2) i 3); člana 241; člana 244 stav 3 i 4; člana 245 stav 1; člana 247; člana 253; člana 255; člana 261 stav 2; člana 267; člana 269; člana 270 stav 1 tač. 1) i 3); člana 271 stav 1 tač. 1), 4), 5) i 6) i člana 272 stav 1 tač. 1), 2), 3), 4), 5) i 7) će se oduzeti.

Prevozna, prenosna i druga sredstva kojima je roba bila prenijeta ili sakrivena, a koja je bila predmet carinskog prekršaja iz člana 240 stav 1 tačka 1), 2) i 3); člana 267 stav 1 tač. 1) i 2); člana 269; člana 270 stav 1 tač. 1) i 3); člana 271 stav 1 tač. 1), 4) i 6) i člana 272 stav 1 tačka 1), oduzeće se, ako vrijednost robe koja je prenijeta ili bila sakrivena prelazi polovinu vrijednosti utvrđenoj po odredbama ovog zakona prevoznog, prenosnog ili drugog sredstva.

Ako se predmeti carinskog prekršaja ne pronađu, odnosno iz bilo kojih razloga ne mogu biti oduzeti od njihovog držaoca, naplatiće se njihova vrijednost utvrđena po odredbama ovog zakona i sprovede se postupak naplate carine i drugih dažbina.

Roba koja je predmet carinskog prekršaja, a nije svojina učinioca prekršaja, može se oduzeti. Ukoliko roba nije dostupna, naplatiće se protivvrijednost iste.

Predmet carinskog prekršaja će se oduzeti i u slučajevima ako je prekršaj obustavljen, zato što je učinilac u doba prekršaja bio maloljetan, zbog toga što je nepoznat, odnosno nedostupan carinskim organima, zbog postojanja drugih zakonskih smetnji, osim u slučajevima apsolutne zastarjelosti.

Član 275

Predmet carinskog prekršaja za koji je propisana mjera oduzimanja robe, zadržaće se i staviti pod carinski nadzor do okončanja prekršajnog postupka.

Predmeti carinskog prekršaja za koje nije predviđena mjera oduzimanja robe, a koji su ocarinjani, neće se zadržavati.

Predmeti carinskog prekršaja za koje nije predviđena mjera oduzimanja robe, a po kojima nije okončan carinski postupak, zadržaće se do okončanja carinskog postupka.

Carinarnica može privremeno zadržanu lako kvarljivu robu odmah prodati, ako ne postoji mogućnost da se odluka o prekršaju donese u roku od 24 sata.

Član 276

Vlasnik robe stavljene pod carinski nadzor, u smislu čl. 275 ovog zakona, ima pravo na naknadu štete na teret budžeta Republike, ako se u sprovedenom prekršajnom postupku utvrdi da nije postojao carinski prekršaj.

Član 277

Brisan.

Član 278

Licu koje je izvršilo prekršaj za koji je propisana mjera oduzimanja predmeta prekršaja, carinarnica može, u opravdanim slučajevima, a na njegov zahtjev, vratiti predmet prekršaja, pod uslovom da plati vrijednost predmeta prekršaja, carinu i druge dažbine.

Član 279

Carinarnica koja je vodila prekršajni postupak u prvom stepenu može dozvoliti da se kazna i vrijednost robe plate u ratama sa rokom otplate koji nije duži od 12 mjeseci.

4. Prekršajni postupak

Član 280

Prekršajni postupak u prvom stepenu vodi i odluku o prekršaju donosi Komisija za prekršaje carinarnice (u daljem tekstu: Komisija), sastavljena od predsjednika i dva člana. Predsjednik i članovi Komisije mogu imati zamjenike.

Komisija može ovlastiti pojedinog svog člana da preuzima pojedine radnje u prekršajnom postupku.

Predsjednika i članove Komisije kao i njihove zamjenike određuje, iz reda carinskih službenika, direktor.

Član 281

Ukoliko je prekršajni postupak pokrenut protiv lica čije je boravište van sjedišta carinarnice, a ispunjeni su svi uslovi za vođenje postupka i donošenje odluke, prekršajni postupak se smatra hitnim i odluka se mora donijeti u roku od 48 sati od trenutka pokretanja prekršajnog postupka.

Član 282

Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka podnose carinski i drugi državni organi.

Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka podnosilac je obavezan podnijeti odmah po saznanju za učinjeni prekršaj, a najkasnije u roku od 15 dana.

O počinjenim prekršajima sastavlja se zapisnik u pisanoj formi.

Zapisnik u pisanoj formi se mora podnijeti i zvesti kod nadležne carinarnice i mora biti potpisan od strane carinskog službenika.

Odredbe ovog člana se primjenjuju, ukoliko je neki drugi zakon prekršen, ako takav zapisnik u pisanoj formi traži carinarnica.

Carinski organ, u cilju sprečavanja, utvrđivanja i suzbijanja kršenja carinskih propisa, može vršiti sve neophodne kontrole nad preduzećima, njihovim skladištima i drugim mjestima njihovog poslovanja, kao i nad svim kancelarijama gdje se možda čuvaju njihove poslovne knjige i računi.

Član 283

Zapisnik iz člana 282 stav 3 ovog zakona sadrži:

- 1) mjesto, datum i vrijeme kada je prekršaj utvrđen;
- 2) imena lica koja potpisuju zapisnik i organa koji ona predstavljaju;
- 3) informacije koje se odnose na identifikaciju jednog ili više lica koja su počinila carinski prekršaj;
- 4) prekršaj koji je počinjen;
- 5) način na koji je prekršaj počinjen;
- 6) identifikaciju prevoznog sredstva;
- 7) količinu, kvalitet, vrijednost, porijeklo i vrstu robe;
- 8) opis i identifikacione oznake robe koju treba zadržati;
- 9) potpis carinskih službenika i, u slučajevima kada je to moguće, potpis počinioca prekršaja.

Carinarnica mora odmah obavijestiti lice ili lica odgovorna za prekršaj o pokretanju prekršajnog postupka.

Kad god je to moguće, ispitivanje počinitelaca i svjedoka prekršaja treba odmah obaviti. U suprotnom, carinski organ će pozvati počinioce i svjedoke prekršaja da, naznačenog datuma i u naznačeno vrijeme, lično dođu na ispitivanje u nadležnu carinarnicu, ili predaju izjavu. Ovo se mora realizovati u roku od 10 dana od dana kada su oni o tome obaviješteni. Svjedocima se smatraju svi oni koji nešto znaju o prekršaju, kao i carinski službenici koji su utvrdili carinski prekršaj i potpisali odgovarajući zapisnik.

Ukoliko se počinitelj ili svjedoci prekršaja ispituju lično, saslušanje će obaviti i zapisnik sastaviti ovlašćeni carinski službenik.

Zapisnik sa saslušanja ili bilo kakvo dato svjedočenje ili izjava moraju biti potpisani od strane počinitelaca prekršaja, svjedoka ukoliko su prisutni i carinskih službenika koji su obavili saslušanje.

Ukoliko je neki od počinitelaca prekršaja strani državljanin, razgovor će se voditi u prisustvu prevodioca.

Član 284

Komisija, nakon sprovedenog postupka i kompletiranja dokumentacije, donosi odluku koja može biti usmena ili u pisanom obliku (rješenje).

Kompletna dokumentacija obuhvata:

- 1) zavedeni zapisnik o utvrđivanju prekršaja, kao što je i propisano članom 283 ovog zakona;
- 2) odgovarajuća dokumenta;
- 3) izjave i svjedočenja počinitelaca i svjedoka prekršaja;
- 4) zapisnik o saslušanju;
- 5) zapisnik o vijećanju.

Član 285

Odluka o prekršaju donijeće se u roku od pet dana od dana kada su se stekli uslovi za donošenje.

Član 286

Okrivljeno lice može izjaviti žalbu na odluku Komisije u roku od 8 dana od dana prijema odluke, odnosno njenog usmenog saopštavanja.

Član 287

Brisan.

Član 288

Prekršajni postupak po carinskim prekršajima ne može se pokrenuti, ako protekne tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Zastarijevanje prekršajnog postupka ne teče za vrijeme za koje se postupak ne može voditi po propisima.

Zastarijevanje se prekida svakom procesnom radnjom nadležnog organa.

Sa svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče.

Zastarjelost carinskog prekršaja nastaje u svakom slučaju po proteku roka od šest godina od dana izvršenja prekršaja.

Član 289

Komisija carinarnice će rješenjem prekinuti postupak, ako:

- 1) se ne zna boravište okrivljenog, ako je okrivljeni u bjekstvu ili se nalazi u inostranstvu na neodređeno vrijeme ili je zbog neke druge okolnosti nedostupan državnim organima;
- 2) je kod okrivljenog nastupilo privremeno duševno oboljenje ili privremena duševna poremećenost.

Prekinuti postupak nastavlja se kad prestanu smetnje koje su ga izazvale.

Rješenjem o prekidu postupka odlučiće se i o sudbini predmeta prekršaja.

Član 290

Na prekršajni postupak primjenjuju se odredbe Zakona o prekršajima, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO IX

NAKNADA ZA USLUGE CARINSKOG ORGANA

Član 291

Carinski organ za pružene usluge u carinskom postupku će naplatiti naknadu čija visina odgovara izvršenoj usluzi.

Naknada iz stava 1 ovog člana neće se naplaćivati na postupak izvoza.

Naknada iz stava 1 ovog člana iskazuje se po stopama u odnosu na vrijednost robe ("ad valorem") i u apsolutnim iznosima.

Visinu i postupak naplate naknade iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada, po stopi od 0% do 1% od vrijednosti robe utvrđene po odredbama ovog zakona, kada se naknada utvrđuje po principu "ad valorem".

DIO X

PRODAJA ROBE I RASPORED PRIHODA

Član 292

Robe koje su u skladu sa ovim zakonom oduzete, odnosno robe za koje je po odredbama ovog zakona propisano izlaganje javnoj prodaji, prodaće se.

Carinarnice mogu odmah prodati lako kvarljivu robu i životinje zadržane u skladu sa članom 275 ovog zakona.

Član 293

Carinarnica prodaje oduzetu robu izlaganjem javnoj prodaji, pri čemu postupa u skladu sa propisima.

Vlada može ustupiti bez naknade oduzetu robu od istorijske, arheološke, etnografske, kulturne, umjetničke, naučne vrijednosti i robu namijenjenu za humanitarne svrhe, državnim organima, ustanovama kulture koje su odgovorne za zaštitu kulturnih dobara u Republici, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći.

Ako se radi o robi koja se ne može prodati, odnosno upotrijebiti zbog zdravstvenih, veterinarskih, fitopatoloških, sigurnosnih ili drugih razloga propisanih ovim zakonom, ta roba se uništava pod carinskom kontrolom i nadzorom, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Troškove uništenja snosiće vlasnik ili uvoznik robe u vrijeme oduzimanja, a ukoliko su oni nepoznati ili nedostupni, troškove uništenja će snositi carinarnica.

Član 294

Brisan.

DIO XI

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 295

Vlada je ovlašćena za donošenje svih podzakonskih akata za primjenu i sprovođenje ovog zakona.

Ministarstvo finansija i **carinski organ** su odgovorni i ovlašćeni za predlaganje i podnošenje svih takvih podzakonskih akata Vladi.

Ministarstvo finansija i **carinski organ** su odgovorni za to da su svi podzakonski akti koje podnesu Vladi u skladu sa ovim zakonom, zahtjevima Svjetske trgovačke organizacije i Svjetske carinske organizacije.

Član 295a

Do uspostavljanja zajedničkog tržišta, Vlada može propisati poseban postupak sa robom i putnicima, mjesto ulaza i izlaza robe preko granice između država članica državne zajednice Srbija i Crna Gora, a za robu porijeklom iz Republike Srbije oslobođenje od plaćanja carine.

Član 296

Prava iz rješenja u vezi s oslobođenjem od plaćanja carine ili drugih carinskih povlastica koje su donijeli nadležni organi, a nijesu u cjelini iskorišćeni ili su djelimično iskorišćeni do dana početka primjene ovog zakona mogu se iskoristiti u rokovima utvrđenim u tim aktima.

Ako je, prema propisima koji danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe, za robu uvezenu uz carinsko oslobođenje za određeni period bila predviđena zabrana otuđenja, davanja drugome na upotrebu ili upotreba robe u druge svrhe, a ne u one zbog kojih je carinsko oslobođenje odobreno, odgovarajuće odredbe tih propisa koje se odnose na period zabrane raspolaganja primjenjuju se i nakon početka primjene ovog zakona pa do isteka tim propisima utvrđenog roka zabrane otuđenja, davanja na upotrebu ili upotrebu robe u druge svrhe.

Član 297

Carinski postupci koji su započeti prije dana početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona.

Član 298

Svi prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po odredbama ovog zakona, ako je to povoljnije za učinioca prekršaja.

Svi prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovog zakona za djela koja nijesu kao prekršaj propisana ovim zakonom obustaviće se.

Član 299

Za robu koja je bila privremeno uvezena prije početka primjene ovog zakona i za koju postoji obaveza plaćanja carine u skladu sa propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona, carina će se obračunati i platiti prema tim propisima.

Član 300

Željezničko carinski magacini, carinska skladišta i carinska smjestašta otvorena prema propisima koji danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe mogu nastaviti poslovanje kao carinska skladišta prema odredbama ovog zakona, pod uslovom da vlasnik skladišta u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona dobije rješenje o osnivanju i poslovanju carinskog skladišta prema ovom zakonu i uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona.

Zahtjev za otvaranje carinskog skladišta u skladu sa ovim zakonom može se podnijeti i prije dana početka primjene ovog zakona, s tim da se rješenje primjenjuje od dana početka primjene ovog zakona.

Ako vlasnici prostora iz stava 1 ovog člana ne podnesu zahtjev za otvaranje carinskog skladišta u skladu sa ovim zakonom ili carinarnica utvrdi da vlasnik ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom za osnivanje i vođenje poslovanja carinskog skladišta, carinarnica će donijeti rješenje o prestanku rada tog skladišta.

Član 301

Konsignaciona skladišta, centralna skladišta i specijalizovana skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje, koja su otvorena po odredbama ranijih propisa, prestaju sa radom danom primjene ovog zakona.

Sa robom zatečenom u prostorima iz stava 1 ovog člana na dan početka primjene ovog zakona postupiće se po odredbama ovog zakona.

Član 302

Propisi za izvršenje ovog zakona donijeće se do 1. aprila 2003. godine.

Član 303

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe Uredba o carinskom poslovanju ("Službeni list RCG", br. 33/2000 i 50/2001) i Uredba o postupku za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carine za posebne slučajeve oslobođenja ("Službeni list RCG", broj 51/2001).

Uredba o carinskoj tarifi ("Službeni list RCG", br. 38/00 i 53/00) primjenjivaće se do donošenja i početka primjene zakona iz člana 20 stav 1 Carinskog zakona.

Član 304

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. aprila 2003. godine.